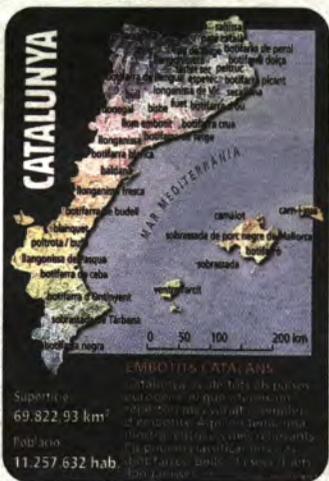

Quan hi ha un camí correcte i un camí incorrecte, amagar-se sota el mantell de la neutralitat és el mateix que escollir el camí incorrecte; perquè d'aquesta manera, el camí correcte no pot ser explorat".
Kwai Chang Caine

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
 Conselleria d'Educació i Cultura
 Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
 ASSOCIACIÓ
 DE PUBLICACIONS
 PERIÒDIQUES
 EN CATALÀ

paisos catalans.org/estel
 E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXI. NÚMERO 475

15 DE GENER DEL 2002

PREU: 1,80 € - 300 PTS

CIUTAT DE MALLORCA

Enguany fa 15 anys que na Roser Voltes va obrir l'Agència de Viatges Voltes a la Plaça del Tinent Coronel Franco de son Gotleu. Recomanava viatges familiars al Pirineu, enguany que hi ha molta de neu. Tel. 971 240940

Fa 15 anys que en Francesc Aguiló regenta la Botiga de Matalassos Sant Josep al carrer de l'Arquebisbe Aspàreg de Ciutat. Son pare, va obrir aquesta botiga l'any 1970. Tel. 971 275 614

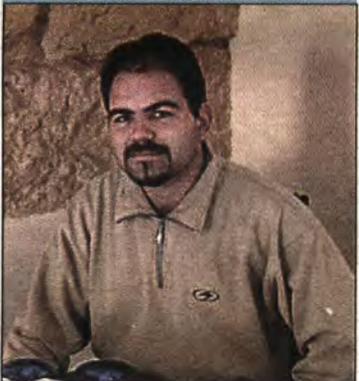
Fa 20 anys que la família Rodríguez va obrir el Taller de Persianes Rodríguez al carrer d'Aragó de Ciutat. Ara en fa 10 que traslladar el taller al carrer de Gabriel Carbonell, 118. Tel. 971 274 162

Fa 12 anys que en Sebastià Ramis, a qui veiem amb els seus oficials, va obrir el Taller Sebastià a la barriada de son Canals de Ciutat. Tel. 971 240 162

SEGONA DE LES 20 IDEES DE LA CAL PER FER AVANÇAR EL PAÍS
 Parla amb tothom en català, no canviïs de llengua el mal educat és aquell qui, vivint en un país, no es molesta a aprendre'n la llengua

MOSCARI

Fa 2 anys que en Jaume Vives ha obert l'hotel d'interior Can Calco a Moscarí. Són 5 suïttes que se lloguen a 22.000 ptes. la nit en temporada alta. Tenen servei de restaurant pels clients i la companyia dels veïns d'un poble minúscul com Moscarí amb dos cafès, una botiga i un estanc. Tel. 971 515 260

El senyor Josep Riudavets des Migjorn Gran és el delegat de vendes de Correus de les Balears. En Josep és nebot i fiol d'en Joan Riudavets que acaba de complir el 112 anys, l'home més vell de la nostra comunitat. Te un oncle amb 101 anys i son pare que en te 95. Tel. 971 284 597

CAMPANET

Fa 15 anys que n'Antònia Mascaró va obrir la Perruqueria Mascaró al carrer de Miquel dels sants Oliver de Campanet. Un parell de cases més avall hi ha la casa natal del periodista Miquel dels Sants Oliver.

Fa 20 anys que en Pere Paieres regenta la Fusteria Campanet. Son pare va obrir aquesta fusteria l'any 1974. Te una màquina angular a control CNC que fa feina quasi tota sola. Fa mobles, cuines, persianes, etc. Tel. 971 516 083

Fa 10 anys que en Camil Sanxo és el peixater de Campanet. Els dimarts, dijous i dissabtes, els campaneters poden comprar peix fresc. Tel. 971 500 872

N'Elionor Horrach és l'encarregada del Centre de Formació Ocupacional Cas Metge Dolç de Campanet. Actualment donen cursos de Català, anglès i informàtica. Pertanyen a la Mancomunitat Municipal des Raiguer. Tel. 971 516 414

Fa un any que na Maria Antònia Febrer de Vilafranca és la titular de l'apotecaria de Campanet. A la foto amb na Caterina March que fa 30 anys que n'és auxiliar. Tel. 971 516 072

ES MIGJORN GRAN

Especial dedicat a SA POBLA i COMARCA
 Si vos ha agradat, telefonau al **971 26 50 05** i el vos enviarem cada quinze dies.

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

Els castellans s'introdueixen de cada dia més a dins els pobles de la Part Forana mallorquina. Cada 20 dies surt la Part Forana Nord (10.000 exemplars) que se distribueixen de manera gratuïta pels pobles del Raiguer. Els articles en castellà i els anuncis en la seva gran majoria dels ajuntaments i d'uns pocs comerciants.

I la pregunta és: Com pot sobreviure una revista que costa 650.000 ptes. cada tirada, només de paginació i impressió, sense cap subscriptor i ben pocs anuncis? Com se poden pagar els reporters que fan els articles i els personal que reparteix el periòdic de casa en casa? Si no hi ha una mà poderosa, per suposat castellana, que pagui el dèficit cada 20 dies?

Noltros, des de l'Estel, tenim l'ideal de conservar la llengua catalana, la llengua dels nostres padrins, entre la població de les nostres illes, "ellos", tenen l'ideal, d'expandir la llengua castellana per tot arreu, i tenen gent que paga perquè això sia possible.

També paguen a partir d'enguany, els espanyols del PP (UPN), 500 euros, als pares dels nins i nines de Navarra, si no els posen noms euskaldums, la qual cosa és una mostra de xenofòbia que ni en els temps més terrible de les dictadures espanyoles. Segons un recent estudi realitzat pel Departament de Presidència i Interior del Govern de Navarra, vuit de cada deu noms inscrit en el Registre Civil de Navarra són escaldums. Aquest estudi també ha demostrat que molts de noms són inscrits amb la gràfia euskerica. A mode d'exemple, el president del Govern de Navarra Miquel Sanz, apuntà l tendència a inscriure

a molts nins i nines amb noms com Idoia, Muskilta, Leire, Saioa, Iratxe, Iñaki o Miquel, i deixà clar que a partir de cap d'any s'opti per la grafia castellana, es a dir, Idoya, Musquilda, Leyre, Sayoa, Irache, Ignacio o Miquel. Tanmateix, el dirigent d'UPN, indicà que l'objectiu del seu govern amb aquest decret foral és "potenciar entre els navarresos aquells noms de pila més propis de la comunitat o amb major tradició cristiana, com Javier, Francisco, Jesús, José, Pedro, Santiago, Pilar, Cristina o Brígida. El bisbe de Tuter i Arquebisbe d'Iruñea, Fernando Sebastian, ha acollit de forma favorable el decret foral aprovat pel Govern: "des del punt de vista de la nostra tradició cristiana, no és recomanable que batiem els nostres fills amb noms més propis del món pagà", manifestà aquest bisbe, després de lamentar que "molts de pares navarresos batiïn els seus fills amb noms els significat del qual és del tot desconegut". Serà desconegut per ell que no te idea de l'idioma més antic de la Península Ibèrica, i serà pagà perquè només "ellos" són els cristians, nosaltres els qui pagam, dic jo. Davant aquestes lleis, xenòfobes a més no poder, no és d'estranyar que ETA defensi la identitat de tots els euskaldums i mati espanyols i zipaios.

I que no ens diguin racistes, perquè els espanyols són de la mateixa raça blanca que nosaltres, però, tanmateix no són com noltros! En Joaquin Rabasco de s'Arenal, president d'ASI, segon batle de Llucmajor, i batle pedani de s'Arenal, serà jutjat acusat d'una **presumpta** agressió. El judici es durà a terme el dia 15 de gener al jutjat número 4 de la Ciutat de Mallorca. Es tracta d'un judici de faltes per una **presumpta** agressió que en Rabasco nega. La **presumpta** víctima és un home que assegura que el primer tinent de batle de Llucmajor li va donar una puntada de peu als collons. Aquest incident va passar el passat dia 5 d'octubre davant un comerç situat a la Costa de sa Pols de Ciutat. El denunciador afirma que en Rabasco el va contractar per realitzar uns treballs per a l'Ajuntament de Llucmajor. Aquest home afirma que en Rabasco li va donar llargues quan li demanava que la pagàs els treballs realitzats. L'home, segons sembla va estar presionant en Rabasco perquè li pagàs aquestes feines i fins i tot el va amenaçar de denunciar-lo. Assegura també que a través d'un tercer, rebé una trucada en la qual se l'amenaçava si continuava amb aquesta disputa. Per aquesta **suposada** amenaça presentà una denúncia. Afirma també que del dia 5 d'octubre en Rabasco acudí al seu lloc de feina i allà ha va començar a discutir. El denunciador afirma que el polític, després d'agafar-lo per la camisa, li va pegar una puntada de peu als collons. Acudí al centre mèdic on li emeteren l'informe mèdic de les lesions. Aquest certificat s'ajuntà a la denuncia que presentà

al jutjat. En Rabasco assegura que ell no ha pegat a ningú i afirma que és una denúncia presentada per un individu que el presionà per pagar-li uns treballs que no contractà.

Valencians a Mallorca.

Com cada any, vaig anar al dinar d'Esquerra Republicana que enguany se va fer al Restaurant can Rafel a la barriada de la Plaça de Braus de Ciutat. Una reunió presidida pel diputat Joan Puigercós amb majoria de gent jove. A la meua pregunta de com li anava pe Madrid, en Puigercós va dir que per allà són molt nacionalistes i que malgrat tenir ho tot estan frenètics per por de perdre-ho. En Joan ens assegurà que d'ara endavant enviarà articles a l'Estel que tots podreu llegir.

Una cinquantena de valencians de la comarca de Vila Real, de la Safor i d'Alacant vingueren a Ciutat per reforçar la manifestació que sota el lema "Entre tots Construïm la Llibertat" se va celebrar el dia 30 de desembre. La majoria prevenen dels Casals Jaume I. També hi havia catalans dels Principat a muntó, quasi tots dels Bars del Rotllo. La majoria coneixen l'Estel, que enviam, de moment de manera gratuïta, a tots aquests casals independentistes.

Enguany l'ofrena floral al Rei en Jaume a la Plaça d'Espanya, va transcorre de manera pacífica, ja que els manifestants se quedaren a la Plaça dels Patins amb n'Antònia Font mentre la gent d'en Tolo Güell i de la FEPAE repartien senyeres amb el castellet a la gent de la tercera edat que feia l'ofrena floral Ω

Joaquin Rabasco.

Joan Puigercós al dinar d'Esquerra Republicana.

José Mari, líder universal

Puyal

III HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALÀ

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Mallorquí

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.

Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

La justícia a Catalunya:

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA PER LA LENGUA

prou agressions dels estats espanyol i francès a la nostra llengua

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA PER LA LENGUA

LA DEGRADACIÓ DE CATALUNYA

Josep Mª Loste Romero

Un acurat estudi del sindicat UGT apunta que l'anomenada Comunitat de Madrid ha avançat Catalunya en qualitat del mercat de treball. Aquest concepte inclou els paràmetres relacionats amb l'estabilitat laboral, el poder adquisitiu dels salaris, els temps i les condicions de treball i la igualtat i integració laboral. Doncs bé, segons aquest curós estudi ugetista, Madrid (és a dir Espanya), té, en relació a la nostra acomplexada nació catalana, un mercat laboral més estable, unes taxes de temporalitat i de rotació laboral molt baixes, uns salaris superiors, un PIB més alt; i el que és més important en relació a la qualitat de vida, unes condicions laborals molt millors a les nostres, amb menys hores de treball, menys hores extraordinàries i menys ocupació a temps parcial.

Aquesta anàlisi sindical, és una prova més del grau de degradació a què està arribant Catalunya, és una evidència més que després de més de 20 anys d'autonomia, enlloc d'avançar hem anat enrera com els crancs. I el més greu de tot, que no que hem sabut (no han sabut) consolidat absolutament res.

De fet, aquesta situació d'humiliació, minorització i pèrdua de pes polític i econòmic es deu a tres factors fonamentals, (el que un servidor anomenaria els tres càncers que actualment mortifiquen Catalunya), que són: l'espanyolisme, el neoliberalisme i la immigració. 1/. L'Espanyolisme, és el gran SIDA social que pateix actualment la societat catalana i que els polítics de totes les tendències no volen reconèixer. És, com un

gran tap que impedeix tota mena de desenvolupament, tant econòmic, social com humà, és actualment el gran impediment que té la nostra nació per tal de poder-se vincular, sobiranament i definitivament, amb Europa. 2/. El neoliberalisme, entès com un capitalisme financer malgirbat, injust i rabiosament uniformitzador, és el gran culpable que a casa nostre existeixi a hores d'ara un mercat laboral més africà que no pas europeu; on les EET'S, els salaris baixos, les depressions provocades per la qüestió socio/laboral i els accidents laborals siguin el pa nostre de cada dia. A més a més, els catalans tenim la desgràcia de posseir una de les classes dirigents i/o empresarials més reaccionàries i amb menys autoestima col·lectiva de tot el món. 3/. La Immigració, és una altra gran qüestió que ens fa anar molt malament com a poble i que els nostres dirigents tampoc volen reconèixer (tot tenint por d'allunyar-se d'un discurs políticament correcte). El factor immigratori, al no poder ser controlat per les institucions pròpies de Catalunya, pels propis catalans, és una causa d'instabilitat social permanent que provoca una baixa automàtica dels salaris, i que, a més a més, cada dia posa més en greu perill de mort la nostra llengua pròpia. La immigració, sense cap mena de dubtes, és ara i aquí, un element clau que fa servir tant l'espanyolisme neofalangista com la oligarquia empresarial neoliberal, dretana i autòctona, per tal d'aigualir i/o anihilar definitivament la qüestió nacional i alhora per degradar la qüestió social a nivells d'indignitat i d'exploració social, més propis del segle XIX que no pas del segle XXI. Ω

Dignitat i universalisme per la llibertat i contra el bloqueig psíquic espanyol

<floridasimpson@yahoo.es>

Na Marta féu:

Llibertat! Llibertat! Llibertat!... feta cercle, hauria sempre de girar, de gravitar al voltant de la pau, no creieu? La llibertat reanima, somou... la vida. I la vida dels catalans i les catalanes, també!

Sense llibertat no hi ha pau (al meu entendre), i sense pau no hi ha llibertat, estem doncs bloquejats?

Jo crec que sí, i com a catalans també, i de quina manera!!!!!!

La llibertat es conquereix practicant-la. Si no aprenem a ser lliures, no sabrem practicar-la. Si no aprenem a tenir caràcter i ser valents, ser Catalunya allà on siguem, estarem sempre bloquejats. Normal. La llibertat no és cap regal dels Reis Mags ni de Papa Noel (com tants catalans voldrien, ara que tenen pela).

La gent proposa: "Anem a fer la pau!" I jo sento rutina, una frase profètica potser, però molt complexa, difícil. Embolicat tot plegat... Perquè "Fer la pau" és un concepte abstracte, imprecís... i pot representar submissió, no pas llibertat.

Si, sempre hem d'estar alerta. Molts mots són de doble sentit i són utilitzats per enganyar i confondre, a les rebaixes nacionals. És menester un treball constant per sobreviure psíquicament, per la llibertat, això forja el caràcter i ens fa persones, no bestiar. I no sols com a catalans, sinó com a persones. L'avantatge que podem tenir com a catalans si acceptem aquest repte és que, d'un tret, matem dos ocells: sobreviure psíquicament com a catalans i com a persones. Qui no sobrevisqui com a català, normalment tampoc no ho farà com a persona: mancarà de les eines per a totes dues fites. És una qüestió més de dignitat humana (dura com la vida) que no pas de nacionalisme. Si ho entenem prioritàriament com a nacionalisme no poarem prou fons i no ens farem entendre prou bé. I cal fer-se entendre, fins i tot, dels enemics: és important per a la pau de debò: ens hem de saber explicar amb claredat, bondat i contundència.

Potser és que ara mateix sóc aranesa i prou? :-), i veig com el Garona, se'n va cap a França... :-)

I tot d'una sóc catalana abans que res, això: catalana! O, millor, encara: com a catalana que sóc no em sento espanyola, ni tampoc em considero francesa. Potser catalana-aranesa. Marta.

Ets nascuda a la Val d'Aran, Marta? Ω

Bon Nadal, Ricard Colom

Els taurons de la hostaleria illenca

Els mitjans de comunicació ens bombardejan amb informacions tendencioses, amb la idea de fer-nos creure que vivim en un paradís i de ser uns privilegiats per que tenim la sort de viure a les illes.

A continuació, i amb lletra petita, aquests mateixos mitjans ens informen de fets que demostren que en realitat, viure a les illes s'ha convertit en un veritable calvari tant pels qui hem nascut aquí com pels qui s'han empadronat o figuren en la llista dels pagans d'impostos (els més cars d'Europa, comparativament amb les rendes de treball o patrimoni).

Els fets són, que si se construeix una depuradora, aquesta te la necessitat de tenir una gran capacitat a causa del turisme. Lo mateix passa amb les carreteres, la sanitat, la seguretat, la il·luminació, les infraestructures, la neteja, la recollida de fems, la incineració...

Aquests capítols de despeses

es carreguen a l'esquena del contribuent illenc, especialment de la Ciutat de Mallorca via (EMAYA) (cobrament d'aigua, clavagueram, recollida i incineració de residus, cànon de sanejament, etc.) A la Part Forana i a les altres illes no te competències l'Ajuntament de Ciutat, amb la qual cosa del cobrament d'aquests serveis se n'encarreguen altres organismes.

Per altra part, els preus de les vivendes i dels lloguers són dels més cars d'Europa (equiparant sous i nivells de vida). També són els més cars d'Europa els aliments bàsics i els dels serveis.

També sabem que els sous dels treballadors de les illes estan en els últims llocs de totes les comunitats de l'Estat espanyol i no en parlem d'Europa. En realitat, els nostres sous són de pena.

I de les pensions que reben els nostres jubilats, que n'hem de dir? Idè que si no aconseguen viure amb algun familiar o d'afegir dues pensions mitjançant la fórmula d'ajuntar-se, molts de

jubilats no sobreviurien en el nostre paradís.

Malgrat això, som nosaltres els afortunats, els qui pagam els serveis turístics que no paguen els turistes ni els hotelers. Pagam la promoció turística, assistències a fires internacionals, infraestructures.... Tot això via impostos que recapten el Govern espanyol, el Govern balear i els nostres ajuntaments que llavors destinen a pagar les despeses que ocasionen els turistes, els hotelers i els que s'aprofiten del turisme, sense contribuir per a res en la despesa d'aquest gran bluff en que s'està convertint el negoci turístic, el d'un turisme massiu que no pot pagar un miserable euro diari de l'ecotassa.

La contradicció, és que malgrat tanta mentida, malgrat tanta falsedat, ens continuïn venent el producte del paradís on estam vivint. Potser sia un paradís pels hotelers, per aquells que inverteixen fortunes astronòmiques a l'estranger (El Caribe, Costa Rica, Cuba, Rússia...) Fortunes que han

aconseguit amb l'ajuda del nostre poble, que durant anys ha estat i segueix essent víctima de la especulació i el robatori fiscal destinat a afavorir el negoci hotel·ler, gràcies al paraigua que li han proporcionat els poders fàctics d'aquesta terra: un grup de polítics corruptes o beneïts útils, per a les ganàncies dels taurons de la hostaleria (no tots els hotelers son malànimes, per suposat, però la majoria si que ho són, que a més inverteixen molts de diners en publicitat i mitjans de comunicació locals per a poder intoxicar d'aquesta manera a l'opinió pública o manipular-la.

Són aquests mateixos hotelers els qui combaten al Govern balear de forma acarnissada i amb la clara pretensió d'eliminar-lo, o potser de perdonar-lo si se converteix en titella dels seus desitjos i dels seus interessos. No ens enganyem, la batalla de l'ecotassa no és simplement això. La batalla de l'ecotassa és la punta de l'iceberg d'allò "corrupte i fraudulent" que és el negoci turístic i

hotel·ler, instal·lat sobre les falses bases que amaguen on resideix el suport d'un entramat econòmic que no produeix cap guany directa per explotació del producte, sinó que aquesta ganància procedeix del sacrifici de tot un poble que a la vegada és víctima innocent de l'escarni de la espoliació i del robatori per part de l'Estat espanyol. En una paraula, el nostre poble ha d'acceptar que en aquesta història paradisiàca és el banyut i l'apallissat.

Els mallorquins saben que l'ecotassa és una nimietat comparada amb allò que hauria de fer-se en aquesta terra, bressol de corrupció i de pirateria. La batalla de l'ecotassa l'ha de guanyar el Govern balear. Perque si la guanya, guanyarà el poble. Ω

Pere Felip i Buades

Vicki Ginard: La revelació del 2001

Miquel Alemany i Bal.le

El divendres 14 de desembre de 2001 es celebrà al restaurant de Son Amar, el tradicional sopar que els cavallistes organitzen cada any on es lliuren els trofeus que els propietaris i menadors guanyen a les jornades que la Associació de Propietaris i Criadors de Cavalls Trotadors (ASTROT) organitza cada any els dies 6 i 8 de desembre als hipòdroms de Manacor i Son Pardo.

Aquesta associació, on tots els propietaris de cavalls de carreres al trot son membres ha aconseguit any rera any que diverses empreses relacionades d'una manera o altre amb la ramaderia i diverses institucions com, l'Ajuntament de Manacor, el Consistori de Ciutat i el Consell Insular de Mallorca puguin col·laborar de manera directa o indirecta en aquesta festa hípica de final d'any.

Als guanyadors de cada carrera se'ls dona un indiots, al segon classificat un indiots, més petit, mentre que el tercer classificat se li lliura una ensaïmada. Els indiots son obsequi de "Càrniques Sunyer". El "Forn de Can Jordi" de Son Sardina fa obsequi de l'ensaïmada. Els trofeus son lliurats al sopar que ASTROT fa en un restaurant. Després de un exquisit menjar, es nomenen els guanyadors i se'ls lliura el premi.

Fins fa poc, el restaurant se celebrava aquesta reunió de cavallistes al "Molí d'en Sopa" de Manacor. Enguany, s'ha triat el Restaurant "So n' Amar" de Ciutat.

Molta gent relacionada d'una forma o altre amb aquest esport tant nostre, es presentaren a sopar el segon divendres de desembre.

Joan Antoni Riera i Rosselló, "Es Boveret", fou una vegada més el millor jockey de l'any. Però la verdadera protagonista de aquesta vetllada fou la jove menadora d'Artà Vicki Ginard.

Na Vicki, encara no té 18 anys. Des de fa dos anys té llicència d'aprenent, però els experts creuen que

d'aquí a pocs anys esdevindrà jockey.

Victòria Ginard Jürgens és filla del famós jockey que Damià Ginard. En Damià va ser campió l'any 1989, conduint el cavall "Nostro VX". És propietari de la paissa "Es Pou des Rafal" i ha sabut retransmetre molt bé els gens hereditaris a la seva filla Vicki.

L'any passat debutà com menadora de forma oficial, però ja conduïa cavalls a reunions amistoses que es celebraven a pobles com Artà o Capdepera. En aquests municipis del

Llevant de Mallorca Na Vicki no tant sols guanyava, sinó també se'n parlava d'ella. Aquesta noia d'Artà, demanava a crits que li donassin la llicència. A la fi, li fou concedida l'any passat. Aquest mateix any aconseguí quatre victòries. Enguany en du setze. Lliura la classificació tant en dames com en aprenents. En total ha obtingut 130 punts i de seguir així, el proper 17 de gener, se li lliurarà a Manacor el trofeu de millor dama de l'any al hipòdrom de la carretera d'Artà.

Cada setmana participa a corregudes als dos hipòdroms mallorquins on sol guanyar moltes corregudes que li donen molt de punts que aviat la faran mereixedora de la llicència de jockey.

L'any passat va sortir cap Alemanya per poder millorar els seus coneixements de trot. Li foren de molt de profit i els durà a la pràctica als hipòdroms mallorquins. I és que quan actua Na Vicki és per treure's el capell per lo bé que mena. Qui doña més? Ω

Sa Pobra: la cultura a Mallorca

Publicació del llibre Temps i gent de sa Pobra

Properament sortirà al carrer el llibre número quaranta-dos de l'escriptor de sa Pobra Miquel López Crespí. Als quaranta llibres en català que ja porta editats el nostre col·laborador s'han d'afegir les més de vint traduccions al castellà i al romanès que també ha publicat el prolífic autor pobler.

Temps i gent de sa Pobra serà una interessant aportació a la història de la nostra terra. Un petit resum del contingut del llibre ens pot informar de la qüestions que han preocupat i preocupen el conegut poeta i assagista illenc. Llegint l'índex ens hem trobat amb tots aquests capítols: la fundació de sa Pobra; les Germanies; el metge Joan Serra; Cristòfol Cladera; John Frederic Bateman; Joan Parera i Sansó; la revista *Sa Marjal*; sa Pobra i Sant Antoni; el tren de sa Pobra; sa Pobra antiga; els nostres padrins; S'Escola Graduada de sa Pobra; el batle Miquel Crespí i Pons "Verdera"; l'arquitecte Guillem Forteza; Bartomeu Siquier i Serra; Jaume Serra i Cardell; la revista *Sa Plaça*; la resistència antifranquista a sa Pobra l'any 1936; Sor Catalina Caldés i Socies; Guzmán Rodríguez; Paulino López Sánchez: presoners republicans a sa Pobra; Rosa Vallespir i Pau Canyelles; Salvadora Canyelles; Margalida Serra i Cardell; Juan Orozco i Trulla; Crisanto Valcárcel; Ca'n Guixa i Ca'n Pelut; "Ses Casetes" de sa Pobra; el "Bar Figuera"; els al·lots del carrer de la Muntanya; l'exportació de la patata; el "Gardenia" i el "Salón Montaña"; el cine "Montecarlo"; 1956: l'any de sa neu; Gaspar Aguiló i l'Escola Municipal de Música de sa Pobra; Maria Sureda i la Biblioteca Pública de la Caja de pensiones para la Vejez y de Ahorros; Joan Retich; Rafel Moranta; Lluís Ripoll; l'arribada de la televisió; el carrer de la Marina; els corresponsals de sa Pobra; el teatre d'Alexandre Ballester; el batle Jaume Font i la cultura; sa Pobra i la poesia; sa Pobra i el teatre mallorquí; Jaume Font i Antoni Serra...

Una important aportació de Miquel López Crespí a la història de Mallorca que segurament tindrà el mateix èxit que totes les seves novel·les, obres de teatre, poemaris, llibres de memòries i d'assaig. Ω

Redacció

El batle Verdera.

«Sois con los únicos que hablo catalán»

No és la primera vegada que tinc alumnes amb dificultats d'aprenentatge que surten emocionats d'una prova. La necessitat que tenen que alguna cosa els vagi bé a l'escola és tan imperiosa que el dia que creuen que han encertat les respostes no poden contenir-se i ho han d'escampar-ho a tort i a dret. Se senten tan feliços que acabo captant la seva joia. I, en aquell moment, penso que per fi els haurà anat bé un exercici. La sensació positiva envers alguns d'aquest alumnes, des d'un punt de vista acadèmic, se'n va a rodar quan els corregeixo l'esmentada prova i m'adono que no toquen vores. No és pas que es quedin a les portes de l'aprovat sinó que l'exercici que han fet els ha sortit, sense cap mena de dubtes, malament. Una mena de fantasies envaeix el món d'aquests adolescents, que viuen contents i enganyats.

També hi ha d'altres percepcions lingüístiques del medi escolar que ens arriben deformades. Alguna vegada he contemplat atònit com certs càrrecs directius de secundària i molts professors tenen coll avall que l'alumnat del seu centre fa servir normalment el català. Les noves generacions d'escolars, però, cada cop l'usen menys en les relacions quotidianes. «Vols dir?», em va contestar la directora d'un institut de la Costa Brava en el moment d'exposar-li la meua preocupació per l'ús del català parlat entre els alumnes. El fet que la llengua vehicular de l'ensenyament acostumi a ser la catalana, genera un univers lingüístic enganyós més enllà de l'aula. I segurament és per això que molts jurarien que el català gaudeix d'una gran vitalitat. En els corredors i en els patis, però, és un miratge.

Fent un salt al món universitari, no puc deixar de recordar el cas d'un prestigiós ensenyant holandès que impartia classes a la UPF com a professor convidat. L'home em volia fer creure que l'ús del català a Barcelona, en general, i a la universitat, en particular, era majoritari. Per tal de fer minvar el meu astorament, vaig concloure que l'esmentat docent no deuria distingir prou bé el català de l'espanyol. Temps més tard, però, una becària grega, que feia recerca per a la UAB, també em va assegurar, amb un bon català: «Em moc entre Barcelona i Bellaterra i el català és la llengua que parlen els joves habitualment». I és que entre la joventut també es reproduïx aquest fenomen: hi ha la sensació que el parlen molt més sovint del que en realitat és. Rere aquestes situacions hi ha un punt de comicitat, o més ben dit de tragicomicitat, perquè ratllen el ridícul. Qui diu parlar en català correntment, quan no ho fa, a més a més, ho diu amb la seguretat d'aquell que sap el que es diu.

«Con vosotros sois con los únicos que hablo catalán», va dir-nos una psicòloga de la Generalitat de Catalunya a la meua companyia i a mi. Qui ens va fer aquesta confessió semblava arrossegar una mala consciència lingüística arran d'un càrrec gens menyspreable que ocupa a l'administració catalana. No és que ens parli només «en catalán» a nosaltres sinó que nosaltres devem ser els únics que li parlem català a ella. Si bé és veritat que l'esmentada psicòloga ens comença parlant en català quan ens trobem, també és veritat que a la més mínima dificultat expressiva es passa a l'espanyol. Amb tot, ella està convençudíssima que mantenim sempre la conversa íntegrament en català.

Carme Junyent, professora de Lingüística General de la UB, pensa que la convergència lingüística entre el català i l'espanyol a Catalunya provoca aquestes situacions tant insòlites com desfavorables cap a la nostra llengua. «Molt sovint es té la percepció que tots parlem català, quan de fet no és així, hi ha molta gent que creu que està parlant català quan en realitat no el parla», assegura Junyent.

Quan l'entorn és vist des d'un mirall convex, les assignatures pendents semblen ja superades. Ω

Quim Gibert,
ensenyant i psicòleg

LA FI DE LA HISTÒRIA

L'independentisme català del S. XX ha estat marcat per la forta influència de les teories marxistes, amb les quals molts patriotes hem combregat durant molt de temps. Tanmateix, el marxisme (i l'esquerranisme en general), com tota teoria d'elaboració humana és imperfecte, i es troba ple de contradiccions.

Amb la caiguda del Mur de Berlín i l'immediat esfondrament dels règims comunistes de l'est d'Europa, hem assistit a tota una sèrie de fets històrics de gran transcendència, marcats pels enfrontaments de tipus ètnic, a Txetxènia i als Balcans, demostrant-se la fragilitat dels sistemes polítics orquestrats per l'home que atemptin contra l'essència mateixa de les comunitats humanes: la ètnia. La ètnia, la consciència de pertànyer a un poble viu i diferent dels altres, amb una cultura pròpia i amb un esperit particular. Tot aquell que intenti crear un sistema polític "superador" (?) del concepte ètnic de l'existència terrenal, està damnat al més estrepitos dels fracassos, car l'esperit del poble és etern, conforma la ètnia i aquesta afaïçona l'home. L'home ha existit des de sempre; les ideologies polítiques i econòmiques, no. Els pobles són creacions naturals de la Història; els Estats, no. Els pobles tenen esperit; els Estats, no. No ens estranyi, doncs, que les nacions, els pobles, siguin més difícils de destruir que no pas els Estats o els sistemes econòmics. És així que un poble pot pertànyer, al llarg de la seva història, a diferents entitats estatals, però el poble que roman a sota és sempre el mateix, car posseeix un esperit propi, viu, i quan arriba el moment, aquest esperit sura en el cor i cap de cada patriota disposat a lluitar per la llibertat del seu poble, del seu país, produint aleshores una convulsió que pot donar lloc a l'aparició d'un nou Estat, aquest cop un Estat-nacional propi, un Estat reflex del poble-ètnic que l'aixeca amb orgull i valentia.

Fa pena escoltar gent que parla de la fi de la Història, com si és que la Història pogués ésser aturada per obra humana (tan superbs som els ridículs mortals). És cert que l'Home influeix decisivament en el decurs de la Història, però també és veritat que aquesta ens arrossega vulguem o no. La Història és com un gran riu, potent i cabdalós, i els Homes som peixos que, al més que podem aspirar és a nedar, ara a favor de corrent ara a contracorrent, però sense poder, mai, eixir del cabdal d'aigua que ens dona vida i on tenim la nostra existència. Els mortals podrem modificar el desenvolupament de la Història, però el que no podrem fer mai és posar-li un punt i final.

Cada societat, en tot moment de la Història, ha tingut la sensació d'acabament de l'esdevenir històric. A ben segur que els romans de l'antic Imperi pensaven que l'ordre establert era inamovible, probablement pensaven que es trobaven davant l'ordre social i polític definitiu i immortal, destinat a perpetuar-se a través dels segles fins el final dels temps; i ja sabem com acabà l'aventura romana. I com Roma, tots els imperis anteriors i els que vingueren posteriorment. Així doncs, per què hem de fer cas, els catalans, a aquells que des de posicionament conformistes i ridículament pusil·lànimes, ens animen a no continuar defensant la nostra existència, a no lluitar per la nostra independència nacional, argumentant que els nostres objectius són utòpics, on ha deixat escrit Déu que Espanya ha d'arribar, per sempre més, fins l'Empordà i França fins el Rosselló?; potser un ésser superior ens ha condemnat per sempre més a patir, als catalans, el jou estranger, sense cap possibilitat de redempció futura?; la resposta és clara: no. És més, com que la Nació no és patrimoni exclusiu de cap generació ni passada, ni present ni futura, sinó que pertany a tots els nacionals de tots els temps en el seu conjunt, podria donar-se el cas de que una generació de catalans (o moltes generacions) renunciessin a la llibertat, però en cap cas això no obligaria a les generacions futures a fer també tan vergonyant delació. És per això que no podran esperar, els enemics del nostre Poble, domesticar la nostra Pàtria ni tenir-la retenguda per sempre més; podran imposar-nos totes les lleis injustes i opressores que vulguin, podran insultar-nos i amenaçar-nos, podran riure's de nosaltres i perseguir-nos, difamar-nos i assassinar-nos, però res de tot això no podrà fer morir l'esperit del nostre Poble, que passarà de generació en generació, als futurs catalans que, lluny de desmoralitzar-se pensant que han fet tard a la cita de la Història, tindran la sagrada missió de menar la nostra Pàtria cap a la seva llibertat. Amén del que puguem fer els catalans presents, és clar. Ω

Larreu

Dilemes i respostes en fals: entre l'snobisme i el totalitarisme

Joan Josep va escriure:

Company Ricard, jo sóc un ateu convençut. No estic migpartit ni res semblant. Si no conec millor el protestantisme per dins és perquè no m'interessa gens ni mica. Si et penses que els protentants tenen més tremp i són millors persones ja t'ho faràs, és el teu problema.

Amic Joan Josep:

Jo no crec que sia una manera molt apropiada de contestar ni d'enfocar la qüestió, tal com tu hi contestes. Demostres no tenir cap altra raó que la teva "fe atea", "la santa tradició atea". Pura tautologia inamovible, incapaç d'acceptar uns fets objectius i dialogar, obrir-se a noves possibilitats que hem de menester en aquest moment de marasme.

Però què han donat de si els règims ateus?.

Contesta'm, si et plau. Stalinisme, misèria, repressió de tota mena i finalment la desfeta a tot arreu i sense excepció. És aquest el camí que vols per a Catalunya?.

Ja no vols ni entendre a què em referia quan parlava de "migpartit": migpartit entre els teus sentiments i la teva raó en general. No és bon sistema contestar en un plànol distint al que l'altre planteja, és fer trampa i donar a entendre el que l'altre no havia realment dit.

Els països protestants són els més forts: a mi sí que m'interessa saber per què. No fer-ho és simple deixadesa o irresponsabilitat patriòtica. Que tenen més tremp és palès: ho demostren, cosa que l'hiperateisme català no demostra per cap cantó. No m'interessa de cap manera continuar 25 anys més amb el Maulets, Endavant, etc. fins a la completa desaparició de Catalunya, com tu sembla que vols fer.

M'interessen Lluïll, Muntaner i Gaudí. I Macià (excel·lent tractant amb les esglésies, protestants catalans inclosos, però molt pessimista respecte als seus successors d'ERC). No m'interessa la FAI ni Comorera...I fins i tot en Companys no era ateu, era maçó.

Tantes coses no poden sols ser "una fatal coincidència". Les coses passen per unes raons. No em valen excuses ni tautologies ni el "jo sóc així". Necessitem obrir horitzons i sortir de les clavegueres.

Hi ha gent que simplement es nega a voler aprendre de la història, dels durs fets, de la sociologia... perquè ells "creuen" o "senten" així o aixà. Una mica més de serietat i de realisme, si us plau. De patriotisme!. Fins i tot si hom és ateu, per patriotisme, pot intentar assabentar-se una mica d'unes altres realitats, de contrastar, de dialogar, d'aprendre'n. No serveix de res tancar-se en banda a eines ni a evidències històriques i a la modernització del propi país per sortir del tarquim. M'indigna el tancament irracional a aprendre dels vencedors. Com pot ser, aquesta reacció tan irracional i suïcida? Potser els déus engeguen els que volen perdre?.

De prejudicis n'hi ha de moltes menes. No per ser d'esquerres o "racionalista" se'n salven necessàriament.

Cordialment, Ricard Colom

Poesia d'en Foix i d'en Torres

<pepigot@menta.net> escriví:

I si Déu ens parla a través de la poesia, i si la poesia és debat, què debatem?

Amb iniciativa, com tu fas, sempre es pot debatre de tot. (Pau de Tars deia que les vides dels cristians són un "poema" -factura, creació, gesta- escrit per Déu).

Jo diria que aquestes sí:

1.-Amor a sentir que inventem dimensions vigoroses, i que ens alliberen de l'esclavatge.

Eina bàsica i definició ben encertada, la teva, Marta. Els catalans no solem tenir un vessant vigorós, d'acció, pel·liculer, som massa ploramiques, pelaperes i somiatruites. I mandarins a pas de tortuga (com els Gaspars, Pujols, Reixacs, etc.) i oncle oleguers. De tal bestiar sols pot sortir com a molt un cap de la reserva índia com és en Jordi Pujol. I encara gràcies.

2.-Amor als altres.

Sempre escaient. L'odi malbarata molta energia i no deixa créixer, és anticreatiu. L'amor, fins i tot als enemics, és enormement creatiu i dona moltíssimes idees, que ara ens falten.

3.-Amor a la llengua d'un país.

Evidentment: és l'ànima. I la poesia és la perfecció d'una llengua...tinguda per tan imperfecta a ca nostra...per alguns.

4.-Amor a les llibertats del propi país.

Per extensió implícita. És un missatge subliminal en temps de gran impotència. Per això tenim tanta poesia: impotència.

Aquestes no:

-Amor a les vint-i-quatre hores i més, de confusió permanent (jo no visc confós, sols fotut a estones.

M'agradaria saber com ho viviu els collistaires, això de l'opressió nacional: confosos, fotuts, mig i mig...Al capdavant digueren que...TU ets Catalunya...)

-Amor a la misèria que tenim (hauria de ser meditació a tomb de la misèria que tolerem per feblesa, més aviat, oi?).

-Amor a la desgràcia que patim (algú s'estima la dissort? Ara bé, tota dissort pot ser utilitzada en positiu, per al futur i el canvi, la llàstima és que no en traguem conclusions ni acció prou decidida i tot quedi en el fangar, com el Barça fa per la ineptitud i abulia dels qui el duen).

-Amor al bloqueig que no ens deixa viure en pau (podria ser un debat interessant, això del bloqueig que no deixa viure en pau que tu dius, Marta, t'agradaria que me'n donassis més detalls concrets).

Finalment:

-Amor a la pau, a la felicitat? Això implica relativitat! (Això no sóc cert d'haver-ho entès com tu ho volies dir, i podria ser interessant de contrastar-ho).

Salutacions, Ricard Colom

Restaurant Sa Curva

Menús 950 ptes.

Diumenges buffet a 2500 ptes.

Hípica de Son Pardo. Tel. 971 201 017

Realisme per vèncer

Amor i ois (odi, malícia) mouen el món. A curt plaç sol triomfar la malícia i a llarg plaç l'amor.

Déu, la nació, la família, els diners... són bàsics en el subconscient i conscient i valors col·lectius.

Crear un independentisme de laboratori enfrontat a algun d'aquests, diguem-ne, «leit-motius» és no tenir seny ni sentit de la realitat, i trontollarà fatalment -tal com he vist continuament entre l'independentisme pancatalà- com llavor plantada on i com no pertoca. I això diu molt poc en favor de la nostra «Intelligentsia», vol dir que les nostres elits independentistes viuen d'esquenes al pensar corrent del propi poble, que deu pensar-ne: «On van aquests amb eixos «ropendos»?».

Hi ha una dita popular que fa: «qui es baralla amb son pare, amb el rei o amb Déu, acaba perdent».

Vet ací un interessant email q m'ha arribat d'un company independentista, doctorat en Polítiques: A mi m'agrada molt veure reportatges documentals i informar-me sobre els diferents països i cultures, i això em serveix per valorar encara més Catalunya, car veig clar que no som pitjors que la resta de pobles, ans al contrari, estem entre els millors en la majoria d'aspectes, i per tant no tinc la necessitat de nacionalitzar-me de cap altra nació, la nostra és ben bona en molts aspectes. Tanmateix, tenim la desgràcia de que en temes d'alliberament els uns deserten i els altres cauen en les grapes de barrejar la llibertat nacional amb altres temes. En general, si tenim una visió històrica de la nostra existència, trobem que la gent és ben simpleta en tots els aspectes, passa de grans temes ideològics i es mouen per quatre anotacions genèriques, per tant tota teoria política que no es pugui desenvolupar en un foli està damnada al fracàs, car la gent no s'hi interessarà.

Pàtria, família, diners i Déu, són els quatre pilars de la història. La política, els teòrics, no són cap pilar. En tota la història de la humanitat han existit pàtries, famílies, religions i riqueses, però no sempre ha existit la política teoritzada, per tant cal bastir sobre les bases eternes de la existència humana, i no sobre modernismes passatgers teoritzats sobre un paperot. Les ideologies passen, van per modes i jocs de poder, però els pilars romanen sempre. I qui no ho vegi clar, pitjor per ell, car estarà intentant ficar tota

l'aigua de la mar en un forat excavat a la sorra de la platja. Jo visc on visc, i veig com els espanyols tenen ben clar els quatre grans pilars, tota la resta (baralletes verbals entre peperos i pesoeros) són palla que s'emporta el vent. Ací la gran majoria és anticatalana, i moltes voltes la gent més anticatalana és, precisament, la més culta i la més declaradament «progressista» i «antiracista»; davant aquesta evidència, qualsevol argumentació política, a mi, em sobra. Seria com si a una persona que es mor de gana li prometeres que en un futur llunyà (d'ací a 100 anys) ningú no passaria gana.

Ahir escoltava per TV que a Alaska, l'estat paga un sou a tots els ciutadans durant tota la vida, mentre no trobin feina, i que la mitjana d'aquest salari és de 400.000 peles mensuals. Això és una realitat, exportable potser a una Catalunya independent i rica, la resta d'argumentacions estil «Catalunya sense fronteres i sense presons» no són reals, car no existeix cap model així al món.

Mira, la gent d'arreu i de totes les èpoques ens assemblem molt, malgrat les diferències culturals i els avenços tecnològics, de manera que no som tan diferents.

I la immensa majoria de la gent es mou pels mateixos ressorts. Intentar anar contra els quatre pilars és sinònim de fracàs. Anar contra les nacions, les tribus familiars, Déu o no saber valorar la importància dels diners, és fracassar. En una pel·lícula hongaresa ambientada en la caiguda del comunisme, parlaven dues professores d'escola, i una deia a l'altra que ella no volia saber res de paradisos futurs, ella el que volia era eixir de la pobresa i poder anar a restaurants i tot això. Pura i dura realitat, la human nature que sura un cop i un altre. Judes vengué Jesucrist a canvi de diners.

La gent cerca sempre, majoritàriament, el major profit tot fent el mínim de feina possible, i també cerca de manera natural l'enriquiment personal tot disputant-se els recursos limitats amb altres humans.

Així ha estat sempre, i així pensa la majoria de la gent.

Si els pobles resisteixen a l'opressió és a base del manteniment i potenciació dels quatre pilars bàsics, i sinó mira els jueus, centrats en la religió, la família, el sentiment nacional (llengua, cultura,...) i els negocis; han aconseguit sobreviure a tots els problemes. Per contra, aquells sistemes que han

anat contra els quatre pilars o contra algun d'ells, han acabat per fracassar: les teories anarquistes, el comunisme, el feixisme..., potser també fracassarà, en molts aspectes, la globalització, car nega el valor de la Nació i la família (mobilitat laboral radical, que desarrrela la gent i trenca famílies), ja veurem què passa en un futur. No siguem babaus, no anem contra pilars bàsics o fracassarem. Si els catalans volem sobreviure, haurem de potenciar les famílies, la demografia, haurem de pregar i tornar a tenir una moral cristiana que ens serví per bastir la nostra Nació en l'antiguitat, haurem de cercar el nostre progrés material (tant a nivell personal-familiar com comunitari català) tot promovent projectes catalanistes, i haurem de mantenir sempre el sentiment nacional català, sense cedir ni un centímetre del nostre territori nacional a l'oblit.

Aquesta és la clau d'una resistència de llarga durada, i la clau de l'esperança futura de la victòria.

La vida d'una persona és massa curta com per poder copsar tota la grandesa del món i de la història, hem d'ésser més humils davant la història, entendre-la i actuar en conseqüència, sense voler fer més del que realment podem, o ens cremarem en el camí i, en morir, ho farem humiliats i desencisats, acovardits i derrotats per la nostra pròpia impotència davant el devesall històric. Siguem dignes hereus dels nostres avantpassats (en Jaume I, en Pere el Gran, en Macià...) i baules d'unió amb les generacions futures que han de continuar mantenint viva la flama de la catalanitat. No juguem a ésser Déu volent solucionar tots els problemes del món, menys encara si tenim en compte que aquests problemes sempre han existit; centrem-nos en la lluita per la supervivència de la nostra Nació, amb il·lusió i sense desesperar, amb visió històrica i sabent on som i d'on venim».

Certament una ment privilegiada pel realisme de la qual els nostres somiatruites haurien d'aprendre.

Personalment cada vegada veig més clar que l'esquerranisme és una mica dir obviesats de curta volada i ignorar les eines essencials, no centrarse. De vegades sols els falta dir «la primavera, les flors i els ocells» en els seus programes. Ω

Ricard Colom

LA LLENGUA ES MOU A LA CATALUNYA NORD: 89 PEL CATALÀ

Segur que molts de vosaltres fareu vacances com acostuma a ser habitual en aquestes dates, recordeu però que malauradament l'espanyolisme o el jacobinisme (de dreta o d'esquerra) no en fa mai de vacances. Sí heu sentit bé, encara que a alguns ens pugui semblar incomprendible, hi ha una esquerra espanyolista o jacobina (o feixisme d'esquerra) que farà el que pugui per eliminar físicament i psíquica un poble, una llengua o una cultura (això vol dir imperialisme o colonialisme). M'agradaria, sincerament, que els meus mots fossin una exageració, però malauradament no ho són. Hi ha massa exemples que corroboren aquesta situació.

És per aquest motiu, que un grup de persones d'esquerra (no jacobina) (teòricament, de fet, d'esquerra només n'hi pot haver una, la que defensa els drets humans en totes les seves vessants), han editat un manifest en forma de lletra oberta adreçat als consellers generals dels Pirineus Orientals, una part dels responsables «d'esquerra» de deixar morir deliberadament el català, amb el suport és clar del govern de l'«esquerra plural» francès.

Us pregaria, doncs, de fer un «copiar»/\«enganxar»/, «copy»/\«paste» i el féu córrer via internet arreu.

Bon any nou!! Santi Martínez Coordinador General de la Coordinadora Obrera Sindical (COS)

Lletra oberta als consellers generals de la majoria.

Senyores i senyors,

Una llengua pot viure, avui, sense ser ensenyada a l'escola? És clar que no, tots els lingüistes saben que sols les llengües que tenen un lloc a l'escola tenen una possibilitat de sobreviure a la mundialització. Sols les llengües que la mainada parla avui seran llengües encara parlades demà.

Quina és la situació del català a casa nostra?

A casa nostra, el seu ensenyament intensiu és massivament aprovat pels pares d'alumnes. Tanmateix, només un ú per cent (1%) de la població escolar, de la maternal al liceu, es beneficia d'un ensenyament seriós del català o en català.

Tots els sistemes d'ensenyament existents han demostrat llur eficàcia (bilingüisme a paritat horària o per immersió, ensenyament públic o associatiu), i tots respecten els principis republicans que exigeixen

una educació oberta a tothom.

Però el nostre Consell General atorga ajudes irrisionables a aquest ensenyament i, d'una manera general, a la llengua i cultura catalanes. La comparació amb d'altres consells generals és molt clara: C.G. dels Pirineus Atlàntics (llengua i cultura basques), 11 milions de francs, és a dir, 52 francs per habitant de la part basca del departament; C.G. del Finisterre (llengua i cultura bretones), 16 milions de francs, és a dir, 19 francs per habitant; C.G. del Haut Rhin (llengua i cultura alsacianes), 8 milions de francs, és a dir, 11 francs per habitant; C.G. dels Pirineus Orientals (llengua i cultura catalanes), 250.000 francs, és a dir, 0,64 francs per habitant.

Una llengua no pertany a cap corrent del pensament, i menys encara a cap partit. És un bé comú que cadascú té el dret d'utilitzar i que tothom té la responsabilitat de preservar. Ara per ara, l'esquerra s'ha mostrat temerosa, per no dir indiferent de cara a la llengua catalana. Per què? Que no és el deure del camp progressista de fer prosperar les riqueses comunes?

En molts departaments, l'esquerra ha sabut mostrar el camí, assumint sense complexos la promoció d'altres llengües regionals. El futur, el nostre futur serà millor en una diversitat lingüística equilibrada, al si d'una república més ciutadana.

El català i les altres llengües regionals volen retrobar llur lloc dins la societat, i la república ha d'acollir-les. De la mateixa manera, aquestes llengües han de respectar la república, i la respecten efectivament; tant Jacques Chirac com Lionel Jospin ho han reconegut. Actueu, doncs. El català necessita mitjans sense comparació amb els que li atorgueu.

Nosaltres, els 89 signataris d'aquesta lletra oberta, venim de tots els horitzons culturals i socials de la nostra regió. Alguns de nosaltres sem catalans, d'altres no. Però és ben bé perquè ens reivindicuem de l'esquerra que demanem més a l'esquerra. Més per a aquesta llengua. La llengua catalana, per viure, necessita orgull, competències i diners. L'orgull és omnipresent, les competències són fàcils de trobar, només manquen els diners. Sigueu d'aquells que li donaran el que li fa falta. I l'esquerra que representeu haurà tingut l'honor històric d'ajudar-la a viure.

L'Espr@i. L'agitació i la informació independentista a la xarxa. Ω

Organismes d'EEUU falsegen dades sobre la SIDA a Àfrica

Andrea García

Madrid.- Molts científics dissenteixen de les teories oficials sobre la SIDA, que situen el seu origen a Àfrica, però les seves opinions són silenciades.

Darrerament s'ha sumat a elles la del president de Sudàfrica, Thabo Mbeki. A l'Estat espanyol és l'Associació de Medicines Complementàries (A.M.C.) qui edita els textos crítics.

La primera declaració sobre la SIDA l'efectuà l'Organització Mundial de la Salut (OMS) el 1985.

Els especialistes de la unitat de Malalties Transmissibles el consideraren «una exageració provinent del país originari de la SIDA, EEUU». Aquell any, el control passà a mans d'un científic dels Centres pel Control de Malalties d'Atlanta (CDC). Aleshores l'OMS començà a parlar d'epidèmia.

Els CDC i Bangui.

Els CDC d'Atlanta es dediquen al seguiment de malalties, infeccioses o no, a escala mundial, per la qual cosa reben dos bilions de dòlars anuals.

Els imposen les teories oficials i silencien estudis alternatius. Al episodi de l'oli de colza a l'Estat espanyol, els investigadors oficials treballaren al dictat dels CDC.

L'octubre del 1985, el Congrés de Bangui establí els criteris de diagnòstic de SIDA a Àfrica. Ho organitzà el Servei d'Intel·ligència d'Epide-mies (EIS) dels CDC, conegut pels epidemiòlegs com la «CIA mèdica». Els símptomes foren els de la malnutrició: aprimament, diarrea i febre, sobre tot. L'OMS acceptà la «definició de Bangui».

A Àfrica o a EEUU.

La primera identificació oficial de casos de SIDA fou el 1981 i als EEUU. Després de la «creació» dels símptomes de Bangui, els CDC deduirien que unes morts a Àfrica el 1976 foren causades a la SIDA, «demostrant així» l'origen africà de la malaltia. El

1986, els casos de SIDA a Àfrica foren 1.096 i a EEUU 26.566.

L'hipòtesi oficial situa avui a Àfrica subsahariana al 80% de la població infectada pel VIH; i la premsa afirma que la SIDA causa una de cada cinc morts allí. L'abril, Clinton anuncià l'augment de l'ajut nord-americà a 47.000 milions de pessetes contra la SIDA al Tercer Món, declarant que és «una amenaça per la seguretat nacional dels EEUU».

Les multinacionals farmacèutiques tenen un immens mercat. El maig decidiren abaratir els medicaments contra la SIDA de venda a Àfrica. Entre ells està l'AZT, de toxicitat demostrada i la capacitat de causar SIDA del qual sembla certa.

SIDA i control de la natalitat.

Segons l'A.M.C., les estratègies de control demogràfic i les teories oficials sobre la SIDA van del bracet.

El 1988, un document d'estratègia militar estadunidenc incloïa el creixement de la població del Tercer Món entre les grans amenaces per a la seva seguretat, i expressava la possibilitat que l'epidèmia de la SIDA el frenés.

Les malalties de la pobresa (malària o tuberculosi), redefinides a Àfrica com a SIDA, deixen de ser tractades amb fàrmacs gratuïts. A més a més, qui les pateixen es creuen infectats pel VIH i deixen de cercar ajut mèdic pensant que és una malaltia incurable.

L'alarma de contagi també provoca una reducció de la natalitat. Les campanyes per a no mantenir relacions sexuals sense preservatius són milionàries, i a les africanes se'ls insisteix en què no tinguin fills si donen positiu als tests del VIH; tests que no són específics, doncs les malalties endèmiques de la pobresa donen falsos positius.

Les teories dels CDC es transmeten mitjançant acords amb organitzacions i governs amb subvencions per l'«educació» de la SIDA. La Creu Roja nord-americana rebé més de 19 milions de dòlars entre 1988 i 1991. Ω

Sempre Fidels a Catalunya

Reproduïm aquesta carta que va trametre Francesc Ferrer i Gironès al President Aznar. Cal plantar cara als colonitzadors de la nostra terra, amb valentia i sense complexos, com ho fa en aquest cas l'il·lustre patriota de Girona.

Des l'Estel de Mallorca encoratgem als nostres polítics actuals que amb valentia i llenguatge clar i desinhibit, defensin els drets de la nació catalana per damunt d'interessos partidistes o personals.

«Catalunya no pot estar satisfeta fins que no retorni a l'estat polític en que estava quan se li varen arrabassar per la violència les seves llibertats»

«Catalunya no va néixer perquè és fes una Constitució en el 1978. Catalunya és un subjecte col·lectiu que té drets històrics i és anterior a l'estat espanyol. Políticament la seva existència no depèn de la gràcia de cap estat, ni de cap òrgan jurídic-polític. La nostra nació existeix perquè els catalans de tots els temps en tenim consciència, i tenim la voluntat de romandre-hi.» Francesc Ferrer i Gironès

Excmo. Sr. Don José María Aznar

President del Govern

Madrid

Distingit i Excm. Senyor

Mitjançant les emissores d'ones hertzianes el dia 25 d'octubre passat vaig sentir part del seu discurs davant d'una àmplia audiència d'homes de negoci, en motiu de les Jornades Empresarials sobre l'Euro, organitzades per la CEOE, on va afirmar que «Nunca. Nunca. Nunca, las Comunidades Autónomas han dispuesto de más capacidad política y financiera que en este momento.»

Atès que aquesta frase tal com jo la vaig poder escoltar no és certa, em plau adreçar-li aquesta lletra amb l'interès d'aclarir la veritat en allò que es refereix al Principat de Catalunya. Nosaltres els catalans hem disposat històricament de més capacitat política i de més capacitat financera que no pas ara, ja que actualment estem limitats per la llei orgànica 4/1979, més coneguda per Estatut d'Autonomia.

Sr. Aznar, amb tot el respecte, li he de dir que els catalans no podem oblidar que la nostra nació ha estat més anys i més temps independent políticament, i per tant amb més capacitat política en sentit absolut i financera en valor relatiu, que no pas sotmesa a cap més altre poder polític exterior. V.E. com ja coneix Catalunya ha estat més de set segles independent políticament, i que només fa 287 anys que els catalans fórem sotmesos per la violència de les armes, i per tant supeditats contra la nostra voluntat. D'aquests 287 anys, 29 hem estat en règim d'autonomia política, i la resta sota la fèrula de règims que ens han privat de les nostres constitucions. En conseqüència, la seva frase pel que respecta a la nació catalana no és correcta.

No podem oblidar els fets reals de la història. Si Catalunya ha estat políticament més anys independent, que no pas integrada per la força a la Corona de Castella, un estat que ens era aliè i encara no el podem considerar ben propi, és ben clar que no es pot afirmar que com ara no hi havíem estat mai. Amb la nostra llibertat política els catalans estàvem millor que no pas ara, i per aquesta causa els nostres avantpassats varen lluitar amb les armes a la mà per defensar-la. I per aquesta causa avui encara hi ha forces polítiques que la reclamen.

Tanmateix, hom pot dir que quan V.E. va afirmar «nunca» no és referia a un «mai» històric, sinó simplement un «mai» relacionat dins el règim

instaurat d'ençà de les eleccions del 1977. Doncs bé, tot i així, cal deixar constància que hom no pot afirmar-ho d'aquesta manera, atès que la comparació és absolutament incongruent, ja que tot hom sap que segons la llei orgànica abans esmentada encara queden moltes transferències per fer, i no podem considerar el procés acabat. I per altra banda, des de la proclamació de l'estatut d'autonomia esmentat, moltes competències ens han estat retallades, d'altres recomprades amb finançament públic, i d'altres neulides amb les lleis de bases. Però, tot i així, el subjecte que disposava de capacitat en aquest cas era i és la nació catalana, i per tant, no volem parlar ni de l'execució de les lleis, ni dels drets que legalment li manquen. La disposició de la capacitat política i financera, cal analitzar-la dins del procés històric de Catalunya, i en aquest cas, no té cap importància el que no se li ha transferit, ni el que li manca per cedir, sinó del que encara no se li ha fet devolució o retorn des de que se li va eliminar per la violència. Heus ací la qüestió. Catalunya no pot estar satisfeta fins que no retorni a l'estat polític en que estava quan se li varen arrabassar per la violència les seves llibertats.

Catalunya no va néixer perquè és fes una Constitució en el 1978. Catalunya és un subjecte col·lectiu que té drets històrics i és anterior a l'estat espanyol. Políticament la seva existència no depèn de la gràcia de cap estat, ni de cap òrgan jurídic-polític. La nostra nació existeix perquè els catalans de tots els temps en tenim consciència, i tenim la voluntat de romandre-hi. Per tot això, cal considerar que la capacitat política i financera que Catalunya ha de tenir és la que durant tants i tants de segles en va disposar i que si la va perdre no va ser pas per voluntat pròpia, sinó per la violència i la força armada d'elements enemics a les nostres llibertats nacionals. Ignorar això és no voler construir la pau, perquè s'aparta de la veritat.

Sr. President del Govern, ben afectuosament,
el saluda,

Francesc Ferrer i Gironès
Girona, 27 d'octubre del 2001

Francesc Ferrer i Gironès

Nat a Girona el 26 de juliol de 1935. Resideix a Girona. Professor mercantil per l'Escola de Comerç de Sabadell. Gerent en diverses empreses.

Ha publicat diversos estudis històrics i socials sobre les comarques gironines i també diversos llibres de contingut polític: Via fora! (1982), La persecució política de la llengua catalana (1985), Catalunya light...? (1986),

Lletres de batalla (1989), La insubmissió lingüística (1990) i La catalanofòbia i el seu pensament (1999).

Col·labora d'una manera assídua en els mitjans de comunicació.

President de l'associació Amics de la Bressola (des del 1986) i vocal d'Òmnium Cultural. Soci de l'Ateneu d'Acció Cultural (Adac), de la Fundació Prudenci Bertrana i d'Acció Cultural del País Valencià, entre altres entitats.

Ha rebut diverses distincions: Medalla d'Or del Consell Superior de Cambres de Comerç (1977), Premi Normalització Lingüística de l'Adac (1986), Orde del Mèrit Constitucional (1988) i Menció Personal del Premi Aramon i Serra a la Lleialtat Lingüística (1993).

Senador a les Corts Generals, per elecció directa, durant cinc legislatures consecutives (1977-1993).

Diputat de la V legislatura (1995-1999). Ω

BÚGER

Són les madones del Forn can Felip de Búger. La seva especialitat són les ensaïmades de crema de nous. Tel. 971 516 213

Fa 10 anys que mossèn Llorenç Miquel de son Carrió és el rector de Búger i capellà ajudant de Moscarí. Abans fou rector de son Ferriol on acabà de pagar les obres de l'església i va construir l'Institut de segona ensenyança del que va publicar la història. No fa molt ha publicat la història son Carrió, el seu poble natal. Tel. 971 516 147

SANT JOAN

Fa 8 anys que en Joan Mates de sant Joan te perdius de reclam, perdius reproductores i francolins que caçaven els nostres reis i que fa anys havien desaparegut de Mallorca. En Joan te perdius per a repoblació, ous de perdiu. Telefonau-li al 971 526 144

EL CATALÀ, LLENGUA MINORITÀRIA O MINORITZADA?

Quan, des d'algun poder establert, hom pretén eliminar una llengua i una cultura, se sol seguir la tàctica de la minimització, de manera que els parlants acabin creient que realment allò que parlen és poc útil, ho parla poca gent i té poca projecció. Si, a més, se li poden afegir d'altres qualitats negatives — que fa pagès, que sona malament, que és de gent mal educada fer-ho servir en públic o d'altres de similars —, la substitució, a la llarga, estarà servida. Suposant, és clar, que la comunitat afectada caigui en els paranyes que se li van posant, sovint a través d'una poderosa maquinària de propaganda estatal.

Hem pogut comprovar, encara, molt recentment, l'ús d'aquesta maquinària (a través d'un mitjà de comunicació d'abast estatal), en relació a la reivindicació que un cert film de gran difusió es doblava en català. Aquest mitjà afirmava, en l'editorial, que el català es trobava entre les llengües menys par-

lades. Se suposa que feia referència, en un sentit global, a les llengües menys parlades del món. La intenció era clara: que els catalanoparlants que poguessin llegir aquell text pensassin que realment no s'ho val reivindicar res a favor de la llengua catalana, que val poc i poca cosa és. Però, quina és la realitat? La realitat supera la ficció que ens han creat dins els nostres cervells minoritzats. Facem comptes: al món hi ha entre tres mil i tres mil cinc-cents llengües, repartides en menys de dos-cents estats. Més de quinze llengües per estat, en definitiva. Aquestes llengües, així mateix, es reparteixen entre devers sis mil milions d'humans. N'hi ha unes quantes que compten amb uns quants centenars de parlants. L'anglès la coneixen potser una cinquena part del total de les persones existents sobre el planeta. Més del noranta per cent de les llengües existents no superen el milió de parlants. Dit d'una altra manera: probablement la llengua menys parlada de la península

la ibèrica (entre les que no són realment minoritàries), que és el basc, es compta entre el deu per cent de llengües més parlades del món. Si el basc es troba entre el 10% de llengües amb més parlants que hi ha sobre el Planeta Terra, no ens ha de resultar gens ni mica estrany que el català es trobi entre el cinc per cent de llengües amb què compta la Humanitat que tenen més nombre de parlants. El català, doncs, una llengua minoritària? En relació a qui? En relació a què? Partint de quin tipus de consideracions? D'acord amb quines magnituds?

El català té entre vuit i nou milions de parlants. Dins el territori lingüístic on es parla la llengua catalana hi habiten prop d'onze milions de persones. Aquestes dades ens indiquen clarament amb quines llengües podem (i hem de) comparar la llengua catalana: llengües com el suec, l'hongarès, el búlgar, el neerlandès... Comparar el català amb les llengües minoritàries (quant a quantitat de parlants i ús de la llengua) constitueix

en si una "minorització" de la nostra perspectiva sobre la llengua. Hem de reclamar per al català, des d'una mentalitat normalitzada, els mateixos drets que el suec té a Suècia, que l'hongarès té a Hongria o que l'holandès té a Holanda. Aquest és el punt de comparació correcta. I no volem dir amb això, naturalment, que les llengües que realment són minoritàries (com l'occità, el bretó, el gal·lès, el gaèlic, el sard, el cors, el retoromànic, l'aragonès, l'astur-lleonès, etc) no tinguin dret a ser defensades, reconegudes oficialment, ensenyades, portades als mitjans de comunicació i promogudes tant i tant com llurs respectives comunitats de parlants considerin convenient.

Segons dades de la UNESCO, el català es troba entre les deu primeres llengües del món pel que fa a importància de producció cultural (edició de llibres, edició de productes multimèdia en la pròpia llengua, difusió a través dels mitjans de comunicació de masses, presència a l'àmbit educatiu, incidència

en la vida pública...). Així mateix, entre les llengües europees que circulen per la xarxa Internet, el català, segons estimacions força recents, es troba en setè lloc. La nostra llengua constitueix el vehicle habitual de l'ensenyament al Principat de Catalunya, va agafant posicions a les illes Balears i Pitiüses i és promogut (sobretot des de la societat civil) al País Valencià.

Segons quins paràmetres de medicació, doncs, es pot sentenciar que el català és una llengua "minoritària"? El que sí és clar és que la llengua catalana pateix un procés de minorització (mental, psicosocial) que afecta els seus parlants i que és promogut amb força des de l'Estat espanyol i des dels seus mitjans de propaganda. Fer-nos creure que som poquets, que la nostra llengua no val gaire i que té poques perspectives de futur és l'estratègia pensada per intentar que l'abandonem. Però si no ho han aconseguit entre Felip V, el Conde-duque de Olivares, Carlos III, Primo de Rivera i Franco junts poc pens que ho puguin aconseguir quatre capes florats que fan la titina, actualment, pels cenacles governamentals espanyols. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ
President d'Esquerra Republicana-Illes Balears i Pitiüses

Tel.: 971 54 18 15
Fax: 971 54 26 43

Martín Mora Crespi
Isaac Peral, 39
07420 Sa Pobla (Mallorca)

El mundo del transporte

CAVILICO, S.L.
DISTRIBUCIONS
CAVES - VINS - LICORS - CONSERVES

Vial 1 numero 52 Polígon Industrial de Can Picafort
Tel. 971 853 107 Fax 971 853 145
Bústia Postal 218 07458 Can Picafort - Mallorca

ENVELATS - CAPOTES
TEULADES DE POLICARBONAT
METALISTERIA D'ALUMINI

Carrer de Manacor, 121 - C
07007 Palma de Mallorca
Tel./Fax: 971 278 518
Tel.: 971 245 085

REINDESA
piscinas

AV. GABRIEL ALOMAR i VILLALONGA, 13
TELS. 971 46 04 50 - 54 - FAX 971 46 28 37
07006 PALMA DE MALLORCA

SANTIAGO BOGARRA, C.B.

MATERIALS BELLES ARTS
MARCS, LLENÇOS, PINTURA

C/. Miguel Calafell, 48 • Son Sardina
Tel. 971 438 436 • Fax 971 438 102
07120 Palma de Mallorca

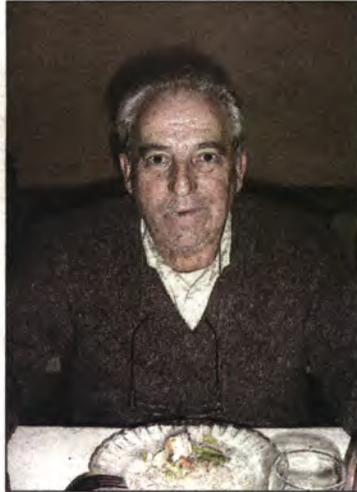
Nave 2 Polígon Industrial Son LLaüt
Tel. 971 621 619 - 971 621 618
07320 Santa Maria • Mallorca

E-mail: bogarra@guif.com

SA POBLA

Fa 26 anys que en Sebastia Perelló va obrir el Taller Instal·lacions Perelló-Crespí a sa Pobla: instal·lacions elèctriques, bombes de treure aigua, grups electrògens, etc. Tel. 971 540501

Fa 11 anys que en Bernat Vives regenta el Bar can Ros a Muro. És un bar de copes. Tel. 971 860 032

Fa 4 anys que en Bernat Barceló ha obrert el Físic Gimnàs a Muro. Tel. 971 860 127

Fa 10 anys que en Xisco Esteve i en Toni Molina obren el Taller Muro, d'alumini, vidre i ferro a la via de Sineu de Muro. Tel. 971 537 291

En Francesc Fiol que va néixer a Corra, Santa Fe de l'Argentina però va tornar de ben petit a Muro. Com que era estranger no va haver de fer el servei militar. Diu que l'Argentina és molt rica, però com que els qui comanden són un estol de lladres, llavors la getnn passa molta de fam. A la foto, amb l'amo del Bar can Palou que és en Biel Siquier. Tel. 971 860 304

Fa 4 anys que na Catina Serra va obrir la botiga Goet Regals al centre de sa Pobla. Tel. 971 862323

Fa 20 anys que na família Santandreu va obrir el Taller Santandreu a Muro. Tel. 971 537 564

Fa 11 anys que en Pep Perelló regenta la Metalisteria Perelló a Muro. Son pare va obrir aquesta ferreria fa 45 anys. A la foto amb el seu fill Jaume. Tel. 971 537 323

Fa 12 anys que en Toni Perelló regenta al Fusteria Rodlàn a Muro. El seu rebesavi Biel la va obrir fa 112 anys. Tel. 971 537 147

Fa 5 anys que en Llorenç Coll regenta el Bar Oriental a Muro. Tel. 971 537 865

Fa dos mesos que na Petra Campoy ha obrert la botiga Petra de decoració i regals a sa Pobla. Tel. 971 542 016

Fa 15 anys que en Joan Florit regenta la ferreria Florit a Muro. Fa barreres, reixats, arrambadors, portes ets. Tel. 971 537 967

Fa 10 anys que la família Crespí va obrir el Magatzem de Productes pel Camp a Muro. Tel. 971 711 735

Fa 22 anys que la família de can Moroto va obrir el Forn can Moroto a Muro. Són especialistes en ensaimades. Tel. 971 537 758

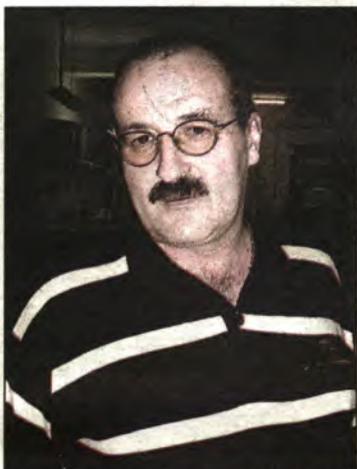

Fa 5 anys anys que en Biel Siquier regenta la Perruqueria se senyors Siquier a Muro. Son pare va obrir aquest establiment l'any 1960. A la foto, talla els cabells al nin de ca n'Aulet. Tel. 971 537 336

CIUTAT DE MALLORCA

Fa mig any que na Maria dels Àngels Fernández ha obrert la Perruqueria Fernández als Hostalets de Ciutat. Tel. 971 276 437

Fa 16 anys que en Colau Pons de s'Alqueria Blanca va obrir l'empresa Plàstificats i Serveis a la barriada dels Hostalets de Ciutat. Fa enquadernacions i plastificacions. Tel. 971 278 716

Fa 30 anys que la família Soler va obrir la botiga de mobles i tapiceria Soler a Muro. Tel. 971 537 271

UTILITAT DEL PATIR

Per Ricard Colom

Colomtaube@hotmail.com

“La pena és per a l'ànima un nodriment fecund”.
(Théodore de Banville, 1823-1821, poeta líric francès).

“La pena és en si mateixa una medecina”.
(William Cowper, 1731-1800, poeta anglès).

“No creguis pas en l'eixorquesa del patiment”.
(C. Fiessinger, 1858-?, metge i divulgador científic francès).

“Deixeu-nos ara considerar la possibilitat que les *esglésies universals* sien les protagonistes i que enfoquem i interpretem la història de les civilitzacions no pas des del punt de vista de llur propi destí, sinó de l'efecte que exerceixen en la història de les religions. La idea pot semblar nova i paradoxal, però, al capdavant, aquest és el mètode d'enfilars la història basat en la col·lecció de llibres que anomenem la Bíblia (...) trobarem la resposta en la veritat que la religió és una activitat espiritual i que el progrés espiritual és trobat subjecte a una llei proclamada per Esquil en un parell de mots: *pathei máthos*, aprenem a través del patiment... En aquesta perspectiva hom podria considerar el cristianisme com el punt reeixit d'un procés espiritual que no sols, sobrevisqué successives catàstrofes seculars, ans n'extragué la seva inspiració acumulada”.
(*Estudi de la Història*, Arnold J. Toynbee, 1889-1975, historiador anglès amb destacats deixebles catalans).

“Déu ens xiuxiueja en els nostres plaers, ens parla a la nostra consciència, però ens crida en els nostres patiments: es tracta de la seva megafonia per a despertar un món sord”.

(Clive Staples Lewis, 1898-1963, autor cristià britànic a *El problema del patiment*).

“No podem aprendre sense dolor”.
(Aristòtil d'Estagira, 384-322 a.C., filòsof grec, deixeble de Plató i preceptor d'Alexandre Magne, el preferit dels escolàstics).

“Els sofriments recordats endolceixen les presents alegries”.
(Robert Pollock).

CLIVE STAPLES LEWIS.

“Don gràcies a Déu pels meus obstacles, a través dels quals m'he trobat a mi mateixa, el meu treball i el meu Déu”.
(Helen Adams Keller, 1880-1968, escriptora estadounidense, cega i sordomuda).

“Les ferides rebudes enforteixen i ennoblixen. Tota dolor soferta capacita per a comprendre millor. Els fracassos, les adversitats, donen mesura i dimensió.”

Les dificultats de la vida aguditzen l'enginy, forgen caràcters i templen voluntats.

Les llàgrimes plorades capaciten per veure-hi millor. Els sofriments aporten saviesa i transcendència”.
(No en consta l'autor).

ARISTÒTIL.

“Produeix una immensa tristesa de pensar que la natura parla, mentre el gènere humà no escolta pas”.
(Victor Marie Hugo, 1802-1885, escriptor romàntic francès).

HELLER KELLER.

“El món es troba ple d'ànimes belles que, no sabent què fer, cerquen la manera de sacrificar-se; i açò és considerat com a gran virtut. No pas; la major virtut rau a saber què és el que cal fer, i escollir bé la raó del sacrifici”.

VICTOR HUGO.

“Hi ha gent que, en comptes de transformar el patiment que els cau damunt, se n'adapten de seguida a la forma, i en aquest cas escullen la forma més pobra i més vulgar”.

(Niccolò Tommaseo, 1802-1874, escriptor, filòleg, folklorista, pintor, polític i patriota italià, ministre de Venècia).
“No hi ha errada romàntica més greu que la de la utilitat del patiment. No serveix de res”.

(Robert Brasillach, 1909-1945, escriptor francès).
“...sabien que no devien fer màrtirs. Abans de dur llurs víctimes a un juí públic, es dedicaven a destruir llur dignitat. Els desfeien moralment i física pel turment i l'isolament fins a fer-ne éssers menyspreables, autèntics ninots capaços de confessar qualsevol cosa, que s'insultaven ells mateixos i s'acusaven els uns els altres i demanaven sanglotant una mica de misericòrdia”.

(“1984”, George Orwell, 1903-1957, escriptor britànic, expolícia colonial, corresponsal a la Guerra Civil, admirador de Catalunya i revolucionari antitotalitari). Ω

CARTA AL DIRECTOR

"jordi caldentey mas"
<jordigorrio@mixmail.com>

Senyor director de l'Estel:

Diu n'Antonio Alemany damunt "El Mundo" del dia dels innocents que s'estima més escriure en foraster que no en mallorquí perquè així l'entenen un 80% més de lectors. Si allò que compta és la quantitat d'entenedors potencials i no el nacionalisme lingüístic, com és que els espanyols, per les mateixes cinc-centes, a nivell europeu i mundial, no adoptau l'anglès en lloc

de cercar divulgar l'espanyol? Fa tan sols cent anys, l'espanyol era tan conegut a Mallorca com el francès o l'italià: la immensa majoria ni el parlava ni l'entenia. Com així els espanyols, a l'hora d'escolaritzar la nostra població, en lloc de ser "pragmàtics" i escolaritzar-nos en mallorquí ens imposaren el foraster?

Qüestió de "pragmatisme" o de política lingüística nacionalista espanyola? Donar per cosa natural i espontània el fruit d'aquella imposició política, és pragmatisme o és espanyolisme? Ω

CITROËN

Pedro Santandreu Vicens
Agente Citroën
Santa Ana, 139-B
Tel. 971 53 75 64
07440 MURO (Mallorca)

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

Manifest per la independència d'Aragó ESTADO ARAGONÉS

Por Chusé-Antón

Manifiesto por a independenzia d'Aragón

Aragoneses, Aragonesas!
Cada 20 d'abiento ricordamos a o Chustizia d'Aragón, Don Chuan de Lanuza, y a suya endominiosa muerte a mans de os matachins de o espermible monarca español Felipe II, porque ye exemplo de a resistencia de o pueblo Aragonés contra ra imposición, a tiranía y l'asimilación, porque esfendio as libertaz y a constitución suyiza d'Aragón y porque luito ta que Aragón y o suyo pueblo estiese respetau; en un combate que encara güei os aragoneses imos a librar y que imos a ganar.

O Chustizia Don Chuan de Lanuza ripresenta ta nusatros a luita por a remanenzia de a nuestra independenzia pulitica; que se tresbatio definitibamén en 1707 con a imbasión castellano-borbonica y con l'abolición de o Raino d'Aragón o primer Estau Aragonés con mas de 700 añadas d'historia.

Dezaga de a esferra de 1707, benie un rechimen d'ocupación que en o alazetal no ye rematau agún, pues o trato que reculle Aragón de o zentro no ye atro que o d'un país ocupau y bella colonfa: espollau de o suyo idioma y a suya cultura y de o conoximiento de o propio, por efeuto d'un tarabidau funtzionario y d'amostranza zentralista; chumeso

a puliticas que serban refusatas por atos territorios, como infratarabidau pro furos contra o meyo ambién, entibos y linias d'alta tensión, antimás de a melitarización de parti de o suyo territorio; con manca d'imbersión produtiba que ebite a emigración y gobernau por puliticos amuestraus a crusidar con os ditauos de Madrí, anque tot ixo senifique ir contra a boluntá de os aragoneses.

Güei gobierna por mayoría absoluta a dreita española; a de as «gambadetas melitars» y a imposición por a fuerza u os «peltreques»; a que esfraza como progreso as biellas puliticas de o zentralismo y fa de a prepotenzia a suya manera de gobernar; eredera sozioloxica de o Franquismo y de l'emplego caziquil de a pulitica; acotoladora de o progreso soziau de l'alanto institucional: azidora de os conzeutos de democracia y de pluralidá; concarata de raso con os particularimos y a diferenciación; aimán de o decreto y de l'asimilación por a fuerza e insensible debán de as rebindicacións de a periferia y espezialmén d'Aragón.

A dreita española ye preparata ta dar o zagüero truco a Aragón y esbiella como os gobiernos d'antis d'agora, a mas biella menaza dica nusatros: a suya pulitica idroloxica de trescoles o mundo de a econo-

mia de mercau, o progreso material, d'os alantos, de o pensamiento unico y de a clamata globalización. Condena a Aragón a o de cutio: a un estau soziau y economico cuasi colonial; a furnir a atos territorios de materias primerencas y recursos que son en l'alazet de o esdebenidero de a chen de ista tierra. Güei como antis, a pulitica de os gobiernos d'España solamen para cuenta d'Aragón a l'ora d'espollar-lo y se sublidá d'era l'ora re repartir os benefizos y as imbersións rentables a o país.

A esclatera autonomia pulitica que güei bi ha en Aragón no ye que bella traza esbiellata d'opresión de o pueblo aragonés porque manca ta d'autenticos contenius puliticos, ye un sistema ta continuar con l'espole y l'asimilación; ye a imposición de una reyalidá pulitica que istoricamente no ye pas de nusatros y ye muito lexos de a independenzia que desfrutamos en o pasau. Dende l'ambiesta istorica de o pasau, l'actual autonomiano ye que una endominia a o pueblo aragones, por o miserioso y preto de o suyo ran; por a suya ineficacia al'ora d'esfender-lo y por estar una presera ta fer nos creyer que reyalmén dizidimos en a tierra de nusatros.

Aragoneses, Aragonesas!

Aragón ha a estar independián. Os aragoneses nos emos a fixar como oxetibo pulitico adubir a independenzia y emos a luitar por era como o solenco meyo ta refer-nos en o nuestro orgüello como país y ganar o respeto de os atos. No bi ha atro camin t'a recuperación nazional d'Aragón, de a cultura de nusatros, de o nuestro idioma, de o dominio sobre os nuestros recursos. Solamen nusatros, o pueblo aragones, pertoca fer baler os nuestros dreitos istoricos como nazió libre que estemos y solamén a o pueblo aragones pertoca dezidir soberanamén o que se fa en a suya casa.

¡Secutamos-nos o chubo español! No dandaliemos en o nuestro proposito de beyer un esdebenidero independien de a Nuestra Tierra ¡QUE SE'NBAIGAN! No dixemos que nos traten como a un territorio conquistau. A o canto d'España o Nuestro Pueblo s'eslanguenze y s'amorta.

Solamen quieren o nuestro sacrificio sin dar cosa a tornachunta.

Faigamos fren a o zentralismo españolista! no lis demos tregua, ni estafiquemos con ers. Que pleguen a o combenzimiento de que no adubiran a chusmeter-nos; que se beigan fastiaus por o nuestro repunte; que por o peso de a luita baixen as

suyas bandieras, dexen buedos os suyos cuartels y retiren a os suyos funzonarios y que con ers se leben d'Aragón o tarabidau churidico, almenistratibo pulitico, cultural e ideoloxico d'empremia que nos han imposau.

Chunamos nuestra luita por a independenzia a ra d'atos pueblos de o mundo que petenan por a suya libertá y por sacutir-se a l'opresor. Que debanten a suya boz as chiquetas nazions, contituyendo-sen es estaus independiens. Contra os estaus grans, contra as granizas interpretas transnazionals, contra as puliticas de pensamiento unico concaremos o mundo de as nazions chiquetas y faigamos d'ixo una suyiza «globalización de a libertá y a independenzia de os pueblos».

Ufrezcamos a os atos pueblos de a Corona d'Aragón que s'achuntan a ra nuestra luita. Esbiellemos con ers l'esmo y l'equilibrio de a nuestra anzestral Chunta, amalbezata por as inquinas puliticas de confrontación que o zentralismo a meso entre nusatros.

Que os biellos y nuevos guerrillers s'achuntan en o camin de a luita por a independenzia d'Aragón.... No bi ha camin enta a independenzia, a independenzia ye o camin.....

¡Aragón Entalto!! Ω

Quin païset lo nostre: sense sentit de culpabilitat i amb acomplexament i autoodi

ricard-joan <floridasimpson@yahoo.es>

Tot l'esforç que es va fer per tenir un Avui! L'Avui es va aconseguir per subscripció popular. Ara ens temem que se'l quedi el Godó!

ITV3? Tot l'esforç de repetidors, per a que passi això...

Està molt bé tenir mitjans en la llengua del país, però caldria que a més aquestos mitjans fossin (mentalment) del país. Per què o no arribem (massa regionalistes) o se'n passen (massa espanyolistes).

Escrts en català, si, però també pensats... D'exemples de la diferència entre una cosa i l'altra us en donaran a www.contrastant.net

Si un escriu en català el seu marc hauria de ser el món, a gran escala, o el territori, on s'hi parla. A què treu cap que el marc de «Política» d'Avui sigui l'estat espanyol!

Però vivim en un país estrany. Un país que li costa veure's com a país, però que no li costa gens veure's com a regió d'un altre país. Un país on gent amatent de la seva llengua compra diaris en castellà, i on popes del «nacionalisme» hi escriuen

a gust. Un país on tot el que s'organitzi s'ha de fer cara «a l'estat espanyol» i per suposat en castellà «perquè así nos entendemos todos» (todos los espanyoles, és clar).

Necessitem amb urgència mitjans escrits i pensats al país. No vull posar exemples d'altres països, però, en el país que quedà més enllà d'Aragó tenen una premsa més compromesa (Deia, inclòs). Potser el model que necessitem és el d'una xarxa de diaris regionals i comarcals, que comparteixen continguts als nivells nacional i internacional...

Això deia un collistaire d'un altre lloc. No fa gaire vaig sentir que s'unien el Punt i no sé quanta altra premsa i mèdia en català. Després no n'he sentit dir res més. En sabeu qualque cosa algú?

A mi em fa l'efecte que aquests grans mèdia en català justament els deixen existir sense gaire problemes perquè del que es tracta és de castellanitzar mentalment allò que direc-

tament no poden castellanitzar en castellà, sinó en català.

El raonament dels catalans és avui dia d'un panxacontentisme i d'una ingenuïtat cofoista que sols Pere Calders pot satiritzar amb paciència i gràcia.

Jo la paciència ja l'he perduda fa molt -el que tinc ara és més aviat impotència i isolament- perquè m'he adonat que, darrere de l'aparent superficialitat i estupidesa de negres colonitzats el que hi ha és comoditat, covardia, mesquinesa i manca de dignitat i de vergonya, manca de voler suportar sacrificis i fer tasques metodiques sense recompenses econòmiques. Per tant, o desemascarem aquest pus i l'esmenem o simplement anem cap a l'eutanàsia dolça que tots aquests botiflers mediocres han planificat per un sou segur a canvi, com a buròcrates del poder colonial.

El nostre no és tant que sigui «un país estrany»: és un país sense sentiment de culpabilitat i, per tant, sense esmena, sense sentit de sacrifici, sense patriotisme, un país de gent

vulgar i gris, on no hi ha real cohesió social més enllà de la festa i del folklore. La societat civil catalana és forta però ineficax perquè està buida de contingut moral, que és el component creatiu i ferreny: li manca metanoia i, per tant, sempre travejarà en la mateixa pedra. Més encara els que sembleu esturrufar-vos i escandalitza-vos-en, sempre feu les mateixes queixes i planys sense explicar mai perquè som així i no d'altra manera, ni tampoc les vies de solució. És la letania planyívola i victimista de sempre.

Van voler eliminar el sentit de culpabilitat «per religió» i, clar, ara molts catalans no tenen sentit de culpabilitat ni de vergonya de semblar «unos españoles más» «hablando español». Han eliminat el sentit d'autosacrifici (els qui no volien autosacrifici real per a ells, a fi d'excusarse'n) i ara la total irresponsabilitat campa pertot arreu. Això preparaven i això tenim ara.

Si a Euskalherria tenen una mentalitat distinta a la catalana, molt més

de pedra picada, és perquè tenen més cohesió social amb una argamassa molt més resistent i enèrgica: una base social cristiana extensa i molt menys secularitzada que no pas a Catalunya. El cristianisme crida a la revisió, a una escala de valors definida i a l'autosacrifici, cosa realment inexistente en les meres filosofies o ideologies humanistes o més o menys agnòstiques.

Certament que els bascs també tenen els seus problemes, com ara la violència, però evidentment són més fermes i menys idiotes (de idiotes: aquell que va a la seva i no es preocupa dels problemes de la polis) que no pas els catalans.

Tenim el que hem cercat. I no val a queixar-se'n, perquè és patètic i es perdre el temps, sinó que ens cal especificar camins nous. I atacar els mals de fons que ens corquen i ens semen mortalment. Ω

Vota per un a selecció catalana internacional:

<http://www.diariosport.com/encuesta/>

Síndromes de Zèlig, d'Estocolm i eutanàsia dolça

Açò ho va escriure un amic meu, fill d'immigrants forasters, és del Maresme i estudia Polítiques fora de Catalunya. És palès que els d'arrel immigrant no estan tan ferits psicològicament per complexos, punyetes i filigranes mentals (generalment respostes en fals a les calúmnies segregades per la intoxicació constant de les teles espanyoles) com els autòctons (molts dels quals, per no dir la majoria, es troben col·lapsats psicològicament per síndromes de Zèlig, d'Estocolm, complexos d'inferioritat i d'Oncle Tom/Oncle Oleguer, autoodis semiinconscients i il·lògica profunda de gent que s'estima més una eutanàsia dolça que sobreviure com a poble).

«És veritat que hi ha un problema d'orgull. Molts hispans s'avergonyeixen de llur idioma. L'espanyol és la llengua dels pobres. Només et discriminen si te'n deixes. El pitjor enemic d'un discriminat és ell mateix. És menester d'aprofitar el rebuig per fer-se més fort i lluitar».

(Edward Romero, ambaixador d'Estats Units a Madrid, a *La Vanguardia*, 16-7-98).

LA VIA ANGLOSAXONA

Un dels principals problemes que històricament ha patit l'independentisme català (i molt especialment en les darreres dècades), ha estat el de no saber establir pactes internacionals a l'alçada del nostre principal objectiu: el de l'alliberament nacional de Catalunya.

Freqüentment hem caigut en el parany que ens han parat les esquerres espanyoles i franceses, i que no ha estat un altre que el d'un anti-nordamericanisme visceral i forassenyat. Certament, la història dels Estats Units està plena de dissortats capítols (suport al govern del dictador Francisco Franco, guerra del Vietnam, ...), però també està plena d'episodis gloriosos (expulsió d'Espanya de Filipines, Cuba i Port Ric, l'any 1898; lluita contra Hitler i Mussolini; alliberament de Kosova, etc.)

Els Estats Units no han estat més imperialistes que altres nacions del món, tals com la xinesa o l'àrab; per tant, a què es deu la constant criminalització dels nord-americans a mans de les esquerres espanyola i francesa i, per seguidisme, també de l'esquerra independentista catalana? Si els esquerrans espanyols es mostren tan contraris a tot allò que sona a Nord-amèrica, és perquè voldrien que fos encara Espanya, i no els Estats Units, la primera potència mundial. Així de clar. Als Julios Anguita de torn encara els cou en el seu orgull hispànic la derrota que patiren ara fa poc més d'un segle a mans de l'exèrcit americà. I molts independentistes catalans d'esquerres, que no pensen amb el seu propi cervell, sinó amb el cervell d'en Fidel Castro (l'amic de l'exministre franquista Manolo Fraga Iribarne, o del monarca espanyol Juan Carlos de Borbón), han picat l'ham.

Aquells que acusen els Estats Units de practicar l'imperialisme més salvatge a l'Amèrica central i del sud, són els mateixos que no dubten a fer servir els mots "Llatinoamèrica", "Iberoamèrica" o "Hispanoamèrica" per referir-se a tots aqueixos països, com si aquests noms no amaguessin unes clares intencions colonitzadores espanyoles, reflectides clarament en la imposició lingüística de l'espanyol a uns pobles, els americans, que res no tenen d'hispans, ibers o llatins. Aquells que acusen els Estats Units de practicar l'imperialisme més salvatge a l'Amèrica central i del

sud, són els mateixos que amaguen a l'opinió pública que són els Grup Santander i el BBV els bancs estrangers més importants operant a la zona.

Aquells que acusen els Estats Units de practicar l'imperialisme més salvatge a l'Amèrica central i del sud, són els mateixos que no critiquen el fet de que grans empreses espanyoles, tals com Repsol, Mapfre, Telefónica, Televisión Española, Endesa, Iberia, Gas Natural Latinoamericana o Dragados, Entrecanales, Fomento de Construcciones y Contratas, estiguin expoliant les riqueses dels països de la regió (recentment, el president de la Federació Empresarial de la Indústria de Venècia, n'Henri Gómez Albertí, acusà els bancs espanyols de recollir el capital nacional veneçolà per després invertir-ho en altres països). Així, mentre els espanyols, amb el seu idioma com a punta de llança imperialista ("l'espanyol és la nostra força d'intervenció ràpida", en paraules de José María Aznar), continuen expoliant les riqueses americanes, els "solidaris" comunistes espanyols desvien l'atenció de l'opinió pública vers els Estats Units. I molts independentistes catalans d'esquerres continuen picant l'ham....

Els francesos, per altra banda, no es queden enrera dels seus vanitosos germans espanyols, i continuen fent una crida a la lluita contra la llengua anglesa i a favor de la defensa del francès. Amb aquesta finalitat, i per tal de mantenir intacte el seu poder colonial, a partir dels anys 60 la mà dreta del president Charles de Gaulle, Jacques Foccart, dissenyà un sistema neocolonial que ha arribat fins als nostres dies, amb quaranta anys d'intervencions militars i terrorisme francès a nombrosos països d'Àfrica, i que culminà l'any 1986 a París amb la primera Cimera de la Francofonia. Actualment, el nou colonialisme francès escampa els seus tentacles per tots els països aplegats en l'Organització Internacional de la Francofonia, que França dirigeix amb mà de ferro. De fet, els diferents governs de París no han dubtat mai en donar asil polític als diferents dictadors africans francòfons enderrocats o als qui estaven a punt de caure.

Davant aquesta realitat, els catalans, per pura lògica, hauríem de cercar pactes amb els països anglosaxons, enemics històrics dels nostres enemics: Espanya i França; i molt especialment hauríem de cercar el suport dels Estats Units i Gran Bretanya, establint relacions amig-

oses amb ells, ajudant-los a estendre la llengua anglesa per tots aquells països on encara s'hi parla espanyol o francès (els nord-americans ja, pràcticament, han fet desaparèixer l'idioma francès de l'estat de Louisiana, antiga colònia francesa, i estan en vies d'extingir l'espanyol a Califòrnia, Texas, Nou Mèxic o Port Ric).

Si els idiomes espanyol i francès són els principals enemics de la llengua catalana, crec que és clar que els catalans hauríem d'agafar l'anglès com a idioma de comunicació internacional, bandejant l'espanyol i el francès; qualsevol suposada "solidaritat", per la nostra part, amb els "llatins" espanyols i francesos, no passa de ser simple col·laboracionisme amb l'enemic.

ricard-joan

<floridasimpson@yahoo.es>

Reflexions d'un andalús al voltant de la Qüestió nacional catalana

És un fet real que avui, amb el començament d'un nou mil·lenni, Catalunya avança, amb un pas més o menys ferm, cap a la seva independència; i això no és cap casualitat, sinó el resultat d'un enorme treball realitzat des de la base per generacions senceres de catalans i catalanes que, amb llur enorme i desinteressat esforç i sacrifici, han lluitat sempre contra les injustícies portades a terme pels qui, sota la bandera d'Espanya o de França, s'han escarrassat a eliminar la Nació Catalana de la faç de la Terra.

Però els independentistes no ens hem de mirar el melic ni caure en un perillós panxacontentisme contraproductiu que pot llançar per la finestra tot el que hem anat aconseguint al llarg dels anys. El Moviment d'Alliberament Nacional Català té encara importants llacunes en matèries tant de teorització ideològica com organitzatives. Jo diria que avui, l'independentisme català, arrossega tres grans assignatures pendents:

1ª L'assoliment d'un programa de mínims que ens serveixi als independentistes per a agrupar-nos en una única estructura unitària, fugint d'absurds sectarismes que atomitzen tot el moviment d'alliberament, l'afebleixen, cosa que només beneficia els nostres seculars enemics hispano-francesos.

2ª L'extensió de la lluita d'alli-

berament arreu la Nació, des del Rosselló fins al Baix Segura, i des del Baix Cinca fins a Menorca, amb unes pautes de conducta unitàries, tot fugint de perilloses tàctiques (?) regionalistes i regionalitzadores que només serveixen per a dividir-nos (quan no enfrontar-nos) internament.

3ª La integració dels nouvinguts.

El missatge independentista encara no ha quallat plenament entre l'enorme massa d'immigrants i els seus fills i filles (els quals anomenaré genèricament «nous catalans» per a diferenciar-los dels autòctons, els «vells catalans»), i no ha quallat perquè ningú no s'ha molestat a plantejar cap mena d'estratègia específica per tal que arribi a aquest sector poblacional o, si més no, no s'ha molestat a reconèixer la necessitat que l'independentisme català hagi d'eixamplar-se pel cantó, precisament, per on Espanya i França són més fortes a Catalunya, el dels immigrants.

Vull ésser benpensat, i diré que si gairebé cap ideòleg de l'independentisme català s'ha interessat de debò per cercar vies d'integració dels nou-vinguts, és perquè ha considerat que, amb el temps, els immigrants i, sobretot, els seus fills i filles, ja s'anirien afegint a Catalunya tots solets. Enorme error. És cert que molts nous catalans ens hem sentit atrets pel món pan-catalanista, i hem acabat per acceptar plenament la nacionalitat catalana com a nostra, però aquesta realitat encara és minoritària, i necessitem ja, que deixi d'ésser purament testimonial per tal que esdevingui un fenomen de masses.

Els catalans autòctons mai no han volgut plantar cara a la realitat de la Catalunya d'avui, una realitat que ens mostra com un 25% de la població actual del país ha nascut fora d'ell. Davant aquesta evidència s'ha optat per practicar la tàctica (?) de l'estructe, és a dir, ficar el cap en un forat per a no veure la realitat; una realitat, però, que no és virtual sinó que existeix efectivament i que es deixa sentir amb força arreu del país, sobretot a les principals ciutats catalanes tals com Barcelona, Badalona, L'Hospitalet del Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Granollers, Terrassa, Mataró, Tarragona, Castelló de la Plana, València, Alacant, Perpinyà o Ciutat de Mallorca; en les quals els immigrants representen un tant per cent altíssim sobre conjunt total poblacional.

Si les principals ciutats catalanes, per causa de l'acció desnacio-

nalitzadora d'uns immigrants amb consciència nacional espanyola o francesa, s'acaben descatalanitzant, en un termini mitjà de temps tot el país s'acabarà descatalanitzant alhora que s'espanyolitzarà i afrancesarà, car els pobles més petits (on la població autòctona és molt majoritària) segueixen les capitals en llurs usos i costums. És per això que la integració dels nouvinguts esdevé vital per a l'existència efectiva de la Nació Catalana. El 25% de població nascuda fora de Catalunya (al qual caldria afegir els seus fills i filles, la major part dels quals no han acabat de veure's com a plenament catalans) en realitat tenen moltíssim més pes del que pot semblar en un principi, ja que es troben concentrats als grans centres urbans, que és des d'on la tasca nacionalitzadora catalana (o, pel contrari, nacionalitzadora espanyola o francesa) adquireix més efectivitat.

Haig de dir que allò que més respecten els andalusos (i el mateix es pot dir dels castellans, dels aragonesos, dels astur-llionesos...) són aquelles persones que es respecten a elles mateixes i es fan respectar pels altres. L'immigrant que arriba a Catalunya trobarà atractiva la integració si hi troba un ambient autènticament català, si copsa que els catalans autòctons actuen sense complexos d'inferioritat, és a dir, si parlen sempre en català, si manifesten que Catalunya és la seva nacionalitat i no l'espanyola ni la francesa, si deixen clar als propis nouvinguts des d'un principi que són ells (els immigrants) els qui han de fer l'esforç per integrar-se al país...; serà llavors quan els nouvinguts sentiran la necessitat de fer-se catalans, sense que això comporti renunciar a les seves arrels andaluses, castellanès, astur-llioneses o aragoneses.

Si una cosa odiem els nous catalans són els sentiments d'inferioritat i la mentalitat d'esclaus de que fan gala molts catalans antics, car nosaltres no en tenim i no aguantem que d'altres en tinguin (al cap i a la fi els nostres avantpassats sortiren de la seva terra per no haver de servir d'esclaus al cacic de torn, car no tenien mentalitat servil). Personalment, quan em trobo amb un català autòcton que intenta amagar la seva condició nacional per vergonya, sento una enorme repugnància envers ell. Si una cosa hi ha que no em provoquen mai els catalans amb mentalitat d'esclau és el respecte, car si els agrada ser esclaus allò més lògic serà tractar-los com a tals; si molts catalans no es respecten a ells mateixos i no

actuen amb dignitat davant els immigrants, sinó amb pors i vergonyes, com volen després que els nouvinguts els mirem amb ulls d'admiració i siguem respectuosos amb ells?

Fou Josep Armengou i Feliu qui escrigué «Com volem que els altres ens reconguin una personalitat nacional si nosaltres obrem com si no en tinguéssim?» Certament, si els independentistes volem que els nouvinguts s'integrin a la Nació Catalana, caldrà actuar com a nacionals d'un país dit Catalunya, i no com a espanyols d'una regió del nord-est peninsular; caldrà, a més, deixar clars els límits reals de la Nació Catalana d'antuvi, que no coincideixen amb els oficialment acceptats per espanyols i francesos.

El nom que ens escau a l'hora de presentar la Nació Catalana als nouvinguts és el més simple i directe, és a dir, «Catalunya» i prou!, i no perdre'ns en estranys artificis de laboratori a l'estil de «Països Catalans». Els andalusos (a l'igual que els nacionals de qualsevol país de l'Estat espanyol) tenen el que jo anomeno una «mentalitat lineal», poc donada a les filigranes argumentals i als jocs malabars sintàctics.

Per als andalusos, una cosa és o no és, però no és a mitges; és a dir, els andalusos poden acceptar que el País Valencià, les Illes Balears i Pitiüses, la Franja de Ponent, el Carxe, la Catalunya Nord i Andorra formin part de la Nació Catalana, però els resulta difícil d'entendre que cadascuna d'aquestes porcions de territori, per elles mateixes, formin un «país», i que la suma de diferents «països» (catalans) doni com a resultat un únic país (el català), car no entenen que la singularitat pugui englobar dintre seu la pluralitat. Molts catalans autòctons, en els seus plantejaments polítics, són tan artificiosos que, verament, acaben generant una artificiositat de país.

Si el que volem (i d'això es tracta) és que els immigrants que viuen, per exemple, a Alacant, Fraga, Sabadell, Ciutat de Mallorca, Perpinyà o Andorra la Vella se sentin nacionals d'un país que s'estén des de les Corberes fins a Múrcia, aleshores allò que caldrà serà mostrar tota la geografia nacional d'una forma clara, nítida, sense giragoneses de cap mena, sense pors ni vergonyes. Aquells catalans que anomenen el seu país, amb la boca petita quasi sempre, «Països Catalans» en realitat l'únic que demostren és no creure's llur projecte nacional (o caldrà dir «projectes nacionals?»), i si ells no tenen clar quina és llur pàtria, no poden esperar que els nouvinguts ho tinguem més clar que ells, els autòctons. Si els catalans (nous o vells) amb consciència nacional volem que València, Tamarit de Llitera, Inca, Gata de Gorgos, Sant Cebrià del Rosselló o Igualada siguin vistes pels immigrants com a ciutats pertanyents a una mateixa nació, una nació que no és ni l'espanyola ni la francesa, aleshores caldrà dir-ho directament,

car la millor manera d'entendre les coses és parlant clarament, sense subterfugis.

Com a anècdota, diré que la primera vegada que vaig llegir això de «Països Catalans» escrit en un paper vaig pensar que els tals «països» es referien a les contrades que composaven la oficial «Comunitat Autònoma de Catalunya», és a dir, que el Maresme era un «país» català, a l'igual que el Barcelonès, el Baix Empordà o la Garrotxa; el que no podia ni imaginar-me és que amb el nom «Països Catalans» es tingués la intenció d'abastar el territori comprés entre les Corberes i Múrcia, illes orientals incloses.

És més, ningú no s'ha parat mai ni un momentet a pensar per què no s'ha plantejat anomenar «Països Espanyols» al que avui dia es coneix amb el nom d'«Espanya»?; i els independentistes andalusos, perquè diuen al seu país «Andalusia» o «Al-Andalus» (tots dos noms singulars) i no «Països Andalusos» malgrat haver estat l'actual Nació Andalusia, antigament, fragmentada (igual que la catalana) en multitud d'estats independents?; i els castellans, com és que no es refereixen a la seva terra com a «Països Castellans»?; no vindrà a tomb, amb això de la mentalitat lineal?

Aquesta mentalitat lineal dels andalusos (dels castellans, dels aragonesos, dels astur-lleonesos,...) es troba en la base del fracàs de qualsevol intent de regeneració de l'Estat espanyol, engegat quasi sempre pels «malabaristes de l'intel·lecte», els catalans. Sempre he dit que és molt més fàcil que un andalusí accepti un projecte independentista que no pas un projecte federalista o confederalista. Per als andalusos, o bé Catalunya és Espanya, i per tant els catalans s'han de comportar com a espanyols en el sentit clàssic del terme (és a dir, que han de parlar en «espanyol», animar a la selecció espanyola de futbol, anar a les curses de bous, etc.); o, per contra, Catalunya no és Espanya i aleshores allò que ha de fer és independitzar-se. El que no és acceptable per a una gran part dels andalusos és que Catalunya sigui un «fet diferencial» dins Espanya, que sigui una nació dins una altra nació més gran (l'espanyola), que sigui una altra manera de veure Espanya («dir-nos catalans és la nostra manera de dir-nos espanyols», segons paraules de Jordi Pujol). Per a l'andalús mitjà, o Catalunya és una nació amb totes les de la llei (i per tant crea el seu propi estat independent) o bé Catalunya és una regió espanyola i es comporta com a tal. Aquesta mentalitat lineal dels andalusos fa que qualsevol intent de fer d'Espanya un estat plurinacional i plurilingüístic quedi condemnat al més estrepitos dels fracassos.

Com que els andalusos tenen aquesta manera tradicional de veure les coses, no és d'estranyar que a mi (fill d'andalúsos), particularment, no em resulti atractiva una Catalunya (o una Andalusia, o una Euskadi, o una Galiza,...) federada o

confederada dins el marc estatal espanyol. Per a defensar una Catalunya autònoma dins l'Estat espanyol, prefereixo quedar-me a casa i no defensar res; a mi, l'únic projecte que em resulta atractiu per a Catalunya, és l'independentista, perquè si haig de lluitar, m'estimo més lluitar per la total llibertat i no perquè l'amo em llanci unes engrunes de pa dur. Si decidís fugir del cacic que m'explota, me n'aniria ben lluny i per sempre més, o sinó no intentaria escapar-me, però el que no faria mai seria fugir cent metres.

El català autòcton que, amb bona intenció, intenti integrar els nouvinguts a base de mitges tintes, que se n'oblidi, car no aconseguirà res. Si ens volen integrar, que ens tractin com a catalans a tots els efectes, començant per la matèria lingüística. El català que davant un immigrant parla en castellà «per educació», el que en realitat està fent és insultar el nouvingut, ja que, en no xerrar-li en català sembla com si l'estigués dient «mira, tu no ets català i no ho seràs mai, i com que no ets dels nostres i mai no t'acceptarem com a tal, no penso parlar-te en la nostra llengua, que a més no vull que aprenguis». És com si una persona estigués menjant pastissos i, en veure que se'n acosta una altra, els desés per a no haver de compartir-los amb el nouvingut, seria això una mostra de bona educació?, de cap manera!; doncs amb la llengua catalana passa el mateix, els catalanoparlants l'hem d'oferir generosament i solidària als qui encara no la coneixen, i així demostrarem que som educats.

Si, per contra, sempre que ens parlin en castellà nosaltres sistemàticament amaguem la llengua catalana, serem uns maleducats i uns racistes, car no estem tractant els nouvinguts com a la resta de catalans, ensems que estem evitant que s'integrin a ca nostra.

Mal favor m'han fet a mi els vells catalans que m'han parlat en castellà, per llur culpa m'he hagut de deixar molts diners en aprendre el català per altres vies!!

Jo no sóc nacionalista sinó internacionalista i solidari, i és per això que defenso la independència de Catalunya i de totes les nacions oprimides del món. Per tal que un poble sigui internacionalista, s'ha d'internacionalitzar, s'ha de projectar solidàriament al món; i com sóc internacionalista (i no nacionalista) vull que el meu país, Catalunya, i el país dels meus avantpassats, Andalusia, tinguin representació internacional (a l'ONU, a les competicions esportives internacionals,...). Per contra, els nacionalismes acèrrims, tancats i insolidaris (l'espanyol i el francès, en el cas que ens afecta) són els qui no volen que Catalunya s'internacionalitzi, és a dir, que s'independitzi; i per això no dubtaran, els nacionalistes espanyols i francesos (molts d'ells disfressats de catalanistes, aragonesistes, valencianistes, alacantins o mallorquinistes) a inventar-se les mil i una excuses per a

continuar mantenint Catalunya segregada dins els murs estatistes d'Espanya i França, que no són més que corralets que ens tanquen i impedeixen la nostra projecció internacional(ista) com a poble. En un món que s'internacionalitza, on tota mena de barreres estan caient estrepitosament, no entenc com a Catalunya encara existeix gent tan radical i tancada que s'oposi a l'esfondrament dels murs de contenció hispano-francesos que els nacionalistes exacerbats ens han llençat damunt, als catalans, per a dividir-nos com a poble i tancar-nos en unes fronteres caduques i desfasades.

Jo no sóc «separatista», car no vull separar res. Ans al contrari, vull unir, unir totes les terres catalanes que els espanyols i francesos s'han escarrassat amb tanta fúria a separar, repartint-se primer el nostre territori «por justo derecho de conquista» (per just dret de conquesta), i trossejant després els espanyols la part que els ha tocat de Catalunya en comunitats autònomes i províncies separades, segregades, a l'estil de cledes per a xotets on els catalans ens hem de dedicar a pasturar ignorant-nos mútuament amb la finalitat d'«ofrenar noves glòries a Espanya». I no sols vull unir totes les terres de la Nació Catalana en un únic ens administratiu (la República Catalana), sinó que també vull unir Catalunya, solidàriament, a tots els pobles lliures de la Terra. Així doncs, els únics que poden ésser qualificats com a «separatistes» a Catalunya són aquells que volen continuar mantenint separades, deslligades, les diferents terres catalanes, alhora que malden per mantenir separats els catalans de la comunitat internacional a la qual pertanyem per natura.

Sóc tan internacionalista que no

m'importa defensar la independència del país on vaig néixer, malgrat no ésser el país dels meus avantpassats; sóc tan internacionalista que no m'importa defensar la independència del país dels meus avantpassats, malgrat no ésser el país on vaig néixer; i sóc tan internacionalista que no m'importa defensar la independència de tota la resta dels països del món, malgrat no ésser ni el país on vaig néixer ni el país dels meus avantpassats.

El nacionalisme català no existeix, malgrat que molts que no són nacionalistes catalans es qualifiquin com a tals. Els que defensem la independència de Catalunya, com ja he dit, som internacionals i, per tant, no-nacionalistes; per contra, aquells que no volen la independència de Catalunya (i ací entren els autonomistes, els federalistes, els confederalistes, els del «fet diferencial» i d'altres per l'estil) són nacionalistes espanyols i francesos. Així doncs, el nacionalisme català no existeix.

Per totes aquestes raons, idò, sóc totalment anti-nacionalista, car el nacionalisme (espanyol i francès) ha estat el gran virus que ha infectat tota la fibra social catalana al llarg dels segles i que, avui, amenaça amb enfrontar els ciutadans de Catalunya entre ells mateixos. M'agradaria, finalment, animar els nous catalans a la reorganització i defensa de la nostra dignitat com a persones, per a no permetre que els nous cacics i els líders estil «Oncle Tom» ens manipulin autoatribuint-se la nostra representació, legitimitat aquesta que ningú no els ha atorgat. Ω

Miquel Rodríguez de Córdoba

A què esperem per contraatacar?

esprai@cataloniamail.com

Quan tothom ens diu que són quatre i que no tenim res a fer, aprofitant la cojutura sociopolítica i el poder de la seva branca constitucional -PPSOE-, el feixisme organitzat està fent demostracions de força cada cop més evidents i més sagnants. Després que l'any passat ens regalessin un bon grapat de convocatòries fantasma, que van ser respostes amb altres tantes contraconvocatòries, aquest any la moda dels nazis espanyolistes és l'apallissament sorpresa de membres de l'esquerra independentista o de persones o col·lectius propers als nostres plantejaments.

De Fraga fins a Maó, de Salses a Guardamar, amb més o menys intensitat, tots hem patit l'amenaça feixista, però els últims a rebre han estat els com-

panyos i companyes de Vic, la seu del Tio Canya de Barcelona o la gent de Cerdanyola i Ripollet, al Vallès del Principat.

Ja són massa agressions i massa seguides com per pensar que són una casualitat o que no estan lligades entre si. Els agressors tenen noms i cognoms. Són Acció Cultural Miguel de Cervantes, la Plataforma Vigatana; Alternativa Europea... A què esperem per contraatacar?

En un altre sentit, ja molt més lúdic, aquests dies hi ha partits de diferents seleccions de diverses zones dels Països Catalans. A l'Espr@i no és que ens encanti el futbol, però serà un bon moment per enlairar l'estelada i cridar que no volem seleccions fragmentades, VOLEM LA SELECCIÓ DELS PAÏSOS CATALANS Ω!

No mos deixem perdre la Franja!!

Amb aquest lema, Guillem Chacon, impulsor, dinamitzador i autèntica ànima dels Casals Jaume I de la Franja de Ponent, ens convidava a participar en la 2a edició dels Premis Jaume I de la Franja, en un "nou esforç de resistència i avantguarda per dignificar aquestes terres de ponent, que anomenem «Franja», pobles i comarques esquarterades en trist retrocés que amb rebel·lia viuen en català". Certament, els Premis Jaume I i la setmana d'actes que l'acompanya s'estan convertint, poc a poc, en el més clar referent del moviment cívic en defensa de la llengua i de la terra a les comarques de parla catalana que actualment pertanyen a l'Aragó.

En el decurs de l'acte, que se celebrà a Calaceit (el Matarranya), es premiaren la cantant Núria Feliu, per la seva aportació a la música catalana; Jaume Piqué, per l'incansable promoció de la idea de Països Catalans des de del bar cultural Jimmy*Jazz d'Igualada; el sempre sorprenent professor i historiador de gastronomia Jaume Fàbrega, pels seus nombrosíssims escrits i llibres de cuina de tots els territoris de parla catalana; el cantautor fragatí Àngel Soro, per la seva original i, per què no dir-ho, contundent i reivindicativa aportació a la música en català de la Franja; i, finalment, el professor Francesc Ricart, per la tenaç i continuada defensa del català a la Franja i per la difusió a la resta dels Països Catalans de la realitat d'aquestes comarques ponentines.

I, justament, voldríem aprofitar les paraules amb què Francesc Ricart va agrair el lliurament del premi per veure quina és la situació real de la Franja. Ricart va afirmar, sense embuts, un fet que, a voltes, es fa molt i molt difícil en aquestes comarques administrativament aragoneses, que "el principal problema que té la cultura catalana a la Franja per

al seu desenvolupament és la pertinença a l'Aragó". Guillem Chacon va refermar-ho tot dient que, malgrat haver convidat representants dels organismes culturals i polítics aragonesos, en el sopar-acte només hi havia la gent amb la qual la Franja comparteix una llengua i una cultura: valencians i catalans del Principat. Per als aragonesos la Franja és una nosa, una anomalia històrica, una curiositat que, com a molt, "gaudirà de protecció".

Aquest aparent pessimisme contrasta amb les informacions que darrerament havien sorgit de la Franja. De fet, durant aquests anys darrers, l'arribada al govern d'Aragó d'un president catalanoparlant, Marcel·lí Iglésias, ex-alcalde d'una població de la Franja, semblava que faria relativament fàcil l'aprovació de la famosa Llei de Llengües, que havia de fer oficials el català i l'aragonès. Si recordem un xic la història, l'Estatut d'Autonomia d'Aragó (1982) no reconeixia l'oficialitat del català, sinó que únicament constatava que "las distintas modalidades lingüísticas de Aragón gozarán de protección como elementos integrantes de su patrimonio cultural e histórico", sense especificar de quines llengües es tractava. El 1996, però, l'Estatut va ser reformat i es va obrir la possibilitat que ofereix la Constitució Espanyola de desenvolupar una normativa sobre les llengües oficials. Així, es canvià el redactat de l'Estatut i es recollí que "las lenguas y modalidades lingüísticas de Aragón gozaran de protección. Se garantizará su enseñanza y el derecho de los hablantes en la forma que establezca una Ley de las Cortes de Aragón para las zonas de utilización predominante de aquellas". Aquest petit avenç va permetre que la majoria dels grups polítics representats a les Corts d'Aragó (40 diputats dels 67 que té la cambra) instessin al Govern

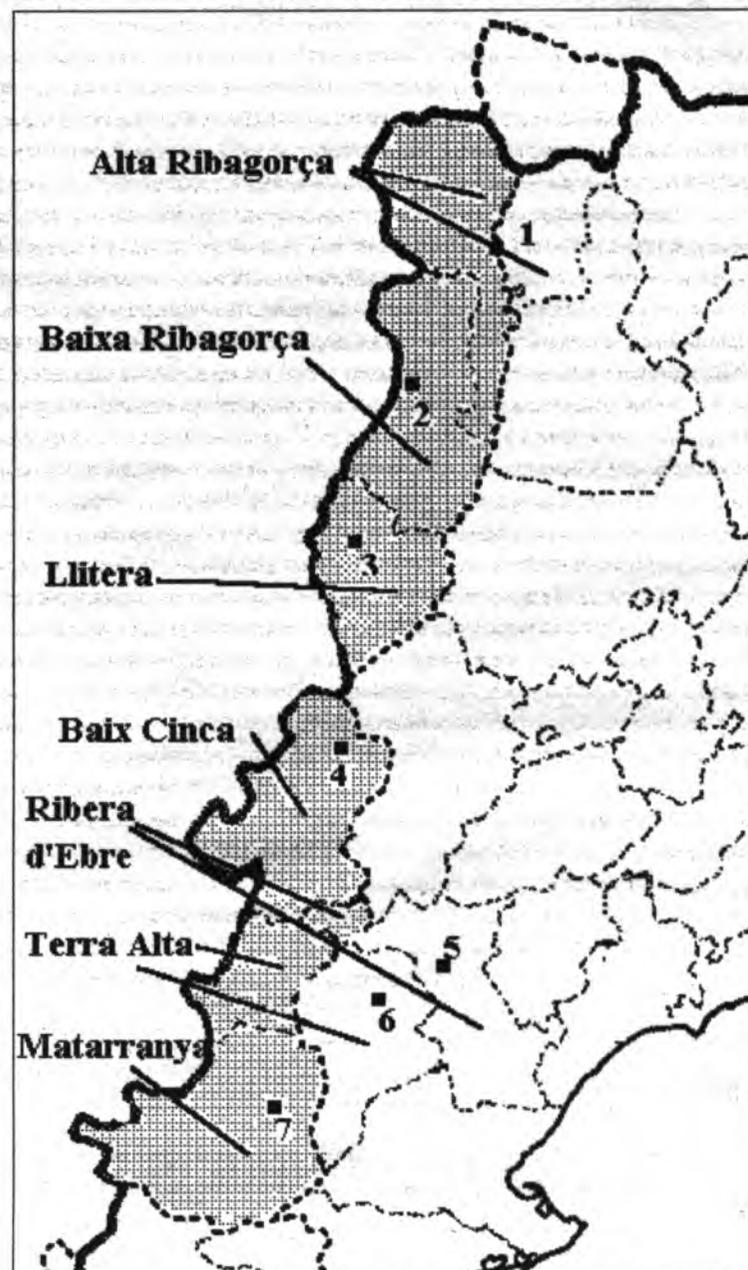
autonòmic (aleshores del PP) a elaborar (durant l'any 1998) un projecte de llei de llengües que reconegués la cooficialitat del castellà, el català i l'aragonès. Òbviament, no es féu. Però el més greu encara estava per arribar. Tot i que el compromís d'aprovar el text formava part del pacte de govern del PSOE i del Partido Aragonés Regionalista (PAR), actuals socis al govern regional d'Aragó conjuntament amb Izquierda Unida (IU), i després de presentar un esborrany, la posició actual és d'un absolut estancament. El conseller de Cultura, Javier Callizo (del PAR), ha afirmat que la llei no es presentarà fins que no tingui el suport de tots els grups polítics, fins i tot del PP, el qual mai no ha amagat la seva contundent oposició a una llei de llengües. Certament, sembla que la por de perdre vots és molt més important que la igualtat de les llengües, que, en definitiva, vol dir la igualtat de les persones. Més d'un polític segur que s'ha preguntat alguna vegada quants ciutadans d'Aragó castellanoparlants (i malauradament també catalanoparlants i aragonesoparlants) serien capaços d'acceptar la plena igualtat entre el català, l'aragonès i el castellà (altrament dit, és clar, espanyol). La portada de la revista Temps de Franja del mes de novembre propassat tenia la resposta: en un fons on hi havia una làpida de l'antic fossal de la Freixneda, hi podíem llegir Ací jau la Llei de Llengües.

És en aquest context en què prenen força les paraules de Ricart i de Chacon. És difícil, molt difícil, que Aragó entengui que no hi ha llengües de primera i llengües de segona. Ens agradi o no, Aragó ja forma part mentalment de l'Espanya que va crear i continua creant Castella. A voltes, fa la sensació que eufemismes com parlar de l'Aragó catalanòfon o comarques catalanopar-

lants d'Aragó, amb la cànvida intenció de no molestar a ningú, l'únic que fan és amagar l'autèntic problema. Ni Aragó ni evidentment el conjunt d'Espanya no volen entendre res: per a ells, i en això estan d'acord tant la dreta com l'esque-

rra, només hi ha una llengua i una cultura importants, les altres, com a molt, es poden tolerar, però mai no han d'impugnar la supremacia absoluta de l'espanyol. Ω

Pere Mayans

Comarques de la Franja de Ponent: la Baixa Ribagorça, la Llitera, el Baix Cinca i el Matarranya pertanyen actualment en la seva totalitat a l'Aragó; mentre que l'Alta Ribagorça, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta estan (re)partides entre el Principat de Catalunya i Aragó.

Les capitals comarcals són Benavarri (2), Tamarit de Llitera (3), Fraga (4) i Vall-de-roures (7), poblacions administrativament aragoneses; i, ja fora de la Franja, Pont de Suert (1), Móra d'Ebre (5) i Gandesa (6).

M Ó N

Atacs.- El president Bush mostra la seva disposició a oferir ajuda militar a països amb problemes de terrorisme

22/12/2001 03:02

WASHINGTON, 22 (EUROPA PRESS) El president nord-americà, George W. Bush, va convidar ahir divendres a tots els països amb problemes de terrorisme a sol·licitar l'ajuda dels Estats Units, sota forma de suport logístic i fins i tot mitjançant l'enviament de comandos de forces especials. «Si un país ve i ens diu: Necessitem la vostra ajuda, volem equips de les vostres forces especials, volem una altra cosa que ajuda logística per ajudar-nos a acabar (amb el terrorisme), se li ajudarà», va assegurar el president Bush. Aquestes declaracions del president nord-americà es produeixen

després de l'arribada, la setmana passada, de forces especials nord-americanes al sud de Filipines. A més, aquest país va rebre dijous passat cinc camions militars nord-americanes, així com municions, llança granades i altres armes per combatre a l'organització musulmana Abu Sayyaf. «La nostra guerra contra el terrorisme va molt més enllà d'Afganistan i, en un moment donat, potser, un president vindrà i dirà: 'Vostès tenen una experiència que ens falta, podríem fer que les nostres tropes combatin de forma conjunta?; la resposta serà: 'l'ajudarem'», va dir Bush. Ω

L'ARGENTINITZACIÓ DE LES NOSTRES VIDES

Els lamentables esdeveniments que succeeixen a la República Argentina no són una casualitat. La situació de bancarrota i de misèria, moral i material, a què ha arribat el ric país sud-americà, són la conseqüència de més de 30 anys de corrupció, nepotisme i dictadures militars; i tot plegat, unit -en els darrers 15 anys- a l'aplicació salvatge d'un model econòmic capitalista neoliberal importat (amb presses i amenaces) dels Estats Units, que no s'avé amb el caràcter llatí ni amb la idiosincrasia de la gent que no és anglosaxona.

Però més enllà dels fets puntuals del país americà, en els nostres àmbits més propers, (no amb tanta intensitat), però sí com un procés imparabile de degradació de la democràcia i de la qüestió social, Els Països Catalans, l'Estat Espanyol i Europa també pateixen una accelerada argentinització. És a dir, que a les portes de l'aplicació d'una nova moneda forta i única,

molt éssers humans pateixen una degeneració social i material (el nou alzheimer social), que es tradueix en una reducció de la qualitat de vida i del poder adquisitiu i un augment important de les depressions (fins i tot dels suïcidis), per culpa d'aquest destructiu model de capitalisme postmodernista, neoliberal, ultradretà nord-americà, que no ens el podem treure de sobre de cap de les maneres. A més a més, l'Estat Espanyol, i més concretament la nostra nació catalana, a partir d'aquest 2002, amb un augment galopant de la inflació (quan els salaris només podran pujar un 2%) i una visualització molt més clara que aquí, en relació a la mitjana europea, tenim uns salaris i unes pensions totalment africanes, la sensació de crisi, de pobresa i de desgràcia personal, pot ser molt i molt significativa. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

El meu amic Passola i fer independentisme en foraster per a forasters

En Passola és un home ja gran, empresari del moble, catòlic, molt catalanista i amic personal d'en Jordi Pujol. Té sis fills i està duent des de fa molt «Amics de Joan Ballester i Canals» que en aplecs i manis solien repartir uns tríptics. Es formà en l'època més tenebrosa del nazifeixisme franquista, xocat perquè ni tan sols podia pregar en català a l'església. darrerament ha encetat unes activitats més que interessants fent catalanisme -sovint en foraster- entre immigrants -sobretot antics- que se senten ja plenament catalans. De vegades hem discutit en aquesta llista sobre si calia parlar de nacionalisme en foraster o no. Trobe que en Passola exemplifica aquell debat de la millor manera possible:

De l'Avui (17-12-01)
<http://www.avui.com>

[Article d'Agustí Colomines]

L'amic Ermengol Passola, promotor que fou de discos Concèntric o de la primera Cova del Drac, entre altres coses, m'ha fet arribar un munt de papers referits a una interessantíssima iniciativa. Es tracta de l'anomenat Catalònia Acord, un pacte, per dir-ho així, promogut per l'Associació l'Estel de Castelldefels, una petita ONG presidida per Eduard Picallo, que el 27 de novembre d'enguany va reunir prop de tres-centes persones al Palau Reial de Barcelona per presentar dos manifestos, Nosotros, ciudadanos catalanes i Nosaltres, catalans. El primer d'aquests manifestos és fruit d'aquelles persones que van venir a Catalunya d'altres indrets de l'Estat (per això és escrit en castellà) i s'hi van establir per cercar una vida millor; i el segon, redactat en català, expressa l'opinió dels fills i els nets d'aquests antics immigrants i, per tant, dels homes i dones que són, ja, plenament catalans. La intenció d'aquests dos documents és clara: donar resposta, com va assenyalar el periodista Pedro Morón de la Fuente, en un discurs pronunciat mig en castellà i mig en català, a les calúmnies que corren, dins i fora de Catalunya, sobre les imposicions lingüístiques i el pretès enfrontament entre els ciutadans d'aquest país per raons d'origen. Saber que tanta gent es va reunir en un lloc tan noble i perversament significatiu com el Palau Reial per proclamar, com es deia en la pancarta que penjava de la paret, el lema Tots, una sola nació catalana fa patxoca i anima. I és que els dos manifestos que acabo de citar van en aquesta línia.

Allò que més m'ha xocat, tanmateix, és una reflexió que va fer el senyor Morón de la Fuente en relació amb la incidència a Catalunya de les calúmnies que ell denunciava: «Pero lo peor de todo -va dir-, lo que más daño nos hace, lo que se nos clava como una espina en el corazón, es que algunos de nuestros hijos y nie-

tos, que han nacido y viven en Catalunya, comienzan a poner en tela de juicio la realidad que han vivido desde su nacimiento.

Comienzan a dudar si será verdad o no lo que silban las serpientes. Van poniendo oído atento a los comentarios martilleantes de los grandes medios de comunicación dominados por el nacionalismo [espanyol] expansionista. Y no sólo nuestros hijos, también catalanes y catalanas intelectuales, de familias ilustres y tradicionales...».

Reno! Que això es digui a la part alta de Barcelona, en castellà, i sense complexos, és tan encoratjador, reconforta tant, que paga la pena pensar-hi i escampar-ho a tort i a dret. Són les paraules d'un eximmigrant que, com també he pogut llegir en l'article El emigrante, derechos y deberes (Nas de Barraca, núm. 195, 2001), de Rafael Nofuentes, vicepresident de la Casa d'Andalusia de Sant Boi, no està disposat a cedir davant la «cateriva» (l'expressió és seva) que només cerca la divisió interna. I és que és veritat, a Catalunya hi ha hagut gent de bona família, el llinatge i l'evolució de la qual es pot resseguir més o menys a les pàgines del llibre de Pere Culler i Andreu Farràs L'oasi català (Planeta, 2001), que van pel món dient que la llengua castellana pateix una greu discriminació a Catalunya per culpa del nacionalisme pujolista. No m'hi vull estendre, perquè no s'ho mereixen, però sí que em fa ràbia que aquests fills de papà sempre tinguin més audiència que no pas aquells que no s'estan de dir coses com aquesta: «Por sentirnos ya mayoritariamente catalanes, y quizá por serlo también en el modo de hacer que hemos aceptado, decidimos hoy incorporar nos a los movimientos de opinión que nos aluden y que difícilmente nos interpretan [...]. Por todo ello, y por ser y considerarnos plenamente ciudadanos catalanes, reconocemos que podemos ejercer hoy todos nuestros derechos sin discriminación alguna como desde siempre ha sido natural para todos. Nunca se nos han pedido certificados de catalanidad, y hemos traba-

jado cada uno de nosotros según sus capacidades y conocimientos, y con igualdad de oportunidades». I això no és tot, quant a la qüestió de la llengua, el manifest Nosotros, ciudadanos catalanes és ben contundent: «Conservamos, después de muchos años, un gran amor a nuestras raíces, aquellas que nos vinculan a los familiares y amigos que dejamos, con aquellos recuerdos de nuestra infancia, de la que nos ha quedado el acento de la tierra que nos vio nacer. [...] Y es por eso que reconocemos el derecho de los catalanes a defender la continuidad de su lengua, prohibida y perseguida durante tantos años, puesto que nuestro castellano tiene una fuerza muy superior y no necesita ser defendida por nosotros ni por nadie. En cambio, la lengua en Catalunya [sic], si no se defiende en Catalunya, no puede ser defendida en ningún otro lugar». Aquesta acceptació és encara més explícita quan es diu: «Aceptamos la situación actual que ya fue muy larga y ampliamente admitida, y que de repente se empezó a combatir con objetivo de inconfesables politiquerías que conducen a un progresivo debilitamiento de la unanimidad que sólo perjudica a la personalidad positiva y mezclada que Catalunya representa». Més clar, l'aigua. Aquesta reivindicació del mestissatge és, precisament, allò que defineix l'altre manifest, Nosaltres, catalans, en el qual els que l'han promogut manifesten: «No renunciem a res de la identitat que tenim avui, i que tants components també té de la tradició que prové de les terres dels nostres avantpassats...». A mi m'agradaria que el meu fill sentís aquest mateix afecte pel seu país i pels orígens de la seva mare, que és madrilenya. Un país mestís com el nostre, que encara ho serà més amb l'arribada de la nova immigració, només perviurà si els seus ciutadans assumeixen que la defensa de la llengua i la cultura catalanes és cosa de tots, que si no es fa des d'aquí, no es farà des d'enlloc.

Sóc de l'opinió, que ja vaig exposar en el llarg article El català, una eina d'integració (dins

És possible viure en català?, Angle Editorial, 2001) que la integració dels immigrants en la comunitat d'acollida passa pel reconeixement del passat de tot-hom, acompanyat del natural arrelament dels seus fills al país sense haver de renunciar als orígens nacionals dels seus familiars. Potser sí que es modificaran els costums i el català s'enriquirà amb noves expressions, però estic convençut que la llengua, el seu ús social, vull dir, ha de ser el punt de trobada de l'amalgama de cultures que conviuen -i conviuran- a Catalunya. Donarà cohesió, si es vol dir així, al nostre particular melting pot. Com deia en l'article esmentat: «Aquesta via d'integració, molt més natural i humana que cap altra, ha estat l'eix, almenys fins avui, d'una convivència harmònica, amb conflictes només puntuals, entre nadius i novinguts».

La perversió d'aquest principi, el rebuig a l'immigrant o admetre, sense combatre-ho de

pla, que la gent que acaba de venir sempre serà de fora encara que adopti el català, només pot portar-nos a l'empobriment com a individus i, cosa que afecta el conjunt dels catalans, com a cultura minoritària».

No vaig poder assistir al sopar de presentació d'aquests manifestos, malgrat que m'hauria agradat, i per això m'haig de conformar a llegir els documents que m'ha enviat l'Ermengol i el reportatge sobre l'acte, tant gràfic com escrit, que n'ha fet el mensual Nas de Barraca, una revista en forma de diari que es publica al Baix Llobregat dit marítim (que inclou les poblacions de Sant Boi, Castelldefels, Gavà, Cornellà i el Prat). Si vostès tenen interès de comprovar per si mateixos el que els acabo d'explicar, poden recórrer a la versió digital de la revista (<http://www.nasdebarraca.com>). Els asseguro que se sorprendran d'una iniciativa que, per a mi, fa més per renovar el catalanisme que no pas altres. Ω

LA LLISTA I EL SALARI MÍNIM

La plana major del PP està molt satisfeta (gairebé totes li ponen). Al final ha aconseguit incloure en la «màgica» llista antiterrorista de la UE, a gran part de les organitzacions, de les que ells anomenen, de l'entorn d'ETA.

Així, mentre el Sr. Rajoy aconseguia que cada dia es parli més i més del que ells anomenen terrorisme i el seu entorn, i provocava, amb la inestimable ajuda del C.I.S., que la gent només s'interessés per aquest tema, el Ministre de Treball (un home molt més gris i discret) anunciava, amb la boca petita, que el salari mínim interprofessional s'apujaria un 2% (pel bé de tots, per allò de la inflació), i quedaria en la ridícula xifra de 442 '12 euros (73.562 ptes).

Ja ho veieu, un cop més, el cinisme fet realitat. Una vegada més els senyors de la

dreta canovista ens tornen a encolomar a tots plegats (però sobretot els catalans), una poc ortodoxa política d'austeritat, que es resumeix en 2 aspectes. 1/. Ser dur amb els febles i tolerant amb els poderosos. 2/. Uniformitzar-ho tot, per tal de carregar-se els drets nacionals dels pobles no castellans de la Península Ibèrica i alhora intentar laminar al màxim les llibertats civils.

I tot plegat, no és més que les nefastes conseqüències dels esdeveniments de l'Onze de Setembre de 2001, on el gran emperador Bush està ordenant a tots els seus apòstols, profetes i criats, que això de la democràcia és més un luxe que no pas un dret, i que pot ser, senzillament vulnerada, en nom del gran tòtem del capitalisme postmodernista. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

SA POBLA

Fa 6 anys que n'Andreu Gil va obrir el Gimnàs Leroy a sa Poble: culturisme, fitnes, jiu-jitsu, etc. Tel. 971 542 162

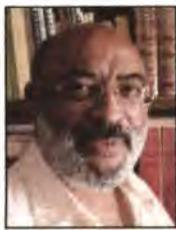
Fa un anys que en Tomeu Carbonell i en Biel Cladera s'ha associat per dur endavant la Fusteria Carbonell-Cladera a Sa Poble. Abans en Tomeu anava tot sol. Tel. 971 542 572

Fa un any que en Rafel Aulet ha obert l'empres Cavilico S:l de Distributions a sa Poble. Distribueix vins, licors, conserves etc. Ara ben prest s'ha de mudar al Polígon de can Picafort Tel. 971 853 107

En Cristòfor Ginard és l'amo jove de la Fusteria Ginard a sa Poble. Tel. 971 540 079

Cecili Buele i Ramis

FITXES A LA FISCALIA I
DESCOBERTA DE L'AUTOR

D'acord amb l'anunci fet per la Junta de Personal del Parlament, dia 13 de juny entrava al Registre de la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Balears l'escrit que havia signat el President de l'esmentada Junta, **Pere A. Femenia i Roig**. Amb aquell escrit, es feia arribar als Tribunals de Justícia l'acord unànime de l'Assemblea General del personal que treballa al Parlament, celebrada dos dies abans, que havia decidit posar en coneixement de la Fiscalia l'aparició pública d'aquelles notícies publicades, de les quals s'hi adjuntaven fotocòpies.

En creure que podien suposar un atemptat contra l'article 18 de la Constitució espanyola, la Junta de Personal sol·licitava que s'admetés a tràmit aquell escrit i que se li donés el curs legal corresponent, per tal que es depurassin les responsabilitats que es poguessin derivar dels fets denunciats.

El sindicat CSI-CSIF anunciava que es personaria a les diligències judicials, quan aquestes s'incoassin. Considerava que aquelles fitxes suposaven una violació greu dels drets fonamentals de la persona i recordava que l'article 18 de la Constitució garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. La personació responia al desig de comprovar si s'havia ocasionat algun perjudici als afiliats pel fet de pertànyer a un partit o un sindicat (**DIARI DE BALEARS**, 15/06/01, 'El PP veu "intenció política" en les fitxes del personal parlamentari').

El portaveu parlamentari dels populars, **José Maria González**, instava el fiscal a "actuar de seguida i a agafar-se aquest assumpte amb seriositat, perquè això és molt greu. Ortea creu que una ràpida intervenció de la Policia Judicial al Parlament pot servir per deixar resolta la investigació en qüestió de dies.. Ortea justifica la necessitat d'intervenir en el fet que el personal parlamentari està inquiet i pensa que l'assumpte pot quedar diluït i no s'aclareixi mai". (**DIARI DE BALEARS**, 15/06/01, 'El PP veu "intenció política" en les fitxes del personal parlamentari')

No es tallava ni un pèl en públic i s'atrevia a manifestar que "vull demanar-li al fiscal que actuï tot d'una... Que no faci tantes rodes de premsa i que treballi en el cas de les fitxes dels funcionaris perquè és molt greu... La Policia Judicial ha d'intervenir urgentment i aclarir els fets en qüestió de dies" (**ÚLTIMA HORA**, 15/06/01, 'Ortea pide que la Policia Judicial intervenga por las fichas de los funcionarios del Parlament')

Els conservadors demanaven que "les persones que estiguin implicades amb les fitxes desapareguin de forma automàtica de la vida política". Expressaven que "no fan comptes

treure un profit polític d'aquestes demencials circumstàncies, tot esmentant que el que interessa ara és esbrinar qui va realitzar les fitxes i qui ho va ordenar" (**DIARI DE BALEARS**, 15/06/01, 'El PP veu "intenció política" en les fitxes del personal parlamentari').

Pel que feia a la no utilització d'aquell assumpte com a arma d'atac polític, **José Maria González**, es manifestava molt rotundament: "Mentre jo sigui president del grup parlamentari, no s'aprofitarà políticament una circumstància tan demencial. Ja s'ha presentat una denúncia a la Fiscalia. I allò que ara interessa és saber qui i per ordre de qui ha elaborat unes fitxes tan repugnants. Si d'aquí es desprengués alguna responsabilitat política, cosa probable, adoptariem les mesures oportunes: sol·licitar-ne la dimissió i la desaparició definitiva de la vida política" (**EL MUNDO**, 15/06/01, 'El PP sólo admite una contratación irregular en la "Operación Mapau". Sobre las "fichas" del Parlament, dice que si hay un responsable político, tiene que dimitir')

Els comentaristes periodístics no es cansaven de reclamar més aclariments i més celeritat: "La Mesa de la institució ha fet molt bé de posar l'assumpte en mans de la Fiscalia. Ara, caldria que aquesta actués de manera diligent. No es pot permetre que la més petita ombra de dubte pengi sobre una institució sobre la qual es fonamenta tot l'edifici de la democràcia representativa. El pas dels dies sense una investigació no fa res més que alimentar la rumorologia. I això no és bo" (**DIARI DE BALEARS** (15/06/01, 'Assumptes pendents. Fitxes del Parlament').

Als "Vuits i nous" de **Canamunt & Canavall** apareixia dibuixat un gran ull del "Gran Germà" vigilant el Parlament de les Illes Balears dins la foscor intensa d'una nit sense cap llumet encès (**ÚLTIMA HORA**, 15/06/01). Mentrestant, el president **Morales**, se n'anava a Aragó, a participar en un acte institucional amb la Mesa de les Corts d'aquella comunitat autònoma. I empalmava amb assumptes personals que el mantendrien fora de l'illa uns dies més. El seu telèfon mòbil no romanja operatiu (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01).

Marta Zoreda, a la columna periodística "La Lonja", feia referència a aquells "polítics que solen dubtar de la lleialtat dels seus subordinats, sobretot quan es tracta de funcionaris inamovibles que no han estat nomenats per ells i que no poden expulsar per la seva voluntat... El pitjor no és que la investigació de la vida íntima de l'empleat sigui immoral i per descomptat il·legal, sinó la inseguretat i la incompetència del polític que es veu obligat a utilitzar la intriga com escut protector de la seva ineficàcia... Són els beneïts els qui majoritàriament desconfien, investiguen, intriguen i con-

fabulen contra els funcionaris la submissió total dels quals no controlen; perquè estan mancats de la intel·ligència, el raciocini i la saviesa necessària per arribar a la virtut, que és un producte cultural i no un instint ni un do del cel" (**EL MUNDO**, 15/06/01, 'Intrigas de tontos').

Pocs dies després d'haver-se enregistrat al Tribunal Superior de Justícia la denúncia presentada per la Mesa del Parlament, - a instàncies del President -, i pel personal treballador, - com a acord d'Assemblea -, es feia públic que la Fiscalia havia decidit traslladar al jutjat de Guàrdia la investigació relacionada amb la confecció d'aquelles fitxes íntimes del personal del Parlament.

La decisió de la Fiscalia s'havia pres després d'haver constatat l'existència d'indisidís d'un delictes contra la intimitat i l'honor de les persones, tota vegada que es revelaven dades com l'adscripció ideològica i sindical, malalties, o religió (**DIARI DE BALEARS**, 16/06/01, 'El fiscal trasllada al jutjat el cas de les fitxes íntimes del Parlament. Els funcionaris estudiaran dilluns si adopten noves mesures').

El cas de les fitxes del Parlament havia recaigut en el jutjat d'Instrucció número 6, al front del qual se situava el jutge **Miquel Florit**, qui es posà a estudiar-lo. S'hi havia desplaçat el Lletrat del Parlament, interessant-se per la situació de la causa. (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01, 'Los partidos piden que se lleve hasta el final en el caso de las fichas del Parlament').

Així ho recollien diversos professionals dels mitjans. **J.F. Mestre i N. Domblás**: "El fiscal remet al jutge el cas de les fitxes del Parlament, en veure indisidís de delictes. Sol·licita la realització de proves pericials, entre d'altres les cal·ligràfiques. El Parlament no debatrà, de moment, possibles accions disciplinàries. Els funcionaris han convocat una assemblea per decidir futures accions. El presumpte autor envia un correu electrònic als seus companys on nega l'acusació" (**ÚLTIMA HORA**, 16/06/01).

Els funcionaris del Parlament continuaven posant de manifest la seva intranquil·litat. I, per això mateix, la Junta de Personal havia decidit de convocar una nova Assemblea amb la finalitat d'estudiar si s'havien de continuar adoptant d'altres mesures. En principi, reclamaven romandre més ben informats sobre les actuacions que es realitzassin

LA DESCOBERTA DE L'AUTOR DE
LES FITXES

A la portada del **DIARIO DE MALLORCA** de divendres, dia 15 de juny, esclatava la bomba informativa periodística més explosiva d'aquella primera setmana força moguda: "Un

SEBASTIÀ
SERVICI DE CARBURACIÓ, S.L.

C.I.F. B07815996

Especialitat en injecció, carburació i posades a punt de motors

C/. Cardenal Despuig n.º 10 - Tel. 971 24 01 62 - Fax 971 27 99 77 - 07008 Palma

peritatge atribueix a un alt funcionari del Parlament l'autoria de fitxes del personal. El Cap d'Informàtica nega haver escrit "unes notes personals d'escàs relleu". El perit estableix que "hi ha igualtats suficients" entre el document i la lletra del funcionari".

Girant aquell primer full del diari, en una pàgina 2 totalment dedicada a l'assumpte, apareixia el nom i llinatge del presumpte autor d'aquelles fitxes confidencials que s'havien fet públiques i que afectaven tan directament el personal que treballa al Parlament: "**Gaspar Sabater**, Cap del Servei d'Informàtica de la Cambra, redactà suposadament els documents amb dades íntimes". Signaven l'escrit els reconeguts professionals dels periodisme **M. Goñi** i **M. Vallés**. (**DIARIO DE MALLORCA**, 15/06/01, 'Ataque a la intimidad. Los trabajadores fueron valorados en el interior de la Cámara. Un perito calígrafo atribuye a un alto funcionario las fichas del Parlament').

Què havia passat?

A instàncies de **DIARIO DE MALLORCA**, s'havia encomanat la redacció d'un informe pericial calígràfic que arribava a la conclusió que "existeixen igualtats suficients per atribuir l'autoria de les fitxes a **Gaspar Sabater Vives**". Aquell informe escrit havia estat elaborat pel perit calígraf **José Venzal Plácido**, qui havia comparat la lletra de les fitxes amb la signatura i la lletra manuscrita de **Gaspar Sabater**, i havia arribat a aquella conclusió.

A la pàgina 3 del mateix diari, també dedicada totalment a l'assumpte, s'hi reproduïen les darreres declaracions efectuades per **Gaspar Sabater**, que havien duit els periodistes **M. Vallés** i **M. Goñi** a posar-hi uns titulars que manifestaven: "**Sabater nega haver**

escrit 'unes notes personals d'escàs relleu'. Segons el funcionari, 'pot haver-hi similituds amb la meua lletra'. Centrava l'article una fotografia d'aquell llunyà debat preelectoral entre **Antich** i **Matas**, que havia estat moderat precisament per **Gaspar Sabater**, el mes de juny del any 1999, en una televisió local.

S'afirmava a l'article periòdic que el funcionari del Parlament, en un primer moment, havia negat haver escrit les fitxes dels seus companys, i havia dit que no n'havia tengut coneixença fins que varen ser publicades al periòdic. Quant a la seva presumpta autoria, afirmava que "corren rumors pel Parlament; però no en faig cas, perquè no hi tenc res a veure. Els qui suposadament m'acusen, ho hauran de demostrar". I llavors afegia: "mentre no se m'hi imputi directament, no tenc per què haver de reconèixer l'autoria de les fitxes, i en qualsevol cas no ho declararé a un periòdic". En una comunicació posterior anunciava, a la vista d'allò que s'havia publicat al periòdic, "exercitaré contra aquest diari les accions legals que m'assisteixin..."

S'afirmava a l'article periòdic que **Sabater** ajornava pronunciar-s'hi definitivament a mida que es produïssin esdeveniments a l'esfera judicial. Ressenyava "L'assumpte és als Tribunals, que ja dictaminaran. Fins que es determini si és la meua lletra i no hi hagi cap imputació, m'assisteix el benefici del dubte. Mentrestant, jo dels informes, no en sé res... em defensaré quan se m'acusin..."

La pàgina 3 del diari s'estenia més en altres declaracions del funcionari responsable d'Informàtica al Parlament, el qual manifestava "em sembla que allò que s'ha publicat té una rellevància escassíssima". (CONTINUARÀ). Ω

SA POBLA

Fa 4 anys que en Cristòfor Soler va obrir el Taller de Xapa i Pintura Can Tofol a sa Pobra. Tel. 971 862 686

Fa 15 dies que en Francesc Pérez regenta el Bar Es Cocó a la barriada des Tren de sa Pobra. Són del Madrid. Tel. 971 541 051.

Fa 22 anys que en Guillem Simó i na Bàrbara Gost regenten el Forn can Simó al carrer Gran de sa Pobra. Tel. 971 540 137

Fa 8 anys que n'Antònia Cantallops regent la Floristeria Rosa Art a sa Pobra. Tel. 971 540 898

MURO

Fa 2 mesos que en Biel Fonoll regenta el Taller de Ferreria Fonoll al carrer del doctor Oliver de Muro. Tel. 971 538 415

CIUTAT DE MALLORCA

Fa 6 anys que en Mateu Planes d'Inca regenta el Dinàmic Gimnàs a sa Pobra: culturisme, taekwondo, gimnàstica sueca, aeròbic, squash, etc. En Mateu és campió d'Espanya de taekwondo, campió d'Espanya de hapkido i cinturó negre dan de hapkido. Tel. 971 541 652

Fa 3 anys que na Maria M. Ramis regenta sa Perruqueria a sa Pobra. Tel. 971 862 721

Fa 5 anys que la família Puerta-Martí, ell de Picanya i ella d'Alfàfar (València), obren el Magatzem de Material de Construcció FEYNA 25 al Polígon de can Valero de Ciutat. Tel. 971 298 400

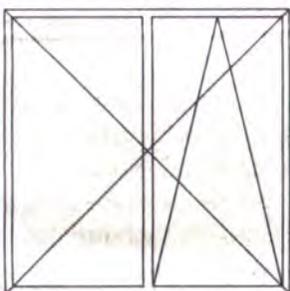
SANTA EUGÈNIA

La família Puerta acaba d'obrir la Cafeteria a l'entrada de santa Eugènia per santa Maria. Fan la cuina mallorquina. Tel. 971 144 116

Fa 3 anys que la família Galmès va obrir el Forn Cas Zero a sa Pobra. Tel. 971 540 519

FUSTERIA EN ALUMINI

Josep Perelló Payeras

C/. Son Font, 13
07440 MURO (Mallorca)

Tel. 971 53 73 23
Fax 971 86 00 83
Mòvil 609 35 98 78

Carnisseria - Xarcuteria
Crestaix

Carrer del Rosari, 37 - Tel. 971 540 902
07420 Sa Pobra - Mallorca

PETITS ANUNCIS

BORSA IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

SERVEIS PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 <http://paisoscatalans.org/> tres.

PERSONALS

Som na Tànja i na Verònica, dues al·lotes molt sensuals. Tenim 19 i 21 anys i moltes ganes de parlar amb tu. Crida al 906 299 416... per a una xerrada molt calenta i sensual! Anima't i petonets on més t'agradi. Tànja

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nos-

tres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Lloveres. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre

les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocina per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenyans a distància de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet <http://www.estelnet.com/lluïta>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berri-papera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2-01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País Valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

RECORDA

Quan hagi llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció, regala'l a un amic, veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

El patriotisme jueu (de Jesús)

La celebració del Nadal, tot i la tradició, té un rerafons judeo-cristià. Aquest rerafons s'ha donat gràcies a l'existència d'un tal Jesús, fill de Natzaret. A través d'aquest home, la història humana ha canviat per sempre més.

Tot i que el món ja hi era, fa més de dos mil anys els humans pràcticament es desconeixien entre ells. D'aleshores de l'incident succeït en una humil casa jueva de Betlem, una certesa s'escampa arreu del món: hi ha qui està disposat de manera gratuïta, sense massa motiu aparent, a sortir en favor del feble; aquest algú diu anomenar-se un seguidor del Crist Jesús, el qual té predilecció pels pobres i malalts.

Aquesta és la notícia. Comentar-la ha estat el treball dels darrers vint segles, en una constant lluita d'obstacles per destriar-ne l'autoria, doncs sempre s'ha tractat de reduir el paper d'una eventual acció del Déu Vivent, Jesuscrist, en favor de la iniciativa i bon pensar dels homes i dones lliures. Pocs, amb gran modèstia, han consentit en admetre, no sense un fort debat intern, que la seva obra i vida no era sinó fruit d'aquesta acció de Jesús present, amor per sempre. Aquests pocs, diverses tradicions, els hi han donat el nom de sants, beats, ... o d'altres noms per l'estil.

Vist així, des del què és notícia, queda l'actualitat dels evangelis. Aquestes notes, plenes de referències creuades, esdevenen escrits plens de suggeriment i actualitat. Concretament, dins el compendi intitulat Nou Testament, en una clara advocació hereditària per totes les generacions futures, ja ara, sens dubte, la nostra; Jesús parla, per boca dels seus escriptors plens de bona voluntat, sense estalviar-se mai referents nacionals jueus. És més, aquest tal Jesús mai repudiarà de la seva condició jueva. No pot fer-ho perquè estima la gent d'aprop seu tal com és.

Entre ells, els apòstols.

«El que rep la Revelació no existeix: és creat per ella. Hom diu, i amb raó, que per la revelació Déu es revela a l'home, però hi ha quelcom més, molt més: per la revelació Déu revela l'home a ell mateix. L'home no sap, no ha sabut que existeix ni qui és sinó a través de Déu, i concretament de Jesuscrist. I aquesta revelació és recreació.

L'home nou del cristianisme és l'Home trobat més enllà del Pecat. No hi ha, no hi ha hagut mai cap altre home plenament universal i singular que el del cristianisme» (Déu, és Déu, redeu!, Barcelonesa d'Edicions, 1994) diu Maurice Clavel, home gens suspecte de pertànyer al segment conservador reaccionari al que se li atribueix habitualment el llenguatge de les coses de Déu.

El missatge de Nadal dona la cara, tot mirant de fit a fit les grandeses i les pobreses del que tots plegats anem fent. Tanmateix, aquest no és un exercici fàcil. No és propi de l'angoixa ni del tancament. Vol serenitat i meditació.

Lluny de dubtes extenuants, com els que va introduir la filosofia de Sartre o d'altres en la generació de la segona meitat del segle XX, és on s'albiren els motius de la cultura cristiana. Entre aquests motius, beure de la gràcia que fa llegir els senyals de Jesús infant: innocència i sacrifici.

Innocència i sacrifici xoquen dins la nostra mentalitat conformista i consumista. I, cal admetre-ho, només aquesta és la tensió que porta a l'estimar. Per estimar els homes i dones. També per estimar la pàtria. Per estimar, s'han de fer coses extraordinàries. Els seguidors de Jesús en diuen fe, que no religió. D'altres, seny.

El món s'ha embriagat? Qui ens exigeix què? Quan hi haurà temps? Què he de dir? Són preguntes que tenen resposta, no en tinc cap dubte. Sols que, només la pot donar de manera absolutament imprescindible una persona.

Qualsevol persona que se les vulgui plantejar. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(campusjove@correu.vilaweb.com)

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Asistencia Sanitaria
Europea SA

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA

CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES

Carrer dels Trencadors, 1-bis

Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

Aràbia Saudita prohibeix als seus 900.000 catòlics pregar, tenir bíblies i parlar de Jesucrist

Redacció 13/12/2001

Sembla mentida que un país com Aràbia Saudita, fortament lligat als Estats Units i a Occident en diverses situacions de crisi com la Guerra del Golf i el bloqueig contra l'Iraq, persegueixi de forma tan dictatorial i descarada els cristians que hi viuen. De fet, la llei prohibeix que els ciutadans d'aquest país practiquin qualsevol religió que no sigui l'Islam, una imposició de la confessió majoritària (la musulmana) que s'ha manifestat darrerament amb accions policials de retirada d'imatges, medalles i textos bíblics. Pertant, ens trobem davant una nova situació de cristians, dels quals 900.000 són catòlics i molts d'ells procedents de les Filipines, que tenen veritables problemes per professar la seva fe. Aquesta persecució s'ha escenificat també amb la prohibició als homes de negocis, turistes o visitants ocasionals d'entrar a l'Aràbia Saudita amb signes externs que facin pensar en la seva condició de cristians.

La comunitat cristiana d'aquest país de l'Orient Mitjà representa un 3,7 per cent dels 21,6 milions d'ha-

bitants. El 94 per cent dels saudites són, evidentment, musulmans. Aquesta condició de majoritària que té la religió islàmica ha fet creure a les autoritats, que no són tampoc precisament un model de democràcia, en la legitimitat d'empronar els qui no professin l'Islam. Els cristians, que legalment no poden reunir-se per pregar ni tan sols en privat, perden automàticament la llibertat civil si són 'descoberts'. Per exemple, centenars de cristians ocupen les presons de Sharafia, Ruia o Malaz només perquè practiquen la seva religió, i a més es troben sovint en situacions inhumanes, tancats en cel·les sense ventilació i sotmesos a temperatures de 50 graus centígrads. Un testimoni d'aquesta realitat és el catòlic Ernesto Miranda, arrestat, empronat i catequitzat amb pallisses i aïllament. Les organitzacions humanitàries haurien de reclamar un canvi en aquesta situació, que només pot ser qualificada de tortura massiva i de manca de llibertats.

A banda dels ciutadans no musulmans que viuen a l'Aràbia Saudita, la policia escorcolla sempre els vehicles i l'equipatge dels estrangers que viatgen al país temporal-

ment. Retira imatges, medalles, textos i qualsevol signe que s'identifiqui amb el cristianisme. De fet, el que segueixen les forces de seguretat són consignes d'una secta islàmica anomenada wahabita. Les autoritats argumenten que la prohibició de cultes que no siguin musulmans respon a "la condició sagrada dels llocs sants de la Meca i Medina estesa a tot el territori nacional". En aquesta línia, cap representant de l'administració saudita no té inconvenient a admetre que infringir la normativa pot provocar una acusació d'apostasia o proselitisme amb una condemna fins i tot a la pena de mort. Per la seva banda, nombrosos cristians residents al país han declarat haver sofert fortes pressions perquè renunciessin a la seva fe i abracessin l'Islam, fins i tot amb compensacions econòmiques.

L'onada més recent d'arrestos a cristians s'ha produït a la ciutat de Jeddah, un indret que semblava fins fa poc més o menys permissiu. El 18 de juliol d'aquest any 2001, un grup de policies van registrar la casa de Prahbu Isaac i la seva dona, Sociia, dos indis que portem 17 anys treballant a l'Aràbia Saudita, concretament en un hospital de Jeddah.

Després que els agents separessin la parella i els confiscassin tota mena d'objectes, ell va ser traslladat a una presó i obligat a donar noms d'altres cristians mitjançant una autèntica tortura psicològica. Després de tot el que acabem d'explicar, ¿ens podem creure que aquest país de l'Orient Mitjà és membre de la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides? Sembla increïble, però és així. El més curiós de tot és que les autoritats del regne asseguruen que existeix llibertat religiosa.

La desitjada reciprocitat que no existeix

Evidentment, no es pot reclamar ara que els països de majoria cristiana, particularment els occidentals, castiguin els immigrants musulmans amb la marginació, perquè això seria una reciprocitat basada en la llei del talió i en tot cas negativa. El que cal és una reciprocitat positiva, és a dir que els estats cristians prenguin nota dels musulmans que respecten els cristians, i a l'inrevés. Autoritats eclesiàstiques com el Papa Joan Pau II, el cardenal francès Paul Poupard i el mateix arquebis-

be de Barcelona, Ricard Maria Carles, no s'han cansat de demanar recentment aquesta desitjada reciprocitat. Tots tres coincideixen a donar suport a una acollida i una llibertat dels musulmans a casa nostra, però exigeixen també el mateix tracte per als cristians als països d'origen d'aquestes persones.

És una llàstima haver d'explicar que l'Aràbia Saudita (encara no hem comentat que és el país on va néixer Ossama Bin Laden, però això és només una anècdota) persegueix els cristians. Molts pensàvem que això no era així, quan aquest país va donar suport a la coalició internacional contra l'Iraq després de la invasió de Kuwait l'any 1990. No hem d'oblidar la greu responsabilitat que també arrossegueu països com els Estats Units i els seus aliats, que d'alguna manera beneeixen aquestes atrocitats amb la seva més que criticable amistat amb el regne saudita. De fet, només interessos puntuals han mogut aquesta bona relació d'Aràbia Saudita amb Occident, però això esquitxa tot el que és la manera de governar un país on no hi ha llibertat religiosa, diguin el que diguin les seves autoritats. Ω

Tres-cents milions d'infants de 6 a 14 anys treballen en tot el món

El treball infantil se desenvolupa com una epidèmia espantosa en el món sencer. En desenes de països adopta les formes més bàrbares des de l'edat de 6 anys. Dos-cents cinquanta milions d'infants, entre els 6 i els 14 anys, fan feina en el món segons les xifres de la Organització Internacional del Treball (OIT) de 1998, xifra que augmenta considerablement si tenim en compte els nins compresos entre els 14 i els 16 anys. El 2000 la xifra pujà als tres-cents milions. L'OIT precisava en 1998 que a l'Àfrica fan feina més de 80 milions de nins i que si es mantenen les tendències econòmiques i socials, els seu nombre el 2015 seria de 100 milions.

Tots els continents són colpejats per aquest terrible assot i encara que l'Àfrica, l'Àsia i l'Amèrica Llatina destaquen pel seu elevat percentatge i les espantoses condicions en que els infants han de fer feina, no hem d'oblidar que aquest crim afecta també milions d'infants d'Europa i de Nord Amèrica. D'aquesta manera a Anglaterra, dos milions de nins en edat escolar tenen un treball regular fora de l'escola, un quart d'ells menors de 13 anys. El departament de treball americà ha previst que 400 milions d'infants estaran sotmesos a l'explotació a començament del segon mil·lenni.

És incompreensible que a un país

com França s'acabi d'establir, el 22 de febrer del 2001, el treball infantil en nins menors de 16 anys. Als ulls del món sencer, França és el país de la revolució de 1789, de la conquesta dels drets democràtics. És el país que conquistà, fa més d'un segle, l'escola laica obligatòria i gratuïta fins als 16 anys; que conquistà lleis i un codi laboral que prohibeixen el treball infantil fins aquesta mateixa edat. És el país en que els primers mestres laics i els obrers lluitaren per a treure els nins de la mina, de la fàbrica i dels camps. És el país d'en Victor Hugo, de n'Emili Zola, d'en Jean Jaurès.

Consider un acte criminal la decisió del Govern francès, les víctimes del qual són els infants del món sencer, que, sacrificant la instrucció pública i obligatòria, com tots els governs, s'alinea sobre les decisions de la Organització Mundial del Comerç, del Fons Monetari Internacional, del Banc Mundial i de les multinacionals per que, com recorda la OCDE, "els salaris són massa elevats". La seva recerca desenfrenada de la disminució del cost del treball significa la destrucció de totes les conquestes obreres i democràtiques i posa en perill el futur de les joves generacions i la civilització humana. Ω

Pere Felip i Buades.

Prejudicis i tradicionalisme: la dinàmica del malentès

ricard-joan <floridasimpson@yahoo.es>

Jo diria del cristianisme una cosa semblant al que diem de la democràcia burgesa o dels USA: que és la pitjor religió o creença...si exceptuem totes les altres.

De fet, els països poderosos, amb democràcia, separació de poders, llibertats individuals, nacionals, societat civil forta, etc. són quasi tots d'arrel cristiana.

Donem un colp d'ull al món i la cosa és incontestable. Gràcies indirectament o directament al cristianisme s'aboliren l'esclavatge, els sacrificis humans, el canibalisme, l'extrema marginació de les dones, etc.

Igualment, els personatges de major talla mundial solen ser cristians, a ca nostra tenim per ex. un Gaudí (el nostre major artista, segurament) o un Lluç (el nostre major místic i autor més prolífic, a més de normalitzador lingüístic).

Igualment coses com els drets humans, el marxisme, l'anarquisme, la separació de poders, les ONGs, el feminisme, els moviments nacionals d'alliberament, els de les minories sexuals, etc. tots naixen d'un context cultural cristià i són prou impenables en un altre context.

Això prova a bastament la fertilitat del cristianisme a tots els nivells front a la relativa eixorquosa d'altres creences. Per alguna cosa deu ser, perquè les casualitats no existeixen, existeix la causa-efecte i les causalitats (per a un bon investigador i un bon científic).

Crec una manera molt parcial i esquemàtica tractar un fenomen tan complex i variat com el cristianisme -o d'altres grans fenòmens- amb simples visions pròpies. Cadascú és molt lliure de pensar el que li plagi més, però hi ha fets incontestables

ment lapidaris que cauen del propi pes: les nacions més poderoses són protestants, vivim en un món fet a colps d'invents «protestants», els règims ateu han estat absolutament repressius, miserables i desastrosos...els majors catalans de tots els temps eren místics cristians i fins i tot conec pocs personatges públics ateu que hom tingui en bon concepte (potser en Twain, i encara aquest no tinc clar que morís essent ateu). Pensar autísticament, al marge proves fefaents, no sols és metafísic i anticientífic, ans és tancar-nos portes a la realitat i al futur.

Altrament hi ha també una gravíssima errada en l'explicació tradicionalista que l'Església ha fet del cristianisme, en presentar-lo, tal com feien els fariseus, com a llistats d'obligacions, rituals, dogmes i prohibicions. Si llegim els Evangelis t'adones que no hi té res a veure: és llibertat, misericòrdia i un esperit molt nou, fresc, obert i creatiu, desconegut en general en altres creences i ideologies. El text bíblic és un text obert, no dogmàtic o encarcerat, sinó exegètic (d'estudi i consciència, vitalista).

El cristianisme en si no té la culpa directa de les interpretacions rígides i impositives que certs clergats n'han fet en propi interès.

I és que aquest tema, com a muntó d'altres, és molt complex, car en les religions hi ha molts aspectes diversos: els textos, els contextos històrics, les variants, les creacions socials i culturals, els grups, les institucions, les traduccions, les interrelacions...Simplificar-ho tan extremadament trobe que és no entendre'l gens, segurament per aversió (en part comprensible, donades les circumstàncies històriques i sociològiques que hem patit i hem provocat els valencians). Ω

Eines d'aclariment adients per a usar i difondre

Sobre la llengua dels valencians

Informes i documents

1998 Universitat de València

Aquest document correspon a parts de les pàgines 57 a 98, capítol «Testimonis Històrics» del llibre publicat per la Universitat de València i que representa un «recull dels documents que les universitats valencianes han elaborat i presentat a les institucions públiques i al conjunt de la societat en relació a la identitat de la llengua dels valencians i a l'organisme que hauria de servir de referència normativa.» amb data de juny de 1998.

Segle XIV

[1325-29] Ramon Muntaner_, Crònica, cap. XVII. A cura de Ferran Soldevila. Barcelona: Selecta, 1971.

E com la dita ciutat [de Múrcia] hac presa, poblàla tota de catalans, e així mateix Oriola, e Elx, e Alacant, e Guardamar, Cartagènia e los altres llocs.

Sí, siats certs que tots aquells qui en la dita ciutat de Múrcia e en los davant dits llocs són, [...] parlen del bell catalanesc del món. 1. Cronista empordanès (1265-1336) que residí durant alguns anys a València i Xirivella on començà el 1325 a redactar la seua Crònica.

[1341] Carta de cessió del lloc de Sagra (Marina Alta) a l'Orde de Santiago estesa per duplicat a València el 17 de setembre de 1341, pel notari valencià Bernat de Soler. (Archivo Histórico nacional, Órdenes Militares, Uclés, Sagra i Sanet, carp. 307, núm. 6)

[l'una] scripta en letra e lengua castellana, et la otra [...] en plan escripta en letra e lengua catalana.

Segle XV

[1400] Carta dels Jurats de València al veguer i jurats de Girona tramesa l'1 de setembre de 1400.

(Arxiu Municipal de València, Lletres missives, g_7, s.f. [28 r i v])

Certificam que a a.N Berenguer Porquet, llaurador, vehí nostre e d'aquesta ciutat, fugí, dos mesos poch

més o menys són passats, un seu catiu, de llinatge de tartres, emperò batejat e apel·lat Johan, de edat de XX anys, poch més o meyns, e paladí en lebguatge català, com de poquea a ença se nodris en esta terra [...]

[1415] Carta del rei Ferran d'Antequera al sultà del Marroc, a propòsit d'una reclamació. (El document sencer és publicat per M. Arribas Palau, «Reclamaciones cursadas por Fernando de Aragón a Abu Sa'id 'Utman III de Marruecos», Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona,

XXX (1963-1964), p. 320.)

Nos empero, querientes proceder en esto legítimamente segund dreito e razon, vista una letra o carta morisca vuestra e aquella feyta reducir por el alcadi nuestro de Valencia de morisco en romanç catalán, por lo qual parece del deudo de las ditas MCCC doblas restantes de la dita mayor cuantía o precio de los

ditos drapos o panyos [...]

[1412-18] Sant Vicent Ferrer, Reportationes sermonum Reverendissimi Magistri Vicentii Ferrarii, predicatoris finis mundi. (Citat per Roc Chabàs en «Estudio sobre los sermones valencianos de San Vicente Ferrer, que se conservan manuscritos en la Biblioteca de la Basílica Metropolitana de València», Revista de Archivos, Bibliotecas y Museos, 1902, p. 134.)

Vosaltres de la Serrania qui estats enmig de Castella e de Catalunya, e per ço prenets algun vocable castellà e altre català. La nostra vida és el mig: dessús és la glòria e dejús infern.

[1389-1459] Sant Antoni, Arquebisbe de Florència, Istoriale, III, tit. 24, c. 8 [referint-se als sermons de sant Vicent Ferrer].

Ecco la grande maraviglia. Egli non predicava che nella sua nativa lingua catalana e ogni nazione facilmente lo capiva.

[1492-97] Bernat Fenollar_ i Jeroni Pau_, Regles de esquivar vocables o mots grossers o pagesívols.

(Edició i estudi d'Antoni M. Badia i Margarit, Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, XXIII (1950), pp. 137-152; XXIV (1951-1952), pp. 83-116, i XXV (1953), pp. 153-163.)

Obra subtitulada: «mots o vocables los quals deu esquivar qui bé vol parlar la llengua catalana, a juy del reverend prevere mossèn Fenollar e misser Hierònym Pau [e] altres hòmens diserts catalans e valencians e prestantíssims trobadors»: «entre les persones de bon ingeni o experiència, fàcilment se coneix dits vocables ésser d'Empurdà, o d'Urgell, o de Mallorques, o de Xàtiva, o de les Muntanyes, o pagesívols, dels quals no acostumen usar los cortesans ne elegants parladors e trobadors» 1. Escriptor valencià (1438-1516) que participà com a poeta en diverses obres col·lectives, entre les quals les Obres e trobes en lahors de la Verge Maria (1474). 2. Humanista barceloní (mort el 1497) que va pertànyer al cercle del cardenal Roderic de Borja.

Segle XVI

[1523] Joan Lluís Vives_, De Institutione foeminae christianae. (Citat per Felip Mateu i Llopis, Llérida y sus relaciones con Valencia, Lleida, 1976.)

Mandó el monarca que hombres aragoneses y mujeres leridanas fueran a poblarla; y de ambos nacieron hijos que tuvieron como propia la lengua de aquellas, el lenguaje que ya por más de doscientos cincuenta años hablamos entre nosotros. 1. Filòsof valencià (1492-1540), representant arreu d'Europa de l'Humanisme cristià.

[1556] Frederic Furió Ceriol_, Bononia sive de libris sacris in vernaculam lingua convertendis libri duo.

Basilea. (Traducció de Jordi Pérez Durà i col., en Obra Completa, I, CNRS-Universitat de València-UNESCO-Alfons el Magnànim, València, 1996, p. 337)

Que se traduzca, si quieres, a la lengua hispana y puesto que yo he mantenido una polémica con un valenciano, que se vierta a vuestra lengua; sabes que en vuestra lengua no hay una diversidad menor que en la italiana. Gritará, así pues, Cataluña entera que ha sido mal traducida, porque en su opinión, encontrará muchas cosas descuidadas, extranjeras, inadecuadas y completamente ajenas a los legítimos contenidos de la Biblia. Lo mismo dirán Mallorca y Menorca, lo mismo Ibiza, pues el habla y la lengua de todos esos reinos es común con vosotros aunque os diferenciéis en algunos extremos en el sonido, en la pronunciación y en la abertura de la boca. 1 Humanista valencià (1527-1592) de tendència erasmista, defensor de la predicació en llengües vernacles.

[1557] Cristòfor Despuig_, Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa. (Citat per J. Ribelles,

Bibliografía de la lengua valenciana, II. Madrid, 1929.)

Les forces y potència principal [en la Conquesta de València] tota o quasi tota són de Catalunya, y per ço reserva allí la llengua catalana y no la aragonesa. 1 Erudit i humanista tortosí (1510-1561/80).

[1563] Martí de Viciana_, Crònica de la ínclita y coronada ciudad de Valencia, III. València, p.341.

En Orihuela & su tierra siempre se ha guardado la lengua catalana: porque en tiempo de la conquista se pobló la tierra más de catalanes que de otras naciones, de los quales heredaron la lengua, corazón, manos & obras. 1. Historiador valencià (1502-1582).

Segle XVII

[1610] Gaspar Escolano_, Décadas de la historia de la insigne y coronada Ciudad y Reyno de Valencia.

València, llibre I, cap. XVI, c. 108.

Como fue poblado desde su conquista casi todo de la nación catalana, y tomó della la lengua, y están tan paredañas y juntas las dos provincias, por más de trescientos años han pasado los deste reino [València] debajo del nombre de catalanes, sin que las naciones extranjeras hiciesen diferencia ninguna de catalanes y valencianos. 1. Historiador i eclesiàstic valencià (1560-1619), cronista del Regne de València.

Segle XVIII

[1734] Carles Ros_, Epítome del Origen y Grandezas del Idioma Valenciano. València [citant G. Escolano]. que se dieron tan buena maña nuestros passados en perfeccionar el idioma Valenciano, que con ser el mesmo que el Catalan, se ha quedado este montaraz, malsonante, y grossero, y el Valenciano ha pasado a ser cortesano, y gentil 1. Escriptor valencià (1703-1773), autor de nombroses obres de reivindicació del valencià.

[1747] Vicent Ximeno_, Escritores del reyno de Valencia. València.

[valencians i mallorquins] de ellos [els catalans] tienen el origen y la lengua. 1. Bibliògraf valencià (1691-1764).

[1760] Memorial presentat pels diputats de Barcelona, valència, Ciutat de Mallorca i Saragossa a les corts convocades pel juliol de 1760. (Citat per Joan Reglà,)

Introducció a la història de la Corona d'Aragó. Dels orígens a la Nova Planta. Ciutat de Mallorca: Moll, 1969, pp. 175-176.)

Hay otras leyes que obligan a que en Cataluña, Valencia y Mallorca sean obispos y clérigos de sus iglesias los que nacieron o se criaron en aquellos reynos. Porque en ellos se habla una lengua muy particular y aunque en las ciudades y villas principales muchos entienden y hablan la castellana, con todo los labradores ni saben hablarla ni la entienden. En las Indias, cuyos naturales, según se dize, no son capaces del ministerio eclesiástico los párrocos deben entender y hablar la lengua de sus feligreses. ¿Y van a ser los labradores catalanes, valencianos y mallorquines de peor condición que los indios, haviéndose dado en aquellos reynos hasta los curatos a los que no entienden su lengua?

[1763] Gregori Maians i Ciscar_, carta al bisbe Ascensi Sales.

Los libros que VS me envió llegarón a mis manos bien acondicionados. El Gazofilazio es muy de mi gusto, no tanto por su abundancia [...] como por la lengua catalana que estimo como propia. 1. Escriptor valencià (1699-1781) de l'època de la Il·lustració que exercí una gran influència en els cercles intel·lectuals del seu temps.

[1764] Fr. Lluís Galiana_, carta a Carles Ros. (Reproduïda en C. Ros, Diccionario valenciano-castellano. València: Imprenta de Benito Monfort, s.p.)

...cualquiera que imprimiese esta grande obra, nada havia de perder, porque todos los que fuessen de buen gusto en este Reino la querrían, i en Mallorca, i Cataluña se despacharian tambien muchos ejemplares, por ser la Lengua de todos estos reinos una misma en la substancia, i aun casi en el modo, si hablamos de tiempo mas antiguo. 1. Escriptor i religiós valencià (1740-1771), preocupat per la recuperació de la llengua i autor de la Rondalla de rondalles.

[1778] Francesc Cerdà i Rico_, Notas al canto del Turia de la Diana Enamorada. Madrid.

bajo el nombre de Catalanes se entendían éstos y los valencianos, por ser todos de una misma lengua...

1. Erudit il·lustrat valencià (1739-1800).

[1783] Joan Antoni Maians i Ciscar_, carta a Josep Vega i Sentmenat. (Recollida per Antoni Mestre en Historia, fueros y actitudes políticas. Mayans y la historiografía del XVIII. Oliva, 1970.)

Su lengua [la de Catalunya] en Espanya i en Francia huvo tiempo en que fue la más culta, pero en ambas partes ha tenido igual desgracia passando de dueña a criada, i los interesados en su conservación son los primeros que la han abandonado con menor o mayor prissa. En esto los valencianos hemos ganado la palma, como más inmediatos al riñon de Castilla. [...] Vamos, pues, a vindicar el descuido de nuestra lengua con esse que Vmd. intitula Tesoro de la lengua cathalana i ciertamente essa provincia es la que deve tomar a su cargo la empresa porque es la que mantiene esta lengua i la que conserva más memorias de ella. 1. Escriptor valencià (1718-1801), canonge, rector de la Universidad de València.

[1791] Antoni de Capmany_, Libro del Consulado (apèndix). Madrid.

El catalán, a mediados del siglo XIII, era la lengua nacional de tres provincias o reinos, es a saber, de Catalunya, Valencia, Mallorca, Menorca e Ibiza, y de allí se comunico a mucha parte de Aragón [...] Fue, es una palabra, una lengua nacional, y no una jerga territorial, desde el siglo XII hasta principios del presente. 1. Historiador, político i filòleg barceloní (1742-1813).

Segle XIX

[1801-08] Gaspar de Jovellanos_, carta al canonge de Tarragona C. González de Posada (durant el confinament a Valldemossa). (Reproduïda a Pere Marcet, Història de la llengua catalana, II, Barcelona, 1987, p.5)

Si no me engaño, tardará usted poco en desbautizarla a la que llama lengua lemosina, para ponerle el nombre de catalana [...] se extendió y cundió por todo el reino de Valencia, y saltó a las islas Baleares, pudiendo decirse que antes de la mitad del siglo XIII los alejados de su imperio estaban señalados en el Ródano, el Turia y al confín oriental a Menorca. 1. Escritor i polític espanyol (1744-1811).

[1804] Antoni Febrer i Cardona_, Principis generals de la llengua menorquina.

[el títol d'aquest llibre no és] perquè consideri que aquesta llengua dèguia el seu origen a Menorca, saben molt bé que aquesta illa fonc fundada de valencians, catalans, etc., els quals e-hi portaren la seua llengua, que és la mateixa que nosaltres usam i antigament s'anomenava llemosina, [...] És doncs, no únicament per als menorquins, sinó també per als mallorquins, catalans i valencians que jo he treballat aquesta gramàtica... 1. Gramàtic i escriptor menorquí (1761-1841).

[1859] Reglament dels Primers Jocs Florals de Barcelona. (Citat per Joan Martí i Josep Moran,

Documentos d'història de la llengua catalana. Barcelona, 1986.)

No se premiaran sinó les poesies escrites en pur català, ja sia lo antic o ja lo literari modern, lo qual se pot cultuivar així en Catalunya com en València, Mallorca i Rosselló.

[1876] Benvingut Oliver_, Historia del derecho en Cataluña, Mallorca y Valencia. Código de las costumbres de Tortosa, I. Madrid.

[existe] una comunidad de usos, costumbres, legislación y tradiciones entre los habitantes de territorios conocidos con los antiguos nombres de Principado de Cataluña y Reino de Mallorca y de Valencia [...] Este hecho, que, si no somos los primeros en descubrir, nadie hasta ahora lo ha proclamado, arroja inesperada luz sobre toda nuestra historia y sobre el ver-

dadero carácter de los pueblos que podemos llamar de lengua catalana...

1. Jurista i historiador valencià (1836-1912), natural de Catarroja, que estudià el dret foral de l'antiga Corona d'Aragó.

[1878] Constantí Llobart_, Excel·lències de la Llengua Lemosina. Discurs panegiric llegit en la solemne sessió inaugural de Lo Rat-Penat. València.

No, valencians, no es morta nostra expressiva llengua llemosina, com los seus malhavirats inimichs semblava desijaven, gracies als generosos esforços de nostres germans de Catalunya y les illes Mallorques [...] En la mateixa llengua fonch criat en Montpeller, y parlà nostre molt alt é invicte Rey En Jaume. Ab ella escrigué, á imitació de Juli Cesar, ses conquestes y á imitació d'els romans la introduhí ab la sua religió en les Mallorques, y en Valencia y son antich regne al conquistar-los. [...] la llemosina llengua fonch la cortesana ab qu'en Aragó, Valencia y Catalunya, los reys parlaven [...]; dissentint aquesta llengua en los tres amunt citats dominis, sols en alguna qu'atra petita variació, ya en la manera de pronunciar-se, ya en la adopció d'algunes veus originaries, insignificants diferencies molt meyns notables si es vol encara, que les que'l castellà sofrix en les diverses provincies hon se parla. Sempre además s'ha observat qu'en los confins d'Aragó, Valencia y Catalunya, s'ha parlat ab més correctitut y puretat qu'en lo mateix interior d'ells propis nostra llengua. 1. Pseudònim de l'escriptor valencià Carmel Navarro i Llobart (1848-1893), fundador de la societat Lo Rat-Penat i de diverses revistes i autor de diverses obres de reivindicació del valencià.

[1878] Constantí Llobart_, «Ensayo de ortografía lemosino-valenciana». (Inclòs en el Diccionario valenciano-castellano de Josep Escrig i Martínez. València: Pascual Aguilar, 1887, p. XVII.)

Partiendo de este principio, siempre hemos creído lo más conducente á nuestro fin, establecer una doble división de lugar y tiempo en nuestra lengua que, sin duda, para su porvenir daría excelentes resultados prácticos. La primera de ellas, es decir, la que al punto donde se habla se refiere, reducida está á la aplicación indistinta del calificativo de lemosín á las tres diversas ramas del árbol de nuestra lengua, que son el catalán, el mallorquín y el valenciano, denominándose respectivamente lemosino-catalán, lemosino-malloquín y lemosino-valenciano, según el dictado lemosín, ya que tal fué el nombre de pila que, por razón de haber nacido en Limoges, así como por haber nacido en Castilla se denomina á la lengua española castellana, le es en todos casos apropiado.

De este modo obtendríanse las

consiguientes ventajas de facilitar en mucho la unificación de nuestra lengua, pudiendo, por otra parte, desarrollarse autónómicamente cada una de por sí, evitándose quizás mezquinos recelos ó antagonismos que entre sus cultivadores pidieran algún día suscitarse.

[1887] Vicent Boix_, «Censura oficial» al Diccionario valenciano-castellano de Josep Escrig i Martínez.

València: Pascual Aguilar, p. 7. Nuestra lengua, aunque catalana, no es substancialmente diferente [de la de Catalunya] más que en el dialecto, pronunciación, conjunto de voces y vocablos árabes, vulgares y romanos. 1. Escritor romántic i historiador valencià (1813-1880) que fou cronista de València.

[1888] Teodor Llorente i Olivares_, «El movimiento literario en Valencia en 1888», La España Moderna, 1.

(Reproduït a Almanaque de Las Provincias para 1890, p. 71.) en Cataluña, Valencia y Mallorca, no ha de haber más que una lengua literaria, a cuya unidad no afectan las variantes de sus vulgares dialectos 1. Poeta, escritor, periodista i polític conservador valencià (1836-1911), fundador del diari Las Provincias i impulsor de la Renaixença literària.

[1888-89] Roc Chabàs_, «Nuestro regionalismo», El Archivo, 3, p. 284.

Desde que vaix naixer he tingut à molt plaer el parlar la llengua que, surtint del llemosí com à rama del provençal, vingué catalana al ser barrejats los sarrahins, dictant els Furs, que feleces féren estes comarques 1. Eclesiàstic i historiador (1844-1912), fou canonge de la seu de València i fundà la revista d'estudis històrics El Archivo. Influí en la renovació de la historiografia valenciana.

[1894] Roc Chabàs, carta [data l'1 d'abril] al R. P. Juan Berkmán. (Citat per M. Bas Carbonell a Roque Chabàs, el historiador de la Renaixença. Dénia: canfali, 1995, p. 247.)

[...] el idioma que se habla en Valencia y Barcelona no nació aquí espontáneamente sino que fue importado de Cataluña: es pues catalán por su origen.

[1896] Juan Valera_, citat en Revista de Catalunya, XVIII (1938), pp. 118-119.

Como dialecto o variedades del catalán, bueno es que duren el mallorquín y el valenciano; pero, ¿no sería conveniente que los autores de Valencia, de las Baleares y de Cataluña propendiesen a unificar literariamente su lenguaje y a tener literariamente uno solo? 1. Escritor andalús (1824-1905), conegut per les seues novel·les i també per treballs de crítica literària. Ω

MSN Messenger en català!

Què és el MSN Messenger?

El MSN Messenger és un client de missatgeria instantània creat per Microsoft. Ve a fer les funcions de l'ICQ i, per aquells que no el coneixeu, permet fer xats sense haver de quedar en un canal determinat. Per a més informació visiteu el seu lloc web oficial: <http://messenger.msn.com>

Perquè el Messenger en català?

La plena normalització d'una llengua passa per la seva presència en les noves tecnologies. El Messenger és un programa que en poc temps s'ha estès molt i cada dia té més usuaris, part d'ells catalans.

El Messenger és un programa més o menys senzill de traduir (s'ha traduït a 26 llengües), i té més que

mercat suficient com per a ser rentable traduir-lo al català.

I perquè no altres programes més importants?

De fet el meu objectiu no es limita tan sols a un programa, però si de moment, per tal de centrar esforços, i obrir les portes a nou programari en català.

A més, el Messenger està traduït a 26 llengües ja, un nombre molt elevat, que inclou llengües que, de lluny, tenen molts menys parlants que el català.

Què hi posa en el text?

El text pre-definit que hi he posat vindria a dir el següent en català:

«Hola,
He vist que el MSN Messenger s'ha traduït a 26 idiomes, però no al català.

El català és una llengua parlada per més de 10 milions de persones per tota Europa, incloent països com ara Espan-

ya, Itàlia, França i Andorra. El català és una llengua oficial a Catalunya, una regió d'Espanya, i és la única llengua oficial a Andorra.

Traduir aquest programa al català seria bo per a vosaltres i per a nosaltres, perquè Catalunya és la regió d'Espanya amb més usuaris d'Internet.

Us demano que considereu seriosament aquesta suggerència.

Atentament, «
A on va a parar la meua petició?

Quan es prem el botó enviar la petició va a parar directament en forma de e-mail a l'adreça mmssupport@css.one.microsoft.com, el centre d'atenció al client del Messenger. El remitent del missatge és el nom que heu especificat, juntament amb la vostra adreça de correu electrònic.

Perquè les condicions d'ús?

Les condicions que he imposat són exclusivament per a poder mantenir la pàgina oberta i que no se m'acusés de massificar i intentar col·lapsar des de la meua pàgina l'adreça d'atenció al client de Microsoft. D'aquesta manera les vostres peticions seran més efectives.

Podem aconseguir-ho?

Per a intentar-ho no s'hi perd res. Segons tinc entès, el sistema comercial americà es basa molt en la opinió del client; la opinió de diversos clients sobre el mateix tema podria ajudar-los a fer canviar d'idea.

Omple el formulari que trobaràs a la web (<http://www.msncatala.barrys.world.net/>) i enviaràs el missatge a Microsoft. Ω

UNITAT NACIONAL
CATALANA
www.unitat.org
correu@unitat.org

Acció contra la política lingüística del Corte Inglés

Barcelona.- El migdia del dissabte 22 de desembre, una vintena de membres de l'assemblea d'Endavant van fer una acció de protesta contra la política lingüística secessionista del Corte Inglés. Dues persones van pujar a l'ala que hi ha al Corte Inglés de plaça Catalunya de Barcelona amb una pancarta on es podia llegir «El Corte Inglés fomenta la incultura, no hi compris». A sota també hi havia gent amb una

altra pancarta on es podia llegir «Prou agressions a la unitat de la llengua catalana». L'acció, a la que molta gent va donar suport, va durar prop d'una hora i s'hi van repartir mig miler d'octavetes, sense que en cap moment aparegués la policia. L'acció s'enmarca dins d'una campanya que han impulsat aquest Nadal les assemblees del col·lectiu a Barcelona i València. Contra-Infos 23/12/01. Ω

Conversa sobre progressisme de façana-2: Un debat sobre talibans, EUA i progressia a ca nostra

<colomtaube@hotmail.com>

Esquerrà antiglobalització: Crec que la xarxa Echelon es una autèntica barbaritat i si hi ha alguna forma efectiva de tombar-la, caldrà utilitzar-la. Em fa igual que lis pugui servir per l'espionatge contra els talibans, l'únic que et puc dir que el seu ús es per vigilar, controlar i emmagatzemar a totes les veus dissidents de la xarxa, i amb elles els moviments socials. Es una forma mes de control social com puguen ser també les maleïdes cameres als carrers, tot per poder controlar i arribat el moment reprimir amb duresa els moviments socials (també l'independentista).

No progrediho: Jo no dic que no hagem de defensar les nostres llibertats, fins i tot amb boicots, noviolència activa, etc. Però sí que afirmo que hi ha moments i moments, i just en aquests moments no s'adiu gens ni mica. Per què? Perquè el binladisme és un perill per a tothom i és menester que sia derrotat ràpidament (cosa ja per si problemàtica) senzillament perquè pot acabar amb el món sencer. I si no us n'adoneu, sent dir-vos que és que esteu ben cecs i sou políticament ben inútils. Parle d'una qüestió de ser oportuns, simplement. Amb aquesta actitud el que feu és el joc al binladisme per un costat i que el major poder mundial, els USA, es prengui molt seriosament de criminalitzar-vos més enllà d'una certa lògica, que sembla que no teniu.

Esquerrà antiglobalització: Per acabar amb el tema d'Afganistan, dir-te que estic molt content de que la gent pugui un altra vegada sentir musica, jugar, ballar i ser feliç... però això mai justificarà els assassinats legals dels estats units a la seva pròpia casa, les seves dictadures organitzades, les seves matances, etc... I AÇÓ NO ES SER ANTI-YANKI PER QUE SI!, QUE MES VOLS PER JUSTIFICAR L'ODI ALS EEUU? Açò no es una moda, ni res que siga divertit i torne a dir-te com en algun email passat que als EEUU hi ha molt gent bona i intel·ligent, i per desgracia al govern no estan representats cap d'aquestes persones.

No progrediho: Moralment no justificarà els assassinats. Però la història i la política no sol funcionar amb ètica ni amb moral. Paul McCartney, que sempre ha estat pacifista i ha donat suport als independentistes d'Irlanda o del Bangladesh durant els 70 amb cançons fetes a posta, ara ha declarat que li semblava lògic que Afganistan fos bombardejat. Mira, a mi no m'agrada que

bombardegin ningú, però ja em contaràs com ho solucionaries tu. Amb bombardeigs de l'ONU? Creus que no causarien també víctimes civils? Deixant-ho córrer i esperar unes altres Twin Towers?

Jo no predique l'odi contra ningú, perquè és desbravar-se i perdre inútilment energies. L'opressió que patim cal reutilitzar-la creativament, a través de l'amor i la solidaritat. Això no vol dir que no fem crítiques dures però sempre raonades, i sempre oberts al diàleg i constructius, sense censures ni disfresses.

Dissortament crec que cada país té el govern que es mereix, que deia en Churchill (un maçó conservador i imperialista, anti-feixista i antistalinista), perquè si la gent es prengué una mica més seriosament tot el patiment que els propis governs causen a fora i es preocupàs de la situació de la gent als països més pobres, no triarien aquesta mena de governs militaristes i bèsties com el d'en Bush. O com Asnar, etc. Si hi ha talibans i Bush és perquè la gent està embrutida i no es preocupa gaire per la justícia ni el bé. Altrament les coses millorarien. Sé per experiència que simplement amb petits grups d'activistes pels drets humans o el medi ambient o els drets laborals les coses poden arribar a canviar molt, i això fa por al poder, i per això ens implanten les Dictadures mediàtiques que patim. Cal denunciar aquesta dictadura subliminal de la propaganda comercialpolítica i que la gent s'organitze. Per a mi les prioritats són els drets humans iguals per a tothom (això implica lluita contra dictadures i integritats) i la defensa de les nacions contra l'expoliació cultural i material (això implica un món més just i el respecte a tota comunitat nacional sense Estat propi). Aquestes coses s'han de defensar constantment, no sols amb voluntarisme ingenu, sinó amb constància, amb estratègia i amb realisme.

Quant a les dictadures patrocinades pels ianquis (i també, a la seva escala, per la URSS, Anglaterra, França, Espanya i tutti quanti) mal estan. Però no sols ha patrocinat dictadures, també democràcies. Altrament en Europa encara seríem sota el hitlerisme o l'estalinisme. I això sempre ho calieu, sols veieu les dictadures. Això és estar cec d'un ull, perdona que et digui. Tu no ets antiianqui, m'ho puc creure, però parla de tot. Jo tampoc no sóc proianqui, però mire de parlar de tot: de les coses positives i de les negatives, i no vull

amagar-ne cap sota l'estoreta, com feu vosaltres, amb trampa. Quan tothom parlem de tots els aspectes, farem llum i veritat i ens podrem aclarir una mica. I més: la democràcia burgesa és certament dolenta, però els altres règims han demostrat ser encara pitjors. I dels USA també en podríem dir una cosa semblant: no és un imperialisme benigne, però els altres són i serien pitjors, més bèsties i més despietats (t'imagines l'Asnar fent de Bush? O a Putin? O als xinesos? O als talibans?, doncs això).

Esquerrà antiglobalització: Com tu mateix em vares dir que si et demostrava que els moviments d'esquerra que eixien al carrer a demanar la pau i la fi dels bombardejos protesten també pel feixisme taliban aniries a les manifestacions, dons et fique a continuació un email que em va arribar fa molts pocs dies. Crec que deuries seguir les teves paraules i unir-te a la pròxima manifestació que hi fagen a Castelló.

No progrediho: Això és una rara excepció. Jo sols he vist alguna pancarteta tipus «Ni USA ni talibans». Si jo fos la gent que està patint els talibans, em semblaria un insult. Voldria que acabassin amb ells, i els bombardeigs contra objectius militars talibans em semblarien bé. Si la pròxima mani a CS és com les altres, una pantomima simplement antiianqui, no hi aniré. De la llista alternotícies -tan democràtics!-, duta per gent d'EUPV, m'han censurat quasi tot el que deia sobre el tema de la guerra. Ací veiem el sentit democràtic de cert stalinisme. N'Abraham Lincoln digué que tothom pot suportar la dissort, però que si volem conèixer algú, que li donem poder. Aquests d'Alternotícies realment ja s'han donat a conèixer: critiquen els censuradors i ells mateixos censuren. En general m'esforce per no ajuntar-me amb gent poc democràtica que vulnereu la llibertat d'expressió amb criteris ideològitzats, tant em fa l'etiqueta política que s'autoapliquen.

Esquerrà antiglobalització: Esquerra Unida es una de les moltes organitzacions que a València formen la mesa per la pau:

Asunto: Afganistán

Jueves, 15 de noviembre de 2001, a las 19.00h en el Círculo Catalán

La situación de las mujeres en el Afganistán, primera Tribuna Alternativa organizada por la Federación Los Verdes-Izquierda Verde

MESA REDONDA: «CON LAS MUJERES DE AFGANISTÁN. CONTRA LOS TALIBANES, CONTRA LA GUE-

RRA»

La Federación Los Verdes-Izquierda Verde organiza el debate «Con las mujeres de Afganistán. Contra los talibanes, contra la guerra» el próximo jueves, 15 de noviembre a las 19.00h en el Círculo Catalán.

En el debate participarán la Presidenta de la Asociación por los Derechos de las Mujeres Afganas, Shapiry Hakami; la Presidenta del Consejo de la Mujer de la Comunidad de Madrid, Begoña San José; y la Portavoz Adjunta de la Federación Los Verdes-Izquierda Verde, Lucía García Cobo.

Esta mesa redonda inaugura el ciclo de debates que, con el nombre «Tribuna Alternativa», organiza la recién creada Federación Los Verdes-Izquierda Verde.

Acto: mesa redonda «Con las mujeres de Afganistán. Contra los talibanes, contra la guerra»

Día: jueves, 15 de noviembre de 2001

Hora: 19.00h

Lugar: Círculo Catalán (Plaza España, 6 1ª planta) Madrid.

Hi tinc bons amics, però és una organització que em mereix una confiança més aviat relativa. Certament que la resta no són molt millors, que diguem.

Esquerrà antiglobalització: Em dius que: «Si fóssim mitjanament passables, el món fos mitjanament passable. Com trobes tu que és el món?. Doncs, tal com el trobes, som les persones de naturalesa.», jo et puc respondre que aquest món es aliè a la gent, son unes minories el que el porten i si el món va com va es per culpa seva majorment. Damunt que la participació en els assumptes que ens envolten es mínima (cada 4 anys i amb una butlleta) i que la participació ciutadana es negada i obstaculitzada (exemple les 120.000 firmes a València per salvar l'Horta que l'Honorable Zaplana es passa pel cul, el moviment per salvar el barri del Cabanyal...), damunt serem els màxims responsables del que hi passa al món (encara que et reconec que una petita part de culpa si que hi tenim).

No progrediho: Això ho dius perquè ets jove i no has vist prou món. Jo sé que un petit grup de gent treballant bé i prou pot aconseguir un munt de coses. Per tant, no és tan impossible canviar les coses si tenim fe i audàcia. I doncs, si les coses estan tan remalament vol dir que realment la gent s'esforça ben poc i/o treballa molt malament. Per tant sí que en som prou responsables. Dir que no en som és tot just justificar -excuses de mal

pagador- la inconsistència i peresa. A més, jo crec, com Churchill, que (més o menys) cada poble té el govern que es mereix i que s'ha buscat amb les pròpies fallides i incongruències. Dissortadament. Com tu dius dels USA: collim el que sembrem, el que passa és que, com els USA, cadascú no es veu la pròpia gepa.

Això és realisme i pensament fort, no pas els desfilagarsaments, les poesies ideològiques i les excusetes mediterrànies del pensament feble i del dogmatisme d'ideologies futuristes a la carta, inventades per teòrics (marxisme i anarquisme: supersticions modernes sota forma de llampants declaracions paradisiàques, tanmateix sempre han dut més infern que no pas cel: les teories en aquestes altures me les passe jo pel folre, sols són boira i fum, jo mire els resultats reals i pràctics, no pas declaracions insolvents).

Esquerrà antiglobalització: També em dius: «Sí, sóc antilook extremista, etc., perquè he tingut la santa paciència d'aguantar-los durant lustres i veig que no sols no despavilen sinó que no volen despavilar. Per culpa d'ells tot està fotut i no sortim de les clavegueres del franquisme». No puc acceptar, ni comprenc l'afirmació en que dius que no volen despavilar, i menys comprenc que gràcies a aquestes persones amb looks diferents no sortim de les clavegueres del franquisme, quan portar un look així ja es senyal d'un avanç (que artificial es jutjar a algú per la seva forma de vestir, el pròxim pas serà pel seu color de pell?).

Podries ficar-me alguna raó per la qual no vulguen despavilar?

No progrediho: Mira, jo he tractat molt a sovint amb aquesta gent, molts són sols gent molt narcisista, mones modernetes que van a lluir la melena a les manis, no res: desvagats que fan això com podrien dedicar-se a menjar pipes.

Naturalment que la gent corrent -no ens enganyem- els fila com al que són: mones presumides, desvagats, malfeiners i boquesgrans amb moltes excuses. El look que porten ja sol aclarir-ho bé. A mi no és que estèticament em desagradai tal com van, al revés, m'agraden. Contribueixen a donar color a la grisor d'aquest neofranquisme mediàtic. Però això és totalment secundari, al cas. Jo respecte la llibertat de cadascú a vestir-se i disfressar-se com vulguin: se me'n fum, personalment. Com si volen posar-se una pakharita als collons. Però és gent prou freda que, amb els anys, es tornaran

cínics i molts sols pensaran en els diners perquè la gent -i més entre ells- els farà fallida indefectiblement. I se'ls trencaran les dèbils teories (supersticions amb pinta científica) a la carta.

I, si realment vulgueren canviar la societat, almenys es plantejarien les conseqüències reals dels seus actes, els seus crims i el seu look, que és més aviat espantar la ciutadania normal, fortament hipnotitzada pel consumisme. Es tracta de convencè-la, d'atraure'n l'atenció, no pas d'espantar-la i fer-la acèrrima votant del PP i lectora de La Razón. Això es pot fer amb la noviolència activa, però no amb crims extremistes ni amb looks sistemàticament estrambòtics, forsenyats per a la majoria silenciosa de la nostra societat, la qual, diferent i submissa, és, tanmateix, també humans a tenir en compte, els nostres semblants i els dipositaris de qualsevol democràcia humana, burgesa no, imperfecta o superimperfecta (però sempre el sistema menys mal conegut fins ara). Però és que molts d'ells són esclaus d'una certa moda, sovint d'una antimoda -però igualment ritualitzada i sofisticada- que sembla anar d'espantaocells patètics.

Quant al color de la pell, això és un tòpic barat. El racisme pel color de la pell rarament existeix, existeixen racismes culturals i econòmics, això sí, que sovint s'identifiquen secundàriament a través d'aparences humanes externes com el color de la pell. Parlar de racismes inexistents amaga els realment perillosos: els existents. És una perillosa cortina de fum de la qual inconscientment parla la progressia i esquerrans. Jo personalment tinc amistats de moltes races i països i no m'afecten els colors de les pells ni dels monyos.

Esquerrà antiglobalització: Jo personalment no he vist cap persona que siga neutral davant la barbàrie talibana (almenys gent d'esquerrans) i si tu en coneixes d'algú que els recolze coincidiré amb tu en desaprovar-ho (però encara no hi conec cap cas d'aquests). El que si que conec son uns quants correus que molt abans de l'onze de setembre m'arribaren denunciant la barbàrie talibana.

No progrediho: Jo no recordo ara haver sentit defensar els talibans a cap esquerrà (a musulmans d'ací sí, i de manera ben esglaiadora i fins i tot en revistes musulmanes com Cislàmica), però el cert és que a penes els han criticats: qui calla, atorga. En canvi, el 95% de les crítiques dels esquerrans han anat contra els USA. Això em sembla totalment desproporcionat amb la justícia, el sentit comú i la realitat. Això els defineix i en denuncia les fòbies i l'extrem partidisme irreal. Implícitament sem-

bla que parlen de països islàmics sols com dels «pobrecitos», tot ignorant genocidis i discriminacions infinidament més greus que a països occidentals de tradició cristiana. Personalment jo hauria criticat, per ex., un 60-70% els talibans i un 30-40% els USA, això em semblaria més apropiat al cas (almenys tal com jo ho veig, i mira que sempre procure informar-me de fonts ben diverses). En tot cas, una desproporció del 95 contra el 5% no té justificació racional possible.

Esquerrà antiglobalització: Receptes màgiques no hi trobe però et trone a dir que lluitant per quelcom llunyà i difícil de que es done, farem moltes mes passes cap a d'avant i estic segur que no ens quedarem quietos com els que s'hi conformen amb l'actual sistema de coses. No fa falta que he fiques exemples de stalinisme perquè les majors atrocitats ja es varen fer amb Lenin, tampoc em fa falta que em parles de la CNT i la CGT, quan fa 2 dies exactament, a la manifestació de «rates de biblioteca» que s'organitzava contra la LOU i a la qual hi vaig acudir, gent amb banderes llibertaries discutien (i quasi s'insultaven) sense respectar que les idees no son rígides i que cada persona les pot dur a terme com ell/ella pensa que es la millor forma (exactament la discussió fou entre gent de la CGT i gent proxima a la CNT, i m'entristí molt).

No progrediho: Quan jo era jovenet ja era així i, quasi sempre la cosa és així. Per què? perquè parlen d'entelèquies sobre arguments subjectius prou allunyats de dinàmiques reals.

Esquerrà antiglobalització: Vares dir-me: «Els Estats Units no sempre ho fan tot malament. El que veig és que, en general, els altres Estats no són pas millors i molts són encara prou pitjors que els USA. Qui intenta justificar massacres? Sols fan massacres els Estats Units? I que dieu vosaltres de les massacres talibans?» Com pots justificar les matances del EEUU escudant-te en que altres estats ho fan pitjor igual?? (hi de segur que els hi ha que ho fan al mateix nivell??).

No progrediho: Perdona: digues on he justificat jo mai cap matança? No fotem i no manipulem, Pau. Arabé, contra Hitler, que es podia fer?: creuar-se de braços, fer manifestos, manis...? Doncs contra els talibans una cosa igual. No sigues demagògic i digues com solucionaries tu el problema. L'ONU? Amb o sense bombes?

L'exBeatle Paul McCartney, pacifista de tota la vida, ha declarat que li sembla bé l'atac ianqui contra els talibans. Jo lamente les baixes civils, però no puc plànyer-me gaire que s'hagin carregat uns quants talibans. Segurament s'ho mereixien més que una altra gent del món.

Esquerrà antiglobalització: Torne a remetre't a anteriors correus que et vaig manar on especifique les morts que els EEUU causen (Embargament a Cuba, Iraq, morts a Vietnam, a Amèrica del sud i central, Afganistan,...) i compara-les amb les que hagen pogut causar els criminals dels Talibans (Açò no es pas per justificar les seves accions).

No progrediho: No es tracta sols de quantitat de morts, sinó també dels models que exporten, de com tenen organitzada la pròpia societat, etc. Jo no dic que els ianquis em semblin una meravella (depèn en què m'ho semblen prou o no gens), però sí que un cert estil de caràcter i mentalitat activa, típica dels ianquis, sí que m'agrada: la trobe eficient i relativament justa. Jo m'he manifestat en el passat a sovint contra la política exterior ianqui: al Vietnam, a Palestina, a Nicaragua, a l'Orient Pròxim, etc., amb programes de ràdio, escrits, manis, pamflets, etc. Suppose que hi he invertit més hores que les que tu hi duus invertides. Però estic totalment segur que, malgrat els nombrosos crims ianquis, l'enfocament que la progressia dona als ianquis és injust no tant pel que diuen que han fet malament (que, quasi sempre és cert) sinó pel que, molt desvergonyidament, callen del que han fet bé: Si no fos pels ianquis, els nazis i els stalinistes encara governarien Europa i ací encara tindriem el franquisme dur, això són coses que les conec per ma pròpia vida i perquè m'he dedicat intensivament a estudiar Història. I és molt. Molt sobretot per a nosaltres. I aquests barruts ho callen sense més. Això demostra quant allunyats de la justícia es troben certes ideologies somiarotllos i obsessives.

Esquerrà antiglobalització: Quan em refereix-ho a esquizofrèncics vull dir que estan boigs, sense mes trellat que el del poder i sobre tot com dius tu: Gent molt perillosa. Si que files prim!

No progrediho: Home, no sé si file prim, però em pensava que volies dir alguna cosa en particular amb això d'esquizofrèncic, que és un terme prou especialitzat. Jo crec que són, pròpiament, psicòpates, no pas esquizofrèncics. Quant a bona part de la progrediheria tendeixen un tant a l'oligofrènia (debilitat mental per desfilagarsament dels raonaments sobre premisses molt incompletes o falsificades).

Esquerrà antiglobalització: Saps quina es la forma d'acabar amb en Bin Laden (oh sento de no ser lo suficientment concret en anteriors explicacions): Doncs per començar, no havent-los armat i entrenat i finançat i ajudat econòmicament, i un llarg etc...

No progrediho: Això és una cosa que se'ls a de denunciar a la cara. Certament han recollit el que féu Reagan armant integristes pertot el sudoest asiàtic.

Qui juga amb foc, es crema, a la llarga. Però ara es tracta de dir solucions actuals, no pas retrospectives.

Esquerrà antiglobalització: La meua opinió al respecte es que el que lis ha succeït es el resultat d'un llarg treball que ells mateixos han anat llaurant-se.

No progrediho: Cadascú té el que sembla. Però anem en compte a veure què collirem tu o jo.

Esquerrà antiglobalització: Un altra forma d'haver acabat amb els talibans haguera segut haver actuat a la zona amb molta mes anterioritat del 11 de setembre. Aleshores es maltractava a les dones també, es destruïen obres d'art i es traficava amb opi. Però tot això era molt ven vist per la gentola (he llegit el teu text) que hi governava (no sols polítics, sinó multinacionals, grans empresaris, etc..)

No progrediho: Tampoc l'esquerra hi piulava gaire, que diguem. L'esquerra només piula quan USA fa alguna cosa, són segudistes dels USA però al revés. Quan els musulmans fan massacres callen. Amb la qual cosa fins i tot fan el joc als USA, perquè molts governs musulmans estan conxorxats amb multinacionals occidentals i tenen el vistiplau indirecte dels USA. Però això són pensaments massa excelsos per a gent tan primària i sovint tan donada a la droga i a l'alcohol i, per tant, tan limitada mentalment.

Esquerrà antiglobalització: En l'actualitat la forma mes concreta haguera segut primer donant proves concretes tant als talibans, com a l'opinió publica (jo no les conec encara), també haver optat per una via mes negociadora (i això que se l'anote també el PP), y si no funciona cap mesura aleshores:

Deixa't el pensament que açò es una revenja en sa casa, i deixa't les filigranes d'avions matacivils i persones als estats units (no entraré a parlar-te dels nous avions de destrucció massiva), haver entrat per terra que segur que les matances son menys indiscriminades. Però no soc cap estrateg militar i no et puc parlar de la forma millor per causar-ne les menys baixes civils. Tampoc estic completament segur de recolzar aquest tipus d'intervenció suposadament «mes humanitaria».

No progrediho: Normalment als països del Tercer Món ni es preocupen de la pròpia gent. Les tortures hi són absolutament generals, la situació de les presons, de l'escola, de la infantesa, de la dona, dels serveis socials, les dictadures militars, etc. Són més que un desastre. A Tailàndia la prostitució infantil és massiva, a Sudan hi ha esclavisme i crucifixió, a Corea del Nord hi ha una gran fam i una república stalinista hereditària tipus secta d'Apocalypse Now, a Taiwan

existeix canibalisme de fetus d'infants, a Indonèsia genocidi, etc. Són problemes d'arrel cultural «més defectuosa» (encara que l'occidental, agreujats per l'imperialisme/globalització - però també suavitzats per la intercomunicació de notícies i el turisme. Però vivim en un món bàrbar i sense llei, com sempre, a penes maquillat. «Els drets humans i la democràcia» són sistemes pràctics per donar més estabilitat a societats complexes -i per tant, fràgils- on l'economia ha d'anar rutllant ràpid. El món, fica-t'ho al cap és així, perquè la natura humana no en dona per a més. Això no vol dir que no hi hagi amor, bons sentiments, bones intencions, bons projectes...sols vol dir que les coses, deixades anar, tendeixen al mal i, tot seguit, al pitjor. I la gent tendeix a deixar anar les coses i a l'apoltronament, a deixar-ho podrir, perquè es cansa i la vida és difícil i complexa i sempre busquem excuses, i l'egoisme ens és prou consubstancial.

Els alarmismes («mireu què passarà»), els victimismes («mireu què ens fan»), el cofoisme («a nosaltres, que som tan bons i tenim una cultura tan patatí patatà»), el meliquisme paranoic («ho fan expressament», «ens miren malament», quan potser ni ens miren), són actituds que també són personals (cadascú és lliure de perdre el temps com vol), però que s'intenta que es difonguin com codis de conducta col·lectius.

A nivell personal, cadascú pot combregar amb l'opció que vulgui, com pot ser de l'equip de futbol que vulgui. A nivell col·lectiu, en comptes d'adoctrinar políticament penso que s'hauria d'incidir en una actitud cívica més arrelada en les persones, i menys amb abstraccions que indueixen a un absurd com el de parlar en plural («ens fan això»: com que ens fan? si jo no m'he mogut de casa avui, si avui he estat malalt, si avui m'ho he passat la mar de bé llegint aquest llibre, si avui m'he barallat amb la dona...).

Una actitud cívica basada en la compassió, parauleta que posarà la pell de gallina a més d'un dogmàtic, però que etimològicament vol dir «patir amb», és a dir, posar-se a la pell de la gent, de tota la gent. Coi, a molta gent li rebenta la gent que fa tufillo catòlic, per exemple, perquè sembla que tot el que digui estigui tenyit d'aquesta visió de les coses, i no ens adonem que el que fa tufillo no és el catolicisme, sinó el fet d'establir prèviament qualsevol «-isme» que desfiguri la visió de les coses, sigui el catolicisme, l'espanyolisme, el catalanisme, l'ecologisme o el que sigui.

Mirem de ser francs, d'aturar-nos un moment a mirar-nos a nosaltres mateixos i el que tenim al voltant. Ω

L'antifranquisme a Mallorca. VIII LLIBRE

(Les lluites dels anys seixanta i setanta)

Llompart de la Peña i la lluita antifeixista i antiimperialista (i III)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Record un Josep M. Llompart militant, disposat sempre a ajudar qualsevol organització que li anàs a demanar cartes, manifestos, signatures, presència a un acte reivindicatiu

A finals dels seixanta i començaments dels setanta Josep M. Llompart ja s'havia definit envers determinades idees socialistes. Era un socialisme ben allunyat del PSOE actual, evidentment! (i de tota mena de burocratisme o espanyolisme barat). Record un Josep M. Llompart militant, disposat sempre a ajudar qualsevol organització que li anàs a demanar cartes, manifestos, signatures, presència a un acte reivindicatiu. En Josep M. Llompart fou impulsor -juntament amb n' Antoni Serra i en Palau i Camps- de la provatura d'organitzar la secció mallorquina del Penclub. Es tractava d'aconseguir, per al futur, una certa coneixença internacional dels actes de repressió de la dictadura damunt els escriptors mallorquins. N' érem d'innocents, els que a les reunions al local de l'Editorial Moll pensàvem que els escriptors, en massa, agafarien una actitud decidida envers la lluita activa per la llibertat i el socialisme!

Més endavant hi hagué la moguda de constituir a Mallorca una secció del Pen Club. La idea sortí de n' Antoni Serra i de Josep M. Llompart de la Peña. Arreu de l'Estat la repressió franquista s'accentuava. El projecte era fer renéixer l'associació catalana del Pen Club, vincular-nos internacionalment amb el món de la cultura i, si en algun moment un dels socis era represaliat pel feixisme, poder demanar ajut a l'estranger. El pla em semblava perfecte. Era una època en què molts treballadors eren torturats a les casernes de la Guàrdia Civil i als soterranis dels governs civils. Omnímode regnat de la Brigada Social i els seus sequaços! Es tractava d'aconseguir que la repressió contra la cultura topàs amb una organització i amb un suport solidari internacionals.

N' Antoni Serra era l'encarregat de coordinar les juntes que normalment fèiem a un despatx de l'Editorial Moll, al carrer de la Torre de l'Amor. No en férem gaires, de reunions. Hi vaig anar a dues, i sempre hi havia la mateixa gent. Ningú no compareixia per a constituir el Pen Club! Érem en Josep M. Llompart, en Josep M. Palau i Camps, n' Antoni Serra, jo mateix i algun altre que ara no record. N' Antoni Serra no se'n podia avenir. Ens mostrava, indignat, els certificats de les cartes que havia enviat i pegava cops de puny damunt la taula, blasfemant contra el no-compromís dels nostres

Anys noranta. Homenatge a Llompart de la Peña. En la fotografia feta en el Teatre Principal de Ciutat podem veure Josep M. Llompart i Miquel Crespi, dos històrics de la lluita pel nostre redreçament nacional i social.

companys de confraria. Eren cinquanta, els escriptors citats, i només en compareixien quatre o cinc. N' Antoni Serra tenia la dèria d'enviar les convidades a la reunió per carta certificada a fi que no poguessin dir mai que no havien rebut la citació.

La idea de muntar la secció del Pen Club a Mallorca morí al cap d'un parell de trobades. A poc a poc constatarem que no tothom, en el ram de la ploma, vivia obsessionat, com nosaltres, per la idea de la lluita antifranquista. Molt manco per la "utopia" de bastir una societat sense classes socials!

A començaments de maig de 1974 els carrers de Palma veurien la primera gran manifestació estudiantil de protesta contra les mesures educatives de la dictadura franquista

Pel mes d'abril de 1973 "Llibres Turmeda" publicava el meu primer recull de narracions. Es tractava de *Apreu fet*. Novament, com ja era costum, tornarem coincidir amb Josep M. Llompart i els pocs intel·lectuals progressistes del moment. El curs 1973-1974 havia estat eminentment conflictiu. Aparentment no passava res. Les classes es feien amb tota normalitat, però grups actius d'estudiants pugnaven per

anar organitzant organitzacions antifeixistes (la majoria de signe marxista-leninista o carrillista). A començaments de maig de 1974 els carrers de Palma veurien la primera gran manifestació estudiantil de protesta contra les mesures educatives de la dictadura franquista. Es tractava de dir que No! a una impopular *Ley General de Educación* que impediria l'accés normal dels estudiants a l'ensenyament. Alguns intel·lectuals ja havíem demanat públicament la retirada del projecte. Dia 7 de maig de 1974 sortia publicada en el *Diario de Mallorca* aquesta protesta col·lectiva dels intel·lectuals mallorquins. Aleshores, solidaritzant-nos plenament amb el moviment estudiantil, dèiem: "La mesura proposada pel Govern d'establir unes determinades proves d'accés a la universitat ha suscitat una reacció negativa entre la major part dels alumnes, pares de família, professors i diverses entitats relacionades amb la vida col·lectiva espanyola.

"Els sotasignants, treballadors de la cultura, expressen també la seva preocupació i disconformitat amb aquesta nova trava que, d'ésser aprovada, significaria, una vegada més, un triomf del classisme cultural, que vol reduir el just dret a l'accés a la cultura, a una cada vegada més petita 'élite' de

privilegiats. [...]

"En definitiva, i una vegada més, creiem que aquesta mida, d'ésser aprovada, significaria una altra dificultat per als fills de les classes populars que dins l'actual estructura classista de l'ensenyança, ja tenien prou dificultats i entrebancs per a fruit del just dret a una formació universitària".

Signàvem la carta: Llorenç Capellà, Miquel López Crespi, Antoni Serra, Margarida Tous, Isidor Marí, Manuel Soler Pala, Anna Montaner, Joana Roca, Jaume Bover, Josep Maria Llompart de la Peña, Pere Llabrés Martorell, Josep Amengual Batle, Damià Ferrà-Ponç, Pere Bosch, Sebastià Verd, Antoni Tarabini, Joan Miralles, Antoni Figuera i Climent Garau.

Com és evident, Josep M. Llompart era sempre a l'avantguarda de qualsevol reivindicació política que anàs contra el feixisme i servís per acurçar el moment del nostre deslliurament nacional i social.

El Congrés de Cultura Catalana (1976-1977)

També coincidirem amb Josep M. Llompart en les reunions i algunes activitats del Congrés de Cultura Catalana. Tenc encara una carpeta amb nombrosos documents (actes, resolucions, etc) referits al Congrés de Cultura Catalana (1976-1977) que, a les Illes, coordinà l'escriptor Antoni Serra. Crec que seria important anar centralitzant tota aquesta informació per a poder oferir al poble mallorquí estudis cada vegada més consistents sobre aquests fets. Constatem que la memòria històrica es perd, és manipulada cada vegada més pels sectors del poder i per certs intel·lectuals al seu servei. En munió de llibres, articles, conferències, exposicions, etc, no hi cap referència a esdeveniments molt importants dels anys de la reforma del sistema (1976-77); i tan sols han passat vint anys dels fets que contam!

Un d'aquests documents que he consultat parla de les primeres reunions de l'Àmbit de Producció Artística del Congrés (subàmbit de Literatura). La reunió es va fer dia 25 de maig de 1976 en el local de l'OCB. Signaven la convocatòria els escriptors Josep Albertí i Llorenç Capellà. L'ordre del dia establert en aquella reunió fou el següent: 1) estructuració definitiva del subàmbit de literatura; 2) discussió d'un document dels escriptors illencs sobre la participació en l'Assemblea d'Intel·lectuals Catalans; i 3) trobada d'escriptors a Gandia els dies 5, 6 i 7 de juny.

Els assistents a aquella reunió històrica eren: Josep M. Palau, Josep M. Llom-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VIII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2001 fins a l'agost de l'any 2002)
Per demanar números endarrerits, telefona al **971 26 50 05**

EP!!!

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

part, Antoni Serra, Llorenç Capellà, Josep Albertí, Miquel López Crespi, Damià Huguet, Miquel Ponç, Damià Pons i Pons, Joan Bonet, Gabriel Fuster Mayans, Isidor Marí, Josep A. Grimalt, Miquel Ferrà i Martorell, Joan Perelló, Llorenç Moyà, Antoni Mus, Joan F. March, Lleonard Muntaner i Jaume Pomar.

Aleshores, i pel que feia al primer punt de l'ordre del dia, es crearen diverses comissions de treball que quedaren constituïdes així: Primer subàmbit, format per Damià Pons i Pons, Lleonard Muntaner i Joan Perelló; un altre, estava format per Gabriel Janer Manilla i Josep M. Palau i Camps; un altre, per Miquel López Crespi, Joan F. March i Antoni Serra; i un darrer en què participàvem Jaume Corbera i qui signa aquest article.

S'acordà sense gaire problemes que les reunions d'aquest subàmbit fossin mensuals i que fos confeccionat un resum per escrit de les activitats de les trobades dels escriptors. També s'arribà a acords per a anar aprofundint dins la problemàtica de l'escriptor català: tècnica, qüestió lingüística, realitat política i problemàtica econòmica. A continuació, tot seguint l'ordre del dia, es va llegir el document de constitució de l'Assemblea d'Intel·lectuals Catalans a les Illes i es va decidir que seria lliurat a la premsa d'arreu els Països Catalans. Publicaren íntegrament el document aprovat *Baleares* (en dues ocasions), *Avui* i *Tele-Express*. El *Diario de Mallorca* en va fer al·lusió.

També va ser igualment discutida la publicació d'un document (signat per l'Assemblea d'Intel·lectuals) que representà la presa de posició davant la recuperació de les despulles de Gabriel Alomar i de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Finalment s'acordà assistir a l'encontre d'escriptors dels Països Catalans que tengué lloc els dies 5,6 i 7 de juny a Gandia. En representació de les Illes hi assistí Josep Albertí. Josep M. Llompart, que no veia gens clar les dilacions del *Pacte Autòmic*, em convidà a escriure a la secció que tenia en el diari *Última Hora*, "La Columna de Foc". Oferiment que vaig acceptar ben de grat perquè, en aquelles alçades de la reforma, eren pocs els mitjans que se'ns oferien als revolucionaris mallorquins. Com ja he explicat amb detall a *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*, les activitats de lluita pel nostre alliberament nacional i de classe, quan no eren criminalitzades per la premsa oficial o els servils a sou de la "unió sagrada" anticomunista i pro-monàrquica (AP,UCD,PCE,PSOE), eren silenciades olímpicament o desvirtuades a fons. Poques o nul·les informacions damunt el moviment assembleari i anticapitalista promogut per OEC; no res del nostre treball a barris, on la direcció del nostre Front de Moviment Ciutadà (Francesc Mengod, Jaume Obrador, etc) havien creat les primeres associacions de veïns de Ciutat i encapçalat les primeres lluites ciutadanes en contra del feixisme i el capitalisme; silenci absolut damunt la reorganització del moviment obrer a l'hosteleria, la sabata, la fusta; no res pel que fa a la creació d'Unió de Pagesos de Mallorca (on homes com el santamariè Gori Negre hi feien un paper destacat; silenci damunt les activitats de les Plataformes Anticapitalistes d'Estudiants; tampoc no existíem ni a Sanitat, ni a pobles; a Menorca, l'OEC

1976: l'escriptor Miquel López Crespi s'acomiada de la seva mare moments abans d'entrar a la presó de Palma per haver estat a l'avantguarda del nostre alliberament nacional i social. Llompart de la Peña va ser un dels pocs intel·lectuals que lluitaren activament per la llibertat dels lluitadors antifranquistes represaliats per la dictadura de la dreta.

era una força determinant i també planava el silenci damunt la nostra lluita. En aquests mesos (maig-juny-juliol de 1978), encoratjat per Josep M. Llompart vaig escriure tota una sèrie d'articles en contra de la política gonellista i antinacionalista dels partits del Pacte Constitucional antirepublicà i pro-monàrquic (AP,UCD,PSOE i PCE). I especialment contra les maniobres per desmobilitzar el poble mallorquí (cada vegada més la *Diada nacional* del 29 d'octubre del 77) anava quedant en l'oblit, ordides per UCD -ara ja sabem que amb ajut dels altres partits dits "majoritaris".

Com ja he explicat explicar en un altre capítol, a ran d'unes xerrades amb Josep M. Llompart vaig decidir -a part de la meua lluita estrictament de militant dins l'OEC- portar una mica "la guerra pel meu compte" i provar d'utilitzar tots els mitjans que la premsa oficial podia oferir-nos. I així, en tots aquests mesos conflictius, quan pareixia que -obtingudes les respectives poltrones institucionals- s'havia oblidat la lluita pel nostre redreçament nacional, vaig escriure nombrosos articles denunciant la maniobra reformista de la transició i el silenci dels parlamentaris elegits a les Illes, envers tot el que es referia al combat pel nostre autogovern. Entre d'altres, els treballs més destacats en aquest sentit que vaig anar signant foren els següents: *Autonomia: la lluita contra un silenci* (*Última Hora*, 15-II-78); *Els altres callen...* *Autonomies: al gust d'UCD* (*Baleares*, 25-II-78); *Nuestras enmiendas al Proyecto Constitucional* (*Baleares*, 5-III-78); *Al Sr. Antonio Ensenyat* (*Última Hora*, 11-III-78); *Autonomía de Baleares y Pitiusas* (*La Voz de los Trabajadores*, III 78); *Per l'Autonomia* (*Baleares*, 18-IV-78); *Autogovern i estatut* (a la secció "La Columna de Foc" del diari *Última Hora*, 22-4-78); *En defensa de la nostra nacionalitat* (en la secció "La Columna de Foc", *Última Hora*, 5-V-78); *La Constitució: greus limitacions per l'autonomia* (secció "La Columna de Foc", *Última Hora*, 13-V-78); *El gonellisme d'UCD* (*Baleares*, 4-V-78); *UCD: La dreta centralista de sempre* (*Baleares*, sense data); *Per una constitució autènticament democràtica* (*Baleares*, 16-V-78); *Mallorca: clamor contra UCD* (*La Voz de los Trabajadores*, 15-VII-1978); *El fascisme en Mallorca* (*La Voz de los Trabajadores*, I-VI-78); *En defensa de una constitución autènticamente democrática* (escrit meu però signat per l'Oficina de Premsa de l'OEC, *Baleares*, 20-VII-78); *La situación política actual* (*Baleares*, 7-VI-78). Ω

Ètims Immediats

Andreu Salom i Mir

L'etimologia és la ciència o disciplina que estudia l'origen dels mots. El vocable prové del grec *étimos*, que vol dir *veritable*, és a dir, el lligam que uneix el mot i la cosa. Alguns lingüistes emicients del país, seguidors del mètode lèxico-històric, com Joan Coromines, han tractat de reconstruir l'ètim, ço és, traçar la història o la forma originària del mot, tot reunint el màxim de dades fornides per la dialectologia, la geolingüística i la semàntica per tal d'esbrinar la paraula o forma d'on una altra procedeix; n'és bona mostra el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*.

D'altra banda, a casa nostra, la dependència política de la nació catalana, sotmesa a centres polítics al·logens (l'espanyol i el francès) ha comportat, com sabem, una subordinació lingüística de la llengua catalana respecte a les llengües castellana i francesa... Aquesta distorsió sociopolítica és l'origen de la greu situació lingüística. Un exemple n'és el fet de tots els *neologismes*, o sia, unitats lèxiques noves, ens vénen del castellà i el francès. Així, als territoris catalans dependents de l'Estat espanyol, gairebé totes les paraules noves o neologismes ens arriben de la mà de la llengua espanyola, que realitza d'aquesta manera una acció mediatitzadora decisiva. El concepte d'*ètim immediat* adquireix, en aquest context, un significat epistemològic precís.

Fóra el cas de mots tan usuals en el llenguatge comú com *botella*, *pel·lícula*, *gasolina*, *nevera*, *manta*, *bombeta*, *cotxe*, *cervesa*. Precisament, l'ètim immediat d'aquest darrer vocable castellà (*cerveza*), equivalent al portuguès "cervaja". En altres llengües romàniques la deno-

minació és ben diferent: "biere" (francès), "birra" (italià), "biera" (cors). Fins i tot ho és en anglès (*beer*) i en alemany (*bier*). Tot considerant que el català, lèxicament parlant, és una llengua gal·loromànica, la solució lexical no mediatitzadora (en una situació sociolingüística normal) hauria estat, molt probablement, paral·lela a la d'aquestes darreres llengües esmentades.

A més d'ètims immediats hem de parlar també d'*ètims darrers*, als quals, etimològicament, ens hem de remetre, en darrer terme, com a forma originària i primigènia. Així, per exemple, el vocable *cotxe*, segons Coromines, sembla provenir, en últim terme (ètim darrer), de l'hongarès "kocsi" (carruatges); tanmateix, en primera instància, el mot català prové del castellà "coche" (ètim immediat), del qual "cotxe" en seria un calc lèxic i, alhora, el mot castellà constituiria un calc del francès "coche" (val a dir que aquesta denominació també s'estén a d'altres idiomes europeus, com l'anglès, "coach", o l'alemany, "Kutsche") L'esquema fóra el següent: L1 (hong.) + L2 (fr.) + L3 (esp.) + Ln (mot català nou). És interessant, i significatiu, notar, ací, que mentre que en l'hongarès i el francès (així com en l'anglès i l'alemany) els respectius significats continuen fent referència a carruatges o carrocs (significat antic), en l'espanyol i el català el vocable ha passat a denotar un vehicle de propulsió mecànica.

Tot plegat ens remet a l'evidència que totes les relacions de la llengua subordinada (catalana) amb d'altres, passen inevitablement, per la llengua dominant (castellana).. L'acció mediatitzadora constant de la llengua externa, conseqüència directa de la política colonial de l'invasor castellano-espanyol, obstaculitza seriosament, per tant, la normalització lingüística de la llengua pròpia. A llarg termini, si no es produeix un tomb decisiu en aquest procés glotofàgic, la llengua catalana tendirà a esdevenir un dialecte de la llengua imposada. El darrer esglaó és -ja us ho podeu imaginar- la desaparició de la llengua afectada. Ω

F FUSTERIA CAMPANET, S.L.
Carrer d'en Curt, 1
07310 Campanet - Illes Balears
Tel./Fax: 971 516 083
e-mail: cmc2000@telefon.es

X VIAJES VOLTES, S.L.
Viatges per esquiar al Pirineu
Plaça Tinent Coronel Franco, 5 - Tel. 971 240 940
Fax 971 243 538 - 07008 Ciutat de Mallorca

El Mundo ataca Diari de Balears

Avui el diari foraster, EL MUNDO, plataforma antimallorquina i de defensa dels interessos colonials de Madrid, porta dos articles. El primer d'Antonio Alemany en el qual ataca el DIARI DE BALEARS amb el següent exabrupte: «A mí, que soy de los pocos que se lee este órgano oficioso del catalanismo de izquierdas que es el Balears, me llama la atención la profunda amargura que destilan sus páginas, desde la primera hasta la última.» El segon és d'en López Crespí, un comunista espanyol que a la fi ha trobat el seu lloc vora n'Antonio Alemany i en Juan Pla qui, per cert, també avui i de rebot envesteix contra l'article de dissabte passat de Tomeu Martí sobre la festa de dia 31 de desembre. És curiós com n'Antonio i en López se com-

plementen i van de bracet compartint el seu espanyolisme. N'Antonio afirmant descaradament que «La sanidad -como la educación- deberían continuar en manos del Estado, tanto por el coste siempre imprevisible de estas competencias como por la naturaleza de la función», o sia, que han d'estar en mans del govern espanyol i no del balear; en López Pipí donant relació puntual del que cobren els nostres diputats i governants, cosa que no ha dit mai, per exemple, del president del govern espanyol, Sr. Aznar, o dels diputats de Madrid. Conclusió, tant per a Alemany com per a en López les institucions autòctones, a diferència de les de Madrid, són quelcom inútil, cos-tós, irritant, que tan sols proporciona molèsties i despeses supèrflues. Jaume

Martes, 18 de diciembre de 2001 ANTONIO ALEMANY El país de Rebec LA PLUMA

Tras sus entusiasmos por Malta, yo había rebautizado a Sampol como nuestro particular halcón maltés. A la vista de la furia que muestran por todo y contra todo -lo último, el episodio de Son Llätzer- creo que estos mallorquines no son mallorquines, ni siquiera catalanes -y eso sí que les dolerá- sino rebequois, es decir, naturales de Rebec, el país de los rebecos malhumorados y en estado de permanente cabreo. ¿Por qué la izquierda y los nacionalistas siempre están enfadados y son tan desagradables? ¿Por qué odian tanto y buscan, no vencer, sino aniquilar al adversario político? ¿Qué extraños complejos les atazan hasta alcanzar lo patológico fóbico? ¿Qué manía persecutoria sufren que les lleva a ver continuos y sistemáticos ataques y persecuciones contra ellos y contra Balears? A mí, que soy de los pocos que se lee este órgano oficioso del catalanismo de izquierdas que es el Balears, me llama la atención la profunda amargura que destilan sus páginas, desde la primera hasta la última. Con las tres o cuatro excepciones de Mesquida, Quetglas, Morro y el antenidica Villalonga -que son gentes educadas- el resto del Govern es un puro alarido gimiente y agresivo.

Nada me gustaría más que se abortase el traspaso de la competencia de Sanidad, porque el espectáculo de estos días es un anticipo de lo que nos espera si el traspaso se culmina. Son Llätzer es una de las realizaciones más importantes de estos últimos treinta años y un complejo muy bien pensado, diseñado y desarrollado. Pues bien, lo único que les preocupa a los rebecos es que el protagonismo de la inauguración lo haya tenido quien ha construido el complejo sanitario, lo ha pagado y lo ha puesto en marcha: el Gobierno de la Nación. Han conseguido -tal vez era lo que querían- transformar un evento positivo para todos en una simple cuestión protocolaria y en un enloquecido acto de agresión a Balears en la persona del presidente de los rebecos.

La sanidad -como la educación- deberían continuar en manos del Estado, tanto por el coste siempre imprevisible de estas competencias como por la naturaleza de la función. No deberían poner las autonomías sus manos pecadoras sobre la Sanidad ni sobre la Educación. El lunes mismo, en la plaza de Cort estaba un grupo de alumnos de un colegio creo que llamado Virgen del Carmen, sito en la calle de Murillo de Palma, acompañado por dos profesoras. Estaban de «visita cultural» en Cort para explicar a los alumnos las calidades

artísticas de las Casas Consistoriales. Entonces, una alumna -yo pasaba en este preciso momento- pidió casi suplicante a la profesora si la explicación podía darla en castellano (la mayoría, por lo que vi, de los alumnos eran castellano-parlantes). La respuesta fue un airado y seco «no», pero lo que me llamó la atención fue el semblante de las dos profesoras devenidas de repente en dos fanáticas que le metieron una bronca de tomo y lomo a la pobre chica. Es decir, para estas dos fundamentalistas lo importante no era transmitir ciencia, arte o cultura, sino ejercer un acto de «soberanía lingüística», imponer el «catalán» -de «mallorquín», vade retro, nada de nada- sobre el alumnado. Puro fascismo educativo.

Podemos pasar, también en Sanidad, al puro fascismo sanitario y hay antecedentes de sobras conocidos por la clase médica de cómo se las gastan estas gentes cuando tienen la Sanidad en su manos, desde el Hospital General en el pasado hasta el Psiquiátrico de estos tiempos. Por no hablar de oposiciones y concursos en los que prima y puntúa no es la excelencia científica, sino «el catalán», porque, para los rebecos «el catalán» es más importante que la salud o que la educación.

Martes, 18 de diciembre de 2001 Actualizado a las 22:34 MIQUEL LÓPEZ CRESPI Els sous dels nostres diputats L'ÀGORA

Sovint parlem de política i de polítics, d'idees (o de manca d'idees), de pactes i repactes, de silencis i abandonament de principis, de conspiracions i reagrupaments sense concretar «la base econòmica» real des de la qual es parla, s'intervé, es fa ideologia, es llancen cortines de fum o, també es dona el cas, s'actua com pertoca.

Malgrat els «intel·lectuals» orgànics del franquisme teoritzassin «la fi de les ideologies» (la qual cosa ajudaven a concretar mitjançant les execucions summaríssimes o l'exili del dissidents); malgrat les pàgines d'opinió dels diaris i les sales de conferència de les més diverses institucions culturals i bancàries estiguin plenes de ponents que analitzen dia rere dia «el final de la història», el cert és que a nosaltres (una mica incrèduls, tot sigui dit) ens agrada anar al fonament material de les coses, saber des de quina posició social i econòmica aquella persona basteix el seu personal univers ideològic, les cortines de fum rere els quals prova de justificar la seva existència, l'usdefruit de privilegis que li fan defensar (o combatre) tal o qual idea cultural o política.

Ens hem demanat sovint per quins motius les burocràcies dels partits

col·loquen a recer del poder, en llocs privilegiats de comandament i amb bons sous les persones de l'aparell (o els independents) que més s'han destacat en l'exercici continuat del silenci i la manca de criteri propi. Sempre trobarem allà dalt el que acceptà tots els abandonaments de principis d'aquella organització, el que sempre callà i digué «amen» al que feia la direcció del partit. Mai s'hi troba el crític, l'intel·lectual amb veu pròpia, l'home o la dona entestat en cercar la veritat i defensar-la costi el que costi (i el preu de defensar la veritat, ho hem vist centenars de vegades, és, la majoria d'ocasions, la marginació pura i simple). Per això el poble sent tant menyspreu per determinats components de la classe política. Intueix que només ha pogut surar qui s'ha especialitzat en l'art del silenci i la simulació.

Si en voleu una prova concreta cercau entre consellers, directors generals, dirigents de partits polítics o alts càrrecs de l'administració els articles crítics, les raonades advertències a qui comanda, els projectes originals per a solucionar un problema de la nostra societat, la dimissió del càrrec en no voler acceptar un abandonament de principis, d'idees ètiques... Si trobau un parell de noms us asseguro que estareu abonats per anys a tots els llibres que l'autor d'aquest article publica amb certa regularitat.

Emportat per una innata tendència a la investigació, emprant sovint Internet i altres vies, connectant amb la persona adient, he trobat un document aprovat per la Mesa del Parlament de les Illes el 26-01-00 i que diu, en el seu encapçalament: «Resolució de retribucions i indemnitzacions per a l'any 2000». Fixau-vos bé que ja hi ha hagut una apujada i que, per tant, les xifres que donarem s'haurien de contemplar a l'alça.

Tampoc no volem entrar en la polèmica de si els nostres diputats cobren molt o poc. El judici el farà el lector. Nosaltres només volem proporcionar a la gent la informació exacta del que cobren alguns dels diputats que coneixem. Que potser haurien de cobrar més per a estar igualats amb els parlamentaris europeus o nord-americans? Que quan més cobren més immunitzats estan per a no caure en els paranys de la corrupció i poden exercir amb més tranquil·litat la funció per la qual varen ser escollits? Opinions n'hi pot haver tantes com persones.

La retribució anual (a percebre en catorze mensualitats) dels diputats amb dedicació plena era aquesta (amb els descomptes corresponents): President del Parlament: 10.404.000 Pts; Vice-presidents i Secretaris de la Mesa: 8.568.000 Pts; Portaveus titulars dels Grups Parlamentaris: 8.058.000 Pts; Portaveus suplents dels Grups Parlamentaris: 7.242.000 Pts; Por-

taveus dels Grups Parlamentaris a cada una de les Comissions Permanents: 7.242.000 Pts. En el document que consultam s'establien percepcions per assistències que eren de 25.500 per cada plenari i 15.300 per assistència a cada Comissió, Mesa de Comissió, Ponència, Junta de Portaveus i Diputació Permanent...

Però no tothom cobra tant. La resta de diputats, els que per motius professionals no volen dedicar-se plenament a l'activitat política, tenen uns altres ingressos. Com diu la resolució «la resta de Diputats percebran, en concepte d'assistències, una dieta mensual globalitzada variable prefixada en funció de l'estimació d'actes parlamentaris a tenir lloc els distints mesos de l'any, d'acord amb les següents quantitats: gener i juliol: 51.000 Pts; febrer, març, abril, maig i octubre: 306.000 Pts; juny i setembre: 255.000 Pts; agost: 0 Pts; novembre i desembre: 357.000 Pts». I no acaben aquí les percepcions econòmiques dels nostres diputats. La dieta per desplaçament des de Menorca o Eivissa (a percebre pels diputats que vénen des d'aquelles contrades per assistir a actes parlamentaris) és de 17.850 Pts; des de Formentera: 26.775 Pts. La dieta per dinar era de 4.182 i per quilometratge (desplaçament amb vehicle propi): 32 Pts/km. Recordem també que els diputats cotitzen a la SS una de les bases més altes de cotització: 415.950 Pts. És una bona quota que li permetrà, de seguir en la política, gaudir d'una pensió excel·lent en retirar-se. Pensem que molts professionals autònoms, alguns petits propietaris, es veuen amb greu dificultats per abonar la quota mínima: les trenta mil i tantes pesetes que exigeix la Seguretat Social.

Malgrat no siguin fortunes fastuoses, tothom reconeixerà que són pagues substancials que no tots els professionals poden cobrar cada mes. A tot això podríem afegir una sèrie de «petits» privilegis que ajuden a fer més còmoda la vida del polític. Poden disposar d'aparcament propi a la vora del Parlament, de despatx amb secretària a les seves ordres, de mòbil gratuït...

Igualment, de ser escollits per a viatges institucionals (que poden ser tres o quatre durant l'any) poden viatjar als Estats Units, el Sàhara, París o Sevilla amb totes les despeses pagades: hotel, trasllat, menjar...

¿Poden estranyar, doncs, certs silencis, l'acceptació incondicional del que diu el dirigent del seu partit? ¿Com exposar-se a perdre tot això per haver defensat alguna idea nova o no prevista en el guió? ¿Ens ha d'estranyar que determinats polítics es passin el temps bastint simple ideologia justificativa de pactes i més d'una renúncia per tal de garantir la base econòmica que els sustenta? Com podeu imaginar, no hem volgut criticar ningú. Simplement posar a disposició del lector aquesta interessant informació que ha arribat a les nostres mans. **Q**

El debat sobre la intensitat de l'acció nacionalitzadora de l'Estat espanyol

Publicat a: «L'ombra del poder: un estudi sobre el nacionalisme espanyol». Oikos-Tau (1995)

Josep Sort i Jané

Estrictament lligat a l'anàlisi de la construcció de l'Estat espanyol i d'una suposada «comunitat nacional espanyola», trobem el debat sobre l'efectivitat d'aquest Estat en el procés de nacionalització. És a dir, de construcció d'una Nació espanyola. És una polèmica que sembla haver-se revifat arran d'un article recent de l'historiador Borja de Riquer [«Reflexions entorn de la dèbil nacionalització espanyola del segle XIX», L'Avenç, num. 170, p. 8-15].

Segons Riquer, va ser la inexistència d'un «lideratge nacional burgès amb capacitat de generar cohesió social» el que impedié que l'Estat espanyol, al llarg del segle XIX, tal i com succeí en els casos francès i àdhuc italià, reeixís «alhora de coordinar i impulsar una vertebració social, d'imposar una unificació cultural i lingüística real i d'integrar políticament la majoria de ciutadans». I continua:

«Així, va ser la inacció més que no pas l'acció la que va aca-

bar creant a l'administració la seva imatge impopular. Era per defecte que les classes mitjanes i bona part de les altes es queixaven de l'Estat. Era sobretot per desatenció, per la corrupció i la ineficàcia que proliferaven denúncies contra els serveis i l'administració».

Això va donar lloc, en definitiva, a una «dèbil consciència d'identitat espanyola», la qual cosa permeté el ressorgiment de «moviments alternatius d'identificació nacional, precisament als territoris en què, al costat d'unes particularitats històriques, culturals i lingüístiques, hi havia també un grau més alt de desenvolupament econòmic i de cohesió social».

Aquesta perspectiva no és compartida per altres científics socials, els quals afirmen la solidesa no tan sols de l'Estat, ans també de la «Nació espanyola». Així, el ja citat Andrés de Blas afirma:

«El Estado español que sale del traumático siglo de hierro, el que va a vivir momentos de paz anormalmente prolongados en el siglo de las luces y una difícil asi-

milación de la nueva planta política liberal en el siglo XIX, es un Estado seguro de su identidad, prácticamente incuestionado en su condición de Estado nacional, envidiado más de una vez por esa circunstancia en la vida europea.» [«Legitimidad y Estado autonómico», El País, 29 gener 1993]

Per la seva banda, l'historiador Juan Pablo Fusi sentència: «La España de 1900-1936 era ya una entidad coherente y vertebrada.» [«Revisionismo crítico e historia nacionalista», Historia social, nº 7 (1990)]

Davant d'aquesta polèmica és difícil restar neutral. Per una banda l'Estat espanyol acusa molt més que la majoria d'estats occidentals les tensions nacionalistes, la qual cosa efectivament ens pot induir a parlar d'un fracàs del procés nacionalitzador espanyol, sobretot si el comparem amb la veïna França. Per contra, si prenem com a referència altres elements, com per exemple el coneixement de la llengua estatal —és a dir, l'extensió del bilingüisme individual— o la capacitat de desarticulació i desestructuració

de les nacions catalana, basca i gallega, principalment (importància de la interiorització de fronteres regionals), és obvi que el nacionalisme espanyol ha reeixit molt més que no pas la majoria de moviments unificadors estatals. En aquest sentit, l'aïllacionisme tradicional de l'Estat espanyol afavorí la creació d'un univers simbòlic clarament unificador. Per això, parlar d'una «inacció nacionalitzadora» de l'Estat espanyol pensem que és erroni. La nacionalització —espanyolització— menada per l'Estat ha estat persistent al llarg de molts anys i per això no podem més que preguntar-nos conjuntament amb Núria Sales:

«Un Estat capaç d'enviar centenars de milers de quintos a guerres d'ultramar? Endeutat, endeutadíssim, víctima de corrupció, cops d'Estat militars i incúries, sí; però, ¿particularment feble, si en lloc de comparar-lo amb quatre o cinc màximes potències el comparéssim amb la majoria d'estats que corren per aquests móns?» [«¿Estat fort = Estat-nació?», L'Avenç, núm.

173 (des. 1993), p. 44-45]

En definitiva, és força qüestionable la suposada feblesa de l'acció nacionalitzadora de l'Estat espanyol, particularment en els seus poc més de cent cinquanta anys d'existència. Ha estat un procés, sens dubte, ple d'obstacles i de contratemps; però no debades els nacionalistes espanyols el valoren positivament. Així Felipe González mateix, referint-se al procés de formació de l'Estat-nació espanyol, declarava:

«A mí el balance de esta etapa me parece positivo. O sea, no estoy dispuesto a rediscutir la tarea de Javier de Burgos y constato que España se hizo nación unida, sin duda alguna con traumas, pero con innegables ventajas, que ningún ciudadano puede negar.» [Márquez Reviriego, Víctor. Felipe González: un estilo ético. Barcelona: Argos-Vergara, 1982. P. 108. Josep Sort hi afegeix, en nota a peu de pàgina:]

Compareu el to d'aquestes declaracions amb les actuals d'en José María Aznar. La proximitat al poder sembla generar un mateix discurs. Ω

CAMPANYA PER PORTAR JUAN CARLOS I ALS TRIBUNALS

Campanya "Portem-lo a Cal Barber". Mobilització per denunciar Juan Carlos I de Borbón davant els tribunals de justícia.

"Nunca fue la nuestra lengua de imposición, sino de encuentro; a nadie se le obligó nunca a hablar en castellano: fueron los pueblos más diversos quienes hicieron suyos, por voluntad libérrima, el idioma de Cervantes."

Amb aquestes paraules es despenjava el 23 d'Abril d'enguany (2001) el monarca espanyol, D. Juan Carlos I de Borbón, durant el discurs de lliurament del Premio Cervantes. Els i les sotsignants volem exposar amb aquest manifest les raons de la

nostra indignació i els motius que ens porten a emprendre accions legals contra el monarca espanyol:

-1r. EL REI ÉS UN MENTIDER.

Tots els pobles (catalans, bascos, gallecs, pobles originaris d'Amèrica, etc.) que en un moment o altre de la nostra història hem patit o continuem patint la voluntat expansionista del Regne d'Espanya, hem estat objecte de polítiques d'imposició de la llengua castellana —tal i com en donen fe les múltiples disposicions legals recollides per nombrosos historiadors—. Les declaracions, doncs, constitueixen sense cap mena de dubte una mentida pronunciada pel Cap de l'Estat en el qual vivim.

-2n. LES DECLARACIONS VOLEN ENCOBRIR L'INTENT HISTÒRIC D'ESpanya DE FER DESAPARÈIXER LA LLINGUA CATALANA.

Com a conseqüència d'aquestes polítiques, les catalanes i els catalans hem sofert en molts moments de la nostra història com a poble, la marginació de la nostra llengua i la repressió directa en el seu ús. La continuïtat d'aquesta situació durant llargs anys constitueix un intent d'etnocidi per part del Regne d'Espanya cap a la nació catalana. Tal i com recullen diferents tractats internacionals de promoció i defensa dels drets dels homes i dels

pobles, la negació d'un etnocidi o intent d'etnocidi constitueix una violació greu de la dignitat humana. (Així ho han recollit, per exemple, multitud de sentències proferides contra grups feixistes que han intentat negar l'holocaust jueu per part del règim de l'Alemanya nazi).

-3r. FORMEN PART DE LA CAMPANYA DEL NACIONALISME ESPANYOL PER ESBORRAR LA NOSTRA MEMÒRIA COM A POBLE.

Les declaracions del monarca, així com les repetides afirmacions i iniciatives semblants fetes pels diversos mitjans del nacionalisme espanyol (Decreto de Humanidades,

Ley Orgánica de Universidades), són l'expressió pública d'una voluntat de revisió de la història "d'Espanya" que elimini la nostra memòria com a nació en el marc d'una suposada nació espanyola que hauria existit feliçment des de sempre.

Per tot plegat, fem pública la nostra iniciativa de portar el Rei als tribunals i fem una crida a totes les associacions, col·lectius i persones del nostre poble a adherir-s'hi i donar-hi el seu suport. Ω

Més informació a www.asamblea.org
asamblea@asamblea.org

PRESENTACIÓ I PRIMERA ENTREGA DE LES 20 IDEES DE LA CAL

És prou sabut per tothom que la nostra llengua i la nostra cultura pateixen, des de fa segles, una situació de submissió i anormalitat imposada. La persecució lingüística i cultural que han exercit els estats espanyol i francès s'ha unit, massa sovint, amb la passivitat de la gran majoria de catalans i catalanes a l'hora de defensar uns drets innega-

bles en qualsevol país democràtic.

Aquí us presentem una vintena d'idees, senzilles de realitzar individualment i alhora efectives col·lectivament. Vint idees que, entre moltes altres, ens poden ajudar en el camp lingüístic i cultural, a reprendre la iniciativa política i social. Idees que han de sorgir des de l'autoesti-

ma com a catalans i catalanes i que ha de ser, també, motor de la bel·ligerància que ens cal com a país per tal de recuperar, senzillament, allò que ens pertoca. La societat civil hem de ser el motor per canviar moltes estructures injustes i obsoletes. Un cop aconseguit això, la classe política haurà de fer allò que li pertoca i que la societat civil recla-

ma.
Cal que el poble català trobi les vies i les eines pròpies per fer-lo avançar com a tal, solidari amb els altres pobles del món i alhora conscient i compromès amb la pròpia realitat. Aquestes eines no poden ser altres que la desobediència civil als Estats que ens sotmeten i la insubmissió a tot allò que fan i que els

representa.

Idea 1:

Si parles amb nouvinguts, parla en català. Ofereix la millor riquesa del país a tothom qui vulgui formar-ne part. Per altra banda, no t'arrossis davant de qui vulgui sotmetre'l. Ω

CAL - Coordinadora d'Associacions per la Llengua

La flama del Fossar

El peveter del Fossar de les Moreres finalment ha esdevingut realitat. Aquesta instal·lació mira de fer Justícia en relació a la mort de més de 3.500 catalans que van donar la vida defensant les llibertats nacionals.

No importa destacar si això va passar fa més o menys anys. La història té el sentit que li volen donar els pobles. El venedors tracten de fer-ho a la seva manera i els derrotats d'una altre.

Com en el cas de la fi de la Guerra dels Tres Anys (1936-1939), gairebé s'ha admès per tothom que Barcelona va caure sense lluita el gener del 1939. Però, per nosaltres, aquesta «història oficial» no té cap sentit, i fins i tot, podria resultar un frau 'objectivament' parlant. El militar i escriptor Raimon Galí, per exemple, ha defensat sempre que Barcelona va caure amb honor, o dit d'una altre manera, que no es va rendir sense més ni més, com ens volen fer creure.

Un cas similar, és la conclusió d'en Jordi Bilbeny i en Caius Parellada, en relació a l'origen català de Cristòfol Colom, que per més precisió era fill d'una casa de Barcelona. Ens han posat tanta brossa al beure que fins i tot ens sonen estranyes aquestes conclusions.

La flama del Fossar és la flama de la gent que desconfia de les «històries oficials», doncs en ella s'hi resumeix una voluntat extrema de voler liquidar la nacionalitat catalana.

Moltes nacions, sigui per impressionar als turistes sigui per entusiasme patriòtic, tenen llocs «de culte» on s'hi resumeixen les seves essències històriques. Són llocs on hi ha un cos de guàrdia permanent, policial o militar, a més d'una arquitectura colossal, com imatge del poder de l'estat. Les Invalides a París, La Plaça Roja a Moscou, el Washington Memorial a Washington, L'Escorial o el Valle de los Caídos a Madrid, ... són alguns exemples amb diferents connotacions d'una necessitat popular d'identificació amb un punt físic concret.

En el cas dels catalans, les coses no poden ésser tant diferents. Si bé, de moment, sense un estat sobirà, aquesta nació també té una necessitat popular d'identificació amb un lloc concret. Un lloc que aplegui amb una sola visita tots els afanyos d'aquest poble.

Portabella (ERC), dins l'equip de govern municipal barceloní, ha impulsat una petita fita en aquest sentit. L'emplaçament d'un peveter en el

lloc on hi havia una antiga plaça que va servir de cementiri per enterrar-hi tots els caiguts en la defensa de Barcelona, el setembre de 1714, n'és una mostra d'aquesta necessària normalització nacional.

Un peveter on, segons les previsions del Consistori, hi romandrà encesa perpètuament una flama, no sols per recordar el passat sinó sobre tot per recordar en aquest present frenètic el sentit de la lleialtat.

Per neguit de molts, aquesta nova instal·lació té una caire modern, que fa més present que mai allò que semblava denotat i oblidat. Els catalans d'arreu dels Països Catalans sentiran el contrast entre el gòtic de Santa Maria del Mar i les formes corbes del peveter dissenyat per l'arquitecte Albert Viaplana. Contrast d'altra banda que no fa sinó deixar constància de la voluntat de futur del sentit de la lluita d'aquells catalans que ens van precedir a l'hora de donar la vida per la seva nació - gressol dels ideals de llibertat, justícia i tradició.

No han faltat crítics, fins i tot entre els veïns d'aquest barri de Ciutat Vella, en contra d'aquesta petita i modesta instal·lació. Sembla com si els hagués interessat més disposar-hi el típic monòlit de pedra que de tant integrat dins l'entramat urbà passa desapercebut tant pels residents com pels turistes.

Tot al contrari, el peveter del Fossar ha d'esdevenir lloc de pas obligat, en l'estada a Barcelona, de Visitants propis i forans, a fi de que arrel de la seva simplicitat narrativa, hom en pugui concloure que la voluntat dels catalans no és sinó la lluita fins assolir deslliurar-se de l'ocupació militar que pateix.

Si fins ara el Fossar de les Moreres ja espontàniament ha esdevingut lloc de trobada de manifestacions patriòtiques, amb la nova remodelació urbanística s'haurà donat compliment a una demanda que ha tardat més de vint anys en fer-se realitat.

El Fossar de les Moreres no pot significar l'afirmació d'un anacronisme nacional basat en la commemoració de derrotes. Ni molt menys! En tot cas, ha d'ésser un homenatge permanent, fins i tot més enllà de les aspiracions de sobirania nacional que tots anhelem. Una mostra d'agraïment per tots aquells, homes i dones, que han sabut descobrir el valor que té donar la vida per la seva pàtria. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(campusjove@correu.vilaweb.com)

Declaracions d'en Lluís Llach

Diu en Lluís Llach a una entrevista pel diari Euskaldunon Egunkaria:

«Yo soy muy catalanista, pero lo del idioma ha de darse de forma natural o, si no, no lo acepto. El día en que un cantante no pueda cantar en castellano en Cataluña, me marcharé a París, como hacía antes.»

I com que nosaltres no rebem en català les cartes que ens envien des de Presidència del Govern, també marxarà a París? O bé es quedarà perquè està fent concerts a Madrid i primer cal fer caixa...

M.

Em sobta molt aquestes paraules d'en Llach, perquè fins ara havia estat sempre molt conseqüent. Dubto que mai cap cantant espanyol tingui problemes per cantar en espanyol a Catalunya o sigui que no se ben be a que venen aquestes paraules.

Josep

Em fa l'efecte que jo sí que sé a tomb de què vénen aquestes paraules. Vegeu què us sembla la meva explicació del «cas Llach»:

-A Germania 2007, crec que la seva darrera obra de fa un parell d'anys o poc més, una obra bellíssima que vaig veure en concert a la Plaça de Bous de València (el millor en directe que he vist en ma vida, i no tinc costum d'exagerar) que cantà amb més gent, com ara les corals infantils dels Països Catalans, hi havia dues menes de lletres: les corprenedores poesies de Martí i Pol i les cançons pròpies d'en Llach que anaven invariablement a salvar tots els pobres del món (obra molt lloable que jo compartesc diàriament amb la meua pròpia acció quotidiana) i a lloar -entenc que superficialment- una interculturalitat tipus bandera blanca que declarava no creure per a res en les banderes. No sóc pas jo molt afeccionat a posar senyeres a tomb i a dret, però no em convenceren les seves lletres, ni artísticament ni tampoc racionalment (dos punts que em fa l'efecte aquest xicot duu bifurcats, jo trobo que cal que vagin molt junyits). Eren quasi tot lletres rutinàries, fins i tot vulgars, sense inspiració: morralla. Aquestes declaracions que ha fet són la derivació natural d'aquelles lletres.

I el segon punt. En tant que la sociolingüística catalana, com ja

donava a entendre Aracil, és pur academicisme per escalar esglaons (felibrisme trovadoresc per apoltronar s'hi però amb pinta/terminologia de ciència). És una mena de sociolingüística per quedar bé amb la Generalitat i perquè els catalanets puguin dormir mig tranquils. Ja m'enteneu: d'una inutilitat sublim elaborada per rates de biblioteca.

Doncs al nostre Lluís resulta que no se li deu haver passat pel cap, en la torre d'ivori en la qual viuen els artistes -i més si són selectes- que la llengua es guanya o es perd en l'ignota realitat, als carrers, a les esglésies i a les discoteques de moda, més enllà de les declaracions solemnes parlamentàries o dels concerts de Sopa de Cabra o de les aules.

Aquest assaig impresentablement pràctic que vaig escriure fa un temps de La marca de l'esclau, i el que vaig escriure a continuació del Col·lapse caracteriològic dels catalanoparlants, han estat un dels meus actes desesperats en la vida: parlar de sociolingüística concreta i «de camp» (de coses reals, no pas d'ombres i boires) perquè veig que ben poca gent en parla i que això és l'única mena d'actitud que pot aturar l'allau de colonització lingüística. El que passa és que hi ha tanta covardia i ganes de trepar que la majoria ni s'ho planteja. I no hi ha més

remei. Que arromangar-s'hi. Sóc d'acord amb en Llach que la llengua ha de mantenir-se amb naturalitat (evidentment: al carrer no es pot mantenir si no és amb capacitat de ser naturals, amb enquestes de la Generalitat no la hi mantindrem), però la resta que diu és jacobinisme que li han passat al cor de contraband, i ell ni se n'ha adonat, rehippy com és.

En Lluís ni hi havia pensat, sembla. Per exemple. I és en Lluís. El resultat de tot plegat de la magnitud del desastre són aquestes «sorprenents» declaracions. Per cert, que en una de les seves alhora encertades i ploraneres cançons de Germanies 2007 titulada «Els trens de Kòsovo» també deia que ningú no s'imaginava que «a Europa» (Europa i olé, es mereixia que li diguessin) podien tornar a passar genocidis. Per a mi, aquesta mentalitat paleohippy amb fumera de haixix, tan endèmica a la dolça Catalunya, del tot s'arreglarà no és més que l'eutanàsia que practiquem a nosaltres exportada a analitzar el món. Els majors genocidis de la Història han passat també al segle XX, no sé si molts encara no se'n volen adonar. En fi, com sempre, a la vora de l'abisme (amb sang o sense).

No cal esglaiar-se, tanmateix: simplement cal raure allà on pertoca.

Cordialment, Ricard. Ω

D'UN IOT REIAL A UN PAILEBOT ILLENC

Dades molt recents que s'han fet públiques a diversos mitjans de comunicació, confirmen que s'ha produït un sobrant considerable - més de 700 milions de pessetes - en la quantitat recaptada per a la compra d'un iot reial.

El Rei d'Espanya, gràcies a l'esplèndida i generosa aportació d'entitats i organismes de les nostres illes, ja té a la seva disposició una embarcació marítima per navegar.

Davant d'altres suggeriments que s'han fet públics, sobre possibles destinacions d'aquella considerable quantitat de recursos econòmics

sobrants, se m'acut d'afegir-ne un altre que crec que no està gens malament.

Veient que cap de les institucions públiques d'unes illes com les nostres encara no és titular de cap Museu Marítim. No ha pogut adquirir tampoc en propietat cap dels emblemàtics pailebots il·lencs que, un cop construïts a drassanes marineres de les nostres costes, encara romanen en condicions de ser salvats del naufragi definitiu - ¿què millor es pot fer que destinar una part d'aquella considerable quantitat de doblers sobrants, a la compra d'un d'aquests esvelts i singulars exemplars nàutics?

D'aquesta manera, aquells doblers que es varen recaptar per a la compra d'una embarcació reial hauran servit, a més a més, per a l'adquisició d'un pailebot il·lenc emblemàtic.

Amb l'adquisició d'aquest exemplar, es podrà començar a traure molt bon profit pedagògic, posant-lo a disposició d'alumnes i estudiants de les nostres illes, com també d'altra gent que vulgui emprar-lo.

Fins i tot podrà servir també perquè, adesiara, hi pugui navegar S.M. el Rei, si li n'entren ganes. Ω

Cecili Buele i Ramis. Ciutat.

<http://www.geocities.com/eltalp>

Gossos rabiosos

Afortunadament ja no som al segle XVI, i el poder, almenys en aquestes latituds, no usa ja d'instruments com la Santa Inquisició. Però això no vol dir pas que ens haguem deslliurat per fi del malèfic.

Ara tot s'ha modernitzat, i a les classes dominants els cal treballar-s'ho una mica més. Els nous inquisidors ja no cremen (però si demonitzen a tort i a dret...); ara en tenen prou amb escriure als diaris, parlar en els debats en els mitjans de comunicació del règim i del sistema i escopir-nos a la cara cada dia la seva doctrina demagògica i estupiditzant. I, amb tot això, no sols creen opinió, com es sol dir sovint; també delimiten i marquen, amb escrupulosa exactitud, i repetició tan insistent com fastigosa, les regles del joc en les quals hom ha d'entrar si vol tenir veu (no diguem ja vot) en aquest joc de les noves «democràcies».

En definitiva, els sacerdots del nou temps. Els guardians del sagrat, que diria Durkheim.

Però som en temps de vulgaritats, no ens enganyem. Si els nous sacerdots, gossos rabiosos assedegats de sang, guardians dels privilegis (com si no hi hagués prou amb la pasma...), compleixen prou bé i amb èxit notable la seva missió, també s'ha de dir com n'és de fàcil descobrir-los. I es que ensenyen el llautó amb tanta facilitat...

Vegem-ne un exemple aclaridor.

Fa poc es varen produir fets prou greus a Mèxic, on el Subcomandant Marcos i els seus semblava que Podrien aconseguir alguna cosa, ni que fos un cop d'efecte i ressò internacional per a la seva lluita.

El 28 de març del 2001, un dels gossos rabiosos despertava, i, un cop passada la primera eufòria informativa en els mitjans, es destapà amb un article mig perdonavides, mig irònic, mig ensenyant el llautó del reaccionarisme més tronat...

En un article publicat a l'Avui, el subjecte en qüestió, entre d'altres coses, i per a blasmar tota una colla de personatges encara més o menys decents que han comès l'horrible pecat de posar-se al costat dels d'en Marcos i la seva causa, ens obsequia, i val a dir que cal agrair-li la honestedat, amb el primer dogma de la santíssima trinitat neo-liberal-postmoderna. A saber, i en paraules agafades directament dels textos sagrats:

«l'esquerra més tradicional continua ensopegant amb les mateixes pedres de sempre. En aquest cas, ensopega per enèsima vegada amb el miratge de la construcció d'una societat nova i un home nou que ara ens arribaria gràcies a l'exemple del bon indígena purificador. Molt de compte, amb les societats noves i els seus profetes! ¿O és que ja no recordem que tot plegat acostuma a acabar en dictadura?»

Deixarem de banda el racisme que sura darrera l'ús habitual del mot «indígena», que no vol dir altra cosa que autòcton. Anem al cor de la qüestió.

Primer manament: no provaràs mai de transformar el món per assegurar-te un esdevenidor millor. D'això, en tot cas, ens n'encarreguem nosaltres. Tu, com a màxim, vota i calla.

Des de fa ja uns anys el poder, i els seus ideòlegs a sou, han optat per presentar tot intent revolucionari (és a dir, que trenqui la seva legalitat), com a totalitarisme injustificable i imposat a una societat que, d'antuvi (no fa ni falta preguntar-li), no el vol, i el pateix com si d'una catàstrofe natural es trac-

tés. Vegeu si no com es presentada arreu la Revolució Soviètica...

Evidentment, les «democràcies» occidentals (que no han acabat amb les contradiccions de classe), bastides en contra del poble (sense cap mirament a l'hora d'usar la força bruta), sostingudes per un sistema de mitjans de comunicació i forces de l'ordre, fidels garants d'un ordre de coses que ens condemna a treballar per a altri la pràctica totalitat de les nostres vides, i nascudes en el si d'un sistema socio-econòmic, el capitalisme, que ha provocat les guerres mundials més sagnants i horribles de la història de la humanitat, són el millor dels móns possibles.

Més endavant, l'autor insta Marcos a treure's la màscara i sotmetre les seves propostes a les urnes.

Segon manament de la llei de l'ordre burgès: la nostra societat és la democràcia per antonomàsia; el nivell màxim de llibertat, justícia i repartiment del poder al qual pot arribar l'espècie humana. La resta, no cal ni dir-ho, o són romanalles del passat, o experiments totalitaris violents i perillosos.

Sembla que, per a tota aquesta gent, la democràcia consisteix en anar a votar i prou...

De què tenen por? Doncs, res més senzill: de la veritable democràcia popular, directa i participativa, que no sap de delegats vividors i paràsits al servei d'un poder qualsevol. Mai, sota cap concepte, permetran que el poble concebi altre model de democràcia que no sigui la del vota-i-veste'n-a-callar-acaseta, que naltros ja ens encarreguem de tot; o tingui accés a la memòria històrica que li podria recordar tots els experiments fets de democràcia popular directa i participativa (el moviment consellista en el nostre país, sense anar més lluny...).

Finalment, per reblar el clau, se'ns obsequia amb un estirabot reaccionari, que ja queda prou bé i fa gràcia i tot. «quina ironia que, acabat el zapatour, el Subcomandant i el seu seguici anessin a descansar a la Escuela Nacional de Antropología».

Fan falta comentaris? No. Però sí que cal aclarir, perquè és important, que tota aquesta gent no tenen cap mena d'escrúpul en fer servir els tòpics del reaccionarisme més tirat. I compte amb dir-los alguna cosa, que de seguida treuen el Sant Cristó Gros de la llibertat d'expressió... Ara, curiosament, sembla que ja no és un valor exclusivament defensable per l'esquerra, aquest de la llibertat d'expressió. Des de quan el poder ha defensat la llibertat d'expressió? Deu ser des que els pobrets membres del Banc Mundial es veuen coartats en els seus drets més elementals...

Quan hom ja ha caigut definitivament en el pou sense fons de la ideologia dominant dins una societat classista (o bé ja hi ha crescut dins), els elements històrics de la cultura elitista, i tot els prejudicis cosmovisionals (i aquest és el cas que ens ocupa), d'aquestes classes dominants apareixen com un immens arsenal d'on treure «arguments» vàlids per a tot problema i situació. Això té com a resultat, per exemple, que les «novíssimes» ideologies al servei del sistema molts cops no fan sinó repetir vells tòpics suats i gastadíssims vestits amb noves formes.

En el cas concret que ens ocupa l'autor apel·la a certes referències racistoides de la disciplina antropològica, tot reservant-la a l'estudi dels «negritus»; mentre per a les nostres civilitzades societats occidentals hom ja disposa de la sociologia. Ω

ANTIFEIXISME

El Districte de Les Corts pretén reconstruir un monument feixista

Les Corts/Barcelona.- Set mesos després que una acció antifeixista enderroqués el monument a «Los caídos por Dios y por España» situat a l'avinguda Diagonal, en plena entrada a Barcelona, el regidor socialista de Les Corts, Albert Batlle, pretén fer restaurar el monument i tornar-lo a col·locar al seu lloc. Això si, «rebatejant-lo» en memòria dels morts dels dos bàndols durant la guerra civil, a pesar de la clara estètica feixistitzant d'un conjunt arquitectònic difícil de dissimular i equiparant els morts que van protagonitzar un dels cops d'estat feixista més sagnants de la història amb els que van morir per defensar la democràcia republicana, les llibertats catalanes i la revolució social. La proposta alternativa presentada per ERC pretenia restaurar l'estàtua per tancar-la en un museu i enderrocar la resta del conjunt d'evident mal gust i nul valor artístic. Naturalment aquesta proposta no va prosperar al ser només recolzada per ERC i IC-V, mentre el rodet PSC, PP i CiU es va aliar per defensar el monument, tot i que els dubtes sobre si és possible la restauració (l'estàtua va quedar totalment destrossada), van fer ajornar la decisió a l'espera que una comissió tècnica es pronunciés al respecte. Per la seva banda, el col·lectiu Maulets (acusat injustament d'efectuar l'acció) va aprofitar el ple per fer sentir la seva veu, i van desplegar una pancarta amb el lema «Fora monuments feixistes» i van repartir octavetes entre els assistents (el públic era molt nombrós entre el veïnat que venia a protestar per les obres del Trambaix). A pesar que tot es feu en silenci i sense interrompre el ple, Batlle el va suspendre acusant que hi havia un grup «violent i antidemocràtic» a la sala, amb la sorpresa generalitzada de tota la gent. La Burxa 18/12/01

Brutal agressió de feixisme organitzat a Cerdanyola

Cerdanyola/Vallès Occidental.- «El passat 30 de novembre, a l'Ateneu de Cerdanyola, 9 nazis encaputxats i armats amb objectes contundents van agredir brutalment a un jove de 16 anys. El seu delictes: no ser com ells. Com a conseqüència de la pallissa, el jove va haver de ser hospitalitzat.

Una setmana més tard, el dia 8 de desembre, cap a les 3 de la matinada,

un grup encara més nombrós, d'aproximadament 20 individus, també encaputxats i armats, van intentar assaltar un cèntric bar de Cerdanyola, causant destrosses materials a la seva acció i mantenint retinguts a l'interior del local durant 15 minuts a tots el presents. Quan finalment van fugir, van deixar la seva targeta de visita: enganxines d'Alternativa Europea. En aquesta ocasió no es van haver de lamentar víctimes.

Aquesta covard acció culmina la sèrie d'agressions intolerants que es venen produint a les nostres ciutats durant els últims mesos. A tot això hem de sumar l'aparició als carrers de pintades i demés parafernàlia feixista (on s'exalten valors racistes i xenòfobs).

Per la seva forma d'actuar, aquests grups demostren estar organitzats i les últimes agressions no son fets aïllats ni producte de l'atzar. A Cerdanyola i Ripollet tenim un problema seriós d'inseguretat ciutadana que fins i tot ja afecta a les instal·lacions municipals.

Davant els fets, tots els veïns i veïnes de Cerdanyola i Ripollet hem de donar una resposta per acabar amb aquest autèntic terrorisme de carrer.

Demanem als ajuntaments de Cerdanyola i Ripollet que es declari municipis antifeixistes (com ja han fet altres ciutats).

-Exigim als ajuntaments de Cerdanyola i Ripollet que es posicionin i actuïn d'una forma ràpida i eficaç contra aquests grups feixistes, que continuen actuant impunement. Ignorar-los els fa còmplices.»

Plataforma Antifeixista de Cerdanyola i Ripollet 17/12/01

Un nou impuls a la comunicació popular

Sants/Barcelona.- La Burxa és el butlletí de contrainformació del barri de Sants, que durant 45 mesos ha sortit puntualment al carrer, distribuïnt-se de forma gratuïta per bars, forns, locals socials i comerços. Els darrers dos mesos ha estat relitzant un procés de refundació que ja culmina, reorganitzant tots els aspectes de la revista, avançant i consolidant una mica més el projecte, que a partir d'ara sortirà en format tabloide, amb més pàgines i més tirada, així com també s'ha augmentat el número de participants i col·laboradors del projecte perquè aquest pugui arribar a ser un veritable periòdic de comunicació popular de Sants i els seus barris veïns. Per presentar els resultats d'aquesta refundació s'ha organitzat una jornada pel proper dissabte 22 de desembre, amb la presentació d'un especial de La Burxa al CSA Can Vies (c/Jocs Florals 42, a les 18h) i un concert a Cotxeres amb Dissidència, Banda Jachís, Contrabando de Ideas i Les Timbaleres de l'Hamsa (a les 10h). La Burxa 18/12/01 Ω

El teatre de la revolta a Mallorca

Per Miquel Mas Ferrà, escriptor

El mes de gener de l'any 1974 ja feia un bon grapat d'anys que coneixia en Miquel López Crespí. De fet em seria molt difícil precisar la data en què vaig ser presentat a aquest madur combatent, probablement per algú que devia rodolar pel triangle format entre la Plaça de Santa Eulàlia, el Bar Brussel·les i el Bar Bosch. Però en qualsevol cas el dia 20 de gener del 74 el recordo especialment perquè va ser justament aquell dia quan vaig poder esbrinar aspectes de la seva personalitat que en van confirmar la dimensió dels seus esquemes cívics i socials. Jo, moments abans, havia passat per un quiosc i, sense haver mirat ni les portades dels dos diaris que havia comprat, vaig pujar al seu pis del carrer Antoni Marquès. M'obrí la porta, m'oferí cafè i va fer un cop d'ulls a un dels diaris.

- Mira, he guanyat el Ciutat de Palma de teatre-mormolà, sense perdre ni un àpex de la seva serenitat. Servirà per anar de viatge -afegí, inhalant una espessa xuclada de tabac de pipa.

Aquest va ser el seu esplai. Perquè instantàniament deixà els diaris i em parlà de projectes clandestins que considerava molt més imperiosos que haver guanyat el premi més prestigiós de les lletres il·lenques.

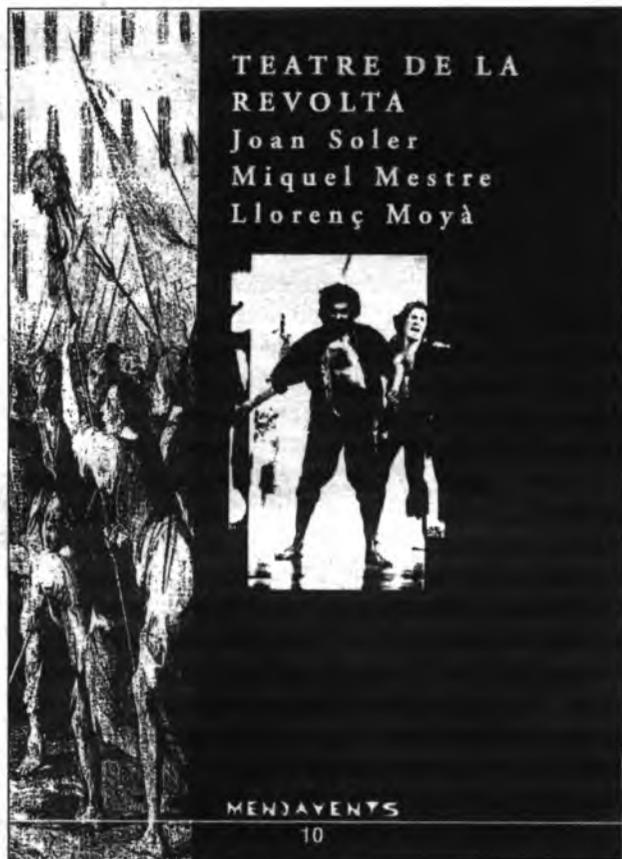
He considerat vàlid rescatar aquesta anècdota de la memòria perquè la vida literària d'aquest home de combat, es cabdal en la seva existència -malgrat que alguns dels seus adversaris afirmen que gairebé s'hi guanya el pa i el companatge- i arriba ben clarament al concepte de l'ofici d'escriure pavesia. I aquest ofici que tant estima, tanmateix, per a ell, mai no ha arribat a assolir la transcendència que com a lluitador, activista o, senzillament, com a persona, ha assolit l'altre caire, el que realment l'instiga a mantenir-se en una pugna constant contra qualsevol forma de submissió

als poders establerts. I la raó és simple a més no poder: ha posat aquest ofici, tan bell i tan turmentós alhora, al servei de l'esperit que Gramsci establí als *Quaderni dal carcere* i a *Letteratura e vita nazionale*.

Seria bo creure que, sempre i en qualsevol cas, la dignificació de l'intel·lectual, l'adscripció a una determinada causa, l'anàlisi constant i crític, el voler sospesar el difícil equilibri que s'estableix entre l'art i el compromís, s'acompleix amb una veritable i imparcial honestat. L'ambient que ens envolta, aquesta constant en voler mercantilitzar qualsevol estímul que prové de les expressions de l'art, la vulgarització dels conceptes i la reducció dels seus postulats objectius a uns exponents gratuïts i de nul·la repercussió en la vida quotidiana, és un paradigma de configuració tan clàssica que és implícit en totes les cultures de qualsevol àmbit de la nostra civilització. El dogmatisme i la demagògia, eines sovintejades pels palafaners del poder, o l'acatament i la submissió, han configurat reduïdes inquietants la manipulació dels quals Ernst Fischer, Lucien Goldmann o George Lukacs n'ens han deixat estudis de gran erudició.

Per aquest entorn, precisament, ha vogat la literatura de Miquel López Crespí. I és que, parlant clar i planer, el pernicios esperit fenici dels poders mediàtics, les grans fusions editorials i els poderosos mercaders de l'art -però no únicament aquests, anem amb compte!- han aconseguit mixturar barroerament els conceptes convencionals del valor d'ús i del valor de canvi en l'art i la literatura, arribant a un grau tan alt de mediocritat ambiental que potser ens hauríem de traslladar als penosos episodis del feixisme o de l'estalinisme per trobar antecedents encara més contundents.

Personalment, no conec ningú, a l'àmbit de la nostra àrea cultural, que es pugui plantejar escriure una

escenificació teatral consemblant a *Acte Únic*. I també tenc el convenciment de què seria difícilment localitzable trobar un escriptor amb coratge per exposat aquest barreig de materials. Estàvem avesats a què Ionesco ens fes caminar pels terrenys reliscants de l'absurd i ens fes participants de fantasies d'un escepticisme cantellut. Tanmateix sempre ens deixava l'alternativa de l'alçament, del crit eixordador que s'avança a la revolta. Havíem après de Samuel Becket que el sarcasme, aliat a la més pura representació de l'estupidesa, era capaç de reblanir les consciències més obtuses. *Acte Únic* és una farsa reblerta de raors, navalles i ganivetes de tall prim i esmolat. Un deliberat atac multiangular obert en tots els fronts, a totes les condicions, a qualsevol conducta u opció que defugui plantejaments d'estructura tan bàsica i elemental com la dignitat humana, en totes les seves formes de manifestació. És com si l'autor, nafrat i de retorn de moltes guerres, ja desconfies fins i tot d'aquells que li eren més pròxims, dels antics lluitadors a la mateixa trinxera, aliats escadussers extraviats en el fragor del camp de batalla. I és que té la facultat, l'autor, de pre-

veure tantes esclertes, en torn del seu territori, del paratge inhòspit on ha anat a raure -esdevingut un setge- que desconfia tant dels seus manifestos enemics naturals com d'aquells companys de viatge de variat pelatge, infautats com pregoners de la llibertat, que sota la denominació de *progressistes* han derivat vers posicions molt pròximes a una subtil variant de conformisme iconoclasta.

L'estilet que usa disecciona escenes de la vida diària des de qualsevol perspectiva, usant tots els recursos estilístics que permet una escenificació. Penetra en les curvatures sinuoses del cos social i fa supurar a l'organisme impureses purulentes. A cops, aquestes vísceres, transportades tan a prop dels angles de visió, produeixen repulsió, com si fossin petites porcions d'impudícia ideològica. Vegeu-ne una mostra:

«SARA: ...un milió de momificats revolucionaris dels anys seixanta, amb el llibre de Mao Zedong a la mà, rebent emocionats el Papa en el Camp Nou... hi havia també, com una bella desfilada d'àngels els milicians morts a la guerra del trenta-sis pujant al cel cantant cançons

d'en Julio Iglesias...»

«JOAQUIM: ...vaig veure els antics companys de la revolta cobrant amb sang el preu de la seva traïció...».

Quan estava escrivint aquesta darrera transcripció he contemplat per televisió les escenes de l'assalt al Parlament de Belgrad. I el meu magí s'engresca i rememora les imatges recents de Polònia, de Romania, i la més llunyana de totes: les fotografies en blanc i negre de l'assalt al Palau d'Hivern tsarista. Aleshores faig encaixar moltes idees esparses que m'ha ofert aquest llibre. Idees que tanmateix han de perdurar malgrat només sigui per fer una punxada constant a les consciències que manifesten una marcada tendència a condormir-se en una atmosfera de lleugeresa narcòtica, d'un metzinós individualisme benestant. I és que al poder, amics meus, a tots els poders que s'alcen sobre l'individu i atorgant-se la seva representació malden per sotmetre'l, aquesta mena d'obres els fan nosa i no poden evitar palesar una manifesta incomoditat. Aquest és, potser, un dels mèrits per seguir confiant en els literats i en la literatura. Ω

ONO NEGA L'EXISTÈNCIA DEL CATALÀ

ONO, empresa de telefonia que opera al País Valencià i a les Illes Balears, només usa l'espanyol com a llengua de contacte amb els seus clients. Si els voleu forçar a respectar la nostra llengua, envieu el missatge següent a ono@ono.es

Benvolguts senyors/es
Estic pensant fer un contracte amb la vostra empresa, però diversos amics m'ho han desaconsellat perquè, segons m'han comentat, en la relació que manteniu amb els clients no feu un ús respectuós de les llengües oficials de l'Estat espanyol.

Al País Valencià el valencià és la llengua pròpia (Llei d'ús i ensenyament) i oficial (Constitució i Estatut d'Autonomia, llei

de l'Estat) des de poc després de tornar la democràcia.

Les institucions públiques i les empreses privades estan duent a terme plans de modernització per adequar les seues estructures a la realitat plurilingüística de l'Estat. Desitge que la vostra empresa no siga aliena a aquests aires de modernitat. No apuntar-vos a la modernitat pot causar un greu perjudici a la vostra empresa, ja que clients potencials -com jo

mateix- podem renunciar als vostres serveis pel fet que no establiu la relació amb els vostres clients en la nostra llengua; també pot perjudicar la vostra imatge si us entesteu mantenint una relació de supèrbia diglòssica amb els ciutadans que tenim una llengua pròpia, distinta del castellà, que a més és oficial i especialment protegida per la Constitució (art. 3.3).

Espere que reflexioneu sobre el tema i em feu saber de les

conclusions a què hàgeu arribat. En cas que la resposta siga:

«Estimado señor: Gracias por ponerse en contacto con nosotros. Lamentamos que nuestros comunicados actuales no sean de su agrado. En la actualidad nos resulta inviable dirigirnos a todas las demarcaciones en la que ONO tiene presencia utilizando su propia lengua. Debe tener en cuenta que ONO presta sus servicios en zonas muy dispares de

la geografía española, motivo por el cual hemos decidido dirigirnos a todos en una sola lengua.

No obstante, agradecemos su aportación y el tiempo que nos ha dedicado, su opinión será tenida en consideración»

Ja us la podeu estalviar, la conec i veig que és una resposta automàtica. Aneu pensant què li direu a la resta de clients. Gràcies

La vostra signatura. Ω

Atac de Rabasco contra la llengua pròpia de Mallorca des d'El Mundo

«jaume sastre font» <virunga@teleline.es>

Divendres dia 7 de desembre, el dirigent neolerrouxista d'ASI, Joaquín Rabasco, va publicar el següent atac contra la llengua catalana des de les pàgines del diari foraster, El Mundo-El Día de Baleares. Com veureu a continuació en aquest article es defensen postures franquistes i es considera l'Estatut d'Autonomia de 1983 com l'inici del mal que, segons Rabasco, ataca les llibertats individuals i col·lectives: «Desde que en 1983 entró en vigor el Estatuto de Autonomía de nuestra Comunidad, el retroceso de nuestras libertades y de sus garantías ha sido constante, ante la indiferencia, la pasividad, la complicidad, de quienes tenían la autoridad legal y democrática para impedirlo». Quina barra! Articles com aquests demostren la cara veritable d'El Mundo i la resta són pardalades. Ho direm més clar: articulistes com López Crespi, Juan Pla i d'altres, encara que hi escriguin en català, l'únic que fan és el paper de comparses a una política informativa antimallorquina, genocida i nostàlgica del franquisme.

EL MUNDO /EL DÍA DE BALEARES

Viernes, 7 de diciembre de 2001

Joaquín Rabasco

El ocaso de las libertades

EL AGORA

Hay muchas formas de detectar los síntomas de una enfermedad, del mismo modo que existen multitud de índices para vaticinar una crisis económica o datos que nos permiten advertir un conflicto político. Pero es infinitamente más difícil ponerse de acuerdo sobre cuáles son las evidencias que nos dejan entrever la patología de un cuerpo social, de una nación, de un pueblo. Pese a todo, creo que la mayoría estaría de acuerdo en pensar que el recorte de libertades, sin apenas oposición por parte de políticos, instituciones, judicatura, agentes sociales, organizaciones sindicales, corporaciones profesionales, autoridades académicas, intelectuales, medios de comunicación... es un claro indicador de un deterioro progresivo de una sociedad moderna y civilizada.

Precisamente esto es lo que está pasando en España en su conjunto,

y concretamente en Baleares. Desde que en 1983 entró en vigor el Estatuto de Autonomía de nuestra Comunidad, el retroceso de nuestras libertades y de sus garantías ha sido constante, ante la indiferencia, la pasividad, la complicidad, de quienes tenían la autoridad legal y democrática para impedirlo.

Me refiero al tema de la lengua, y de la discriminación de los castellano parlantes en todos los niveles, el colegio, la universidad, el mundo laboral, la cultura, el acceso a la función pública, que han acabado convirtiendo a casi el 50% de los habitantes de estas islas en ciudadanos de segunda.

Sólo voces aisladas, rápidamente acalladas y descalificadas, se han alzado, en el desierto, para clamar contra esta injusticia, este desafuero. Quienes, sin que nadie sepa bien en base a qué méritos, otorgan los títulos de mallorquinidad, acuden, con voracidad de carroñeras, a despedazar cualquier disidencia, el más mínimo estallido de rebelión contra lo establecido por ellos. En este ambiente de persecución, sutil, no

por ello menos eficaz, algunos seguimos intentando mantener un atisbo de esperanza.

Enumerar los casos en los que esta discriminación se produce sería demasiado extenso, necesitaría no un artículo, sino una edición monográfica de un diario, y además, tampoco sería determinante. Un solo caso de injusticia, una sola discriminación, nos daría ya la razón moral.

En cualquier caso, donde esta actitud es más palpable, más injustificable, más ladina, más cruel, es en el mundo de la enseñanza. Más palpable porque es ahí donde los radicales campan a sus anchas, más injustificable porque la educación es incompatible con la irracionalidad, la parcialidad y el escaso rigor científico de sus fines, más ladina porque la realizan con hipocresía, mediante consignas boca a boca, ocultando documentos, falseando el espíritu de la ley con normas, decretos y circulares de rango inferior, más cruel, en suma, porque los destinatarios de su bilis son los niños, los jóvenes, aquellos que no pueden defenderse.

Este sistema suspendería a Cela, Márquez o Vargas Llosa como profesores de literatura por no tener el nivel C de catalán, abomina de Josep Pla por sus veleidades con el bando nacional, sepulta en el olvido a Cambó por su regionalismo no excluyente. Este sistema desprecia cuanto ignora, acaba con lo que no entiende, nos sume en una nueva época oscura de inquisiciones y pesquisas.

El tribalismo llevado a sus últimas consecuencias, la expresión más inhumana y selvática, apelar a los instintos más básicos, todas ellas son las tácticas empleadas por aquellos que nos animan a recelar y temer al vecino, al visitante, al extraño.

Si hay crisis, y escasea el trabajo, es culpa del andaluz o del extremeño que cogió un barco en los 50, huyendo de la miseria y el hambre, y ayudó a edificar esta tierra. Si faltan buenos puestos para nuestros hijos, es culpa de los hijos de esos que vinieron y ahora han estudiado, se han superado, y son médicos, abogados, ingenieros.

Creada la alarma social, sem-

brada la semilla del odio y la desconfianza, encuentran el campo abonado para proseguir y desarrollar su labor, las directrices discriminatorias e impositivas son adoptadas con la eficacia y falta de discusión de un soldado, los recursos legales se pierden en el proceloso mar de los juzgados ante la tibieza de los administradores de la ley, las sentencias (casi siempre favorables), son cabalmente desoídas e ignoradas, sin repercusión penal alguna, los que hablan, escriben o se manifiestan contrarios, reciben rápidamente los calificativos más procaces.

No obstante, nada está perdido, depende de nosotros, de la mayoría silenciosa, acabar con este estado de cosas. Dijo Unamuno: Venceréis, porque tenéis la fuerza, pero no convenceréis, porque os falta la razón. Nosotros creemos, que al final, venceremos, porque poseemos la fuerza de la verdad, y venceremos, porque nos asiste la razón. Ω

Joaquín Rabasco es presidente de la Agrupación Social Independiente (ASI).

LA NOSTRA CUINA

Perdius (o tords, o coloms) amb col

ANTIQUÍSSIM PLAT (TANT, QUE ÉS TRADICIONAL A LA CATALUNYA PENINSULAR I A MALLORCA)

Ingredients: Les aus, fulles de col, cebetes, alls, farina, canyella, llorer, ametlles torrades, safrà, una galeta d'oli, conyac, llard, oli, aigua, sal i pebre negre.

Preparació: Es renten i s'adoben els ocells, partits pel mig, amb sal i pebre molt.

En una cassola amb un raig d'oli, una ditada de llard i un pessic de sal, es fregeixen les cebetes senceres, fins que agafin color. Llavors s'abaixa el foc, s'hi posen els ocells, un tronquet de canyella, una fulla de llorer i un raig d'aigua i es deixen ofegar fins que siguin cuits, amb la cassola tapada. Una estona abans d'acabar de coure, es bullen les fulles de col en aigua amb un pessic de sal. Quan són cuïtes, s'escorren, s'espremen, se'n fa un cabdell de cada una; s'enfarinen i es fregeixen. Es fa una picada amb les ametlles pelades, un pessic de safrà, unes quantes dents d'all i una galeta. Es posa la col a la cassola, la picada, s'hi tira un raig de conyac i es torna a tapar. Es deixa coure uns deu minuts més i es serveix.

Perdiu a la caçadora

Ingredients: Perdius, oli vinagre i sal.

Preparació: S'enfanguen bé les perdius per sota la ploma, senceres, fins a fer una bola de fang de cada una. Es posen a terra i se'ls fa una bona foguera al damunt. Quan el foc s'apaga, es trenquen les pilotes de fang i les perdius sortiran cuïtes i plomades. S'obren, se'ls treu la moca i s'amaneixen amb una mica d'oli, unes gotes de vinagre i sal.

Conill ofegat

Ingredients: Conill, alls, julivert, sal, pebre negre i oli.

Preparació: Es posa el conill, net i tallat a trossos, els alls pelats, els brots de julivert, amb l'oli, sal i pebre negre, tot en fred, dins una cassola. Es tapa i es posa al fogó més petit, amb el foc al mínim, fins que l'aigua que deixa anar la carn comenci a lligar amb l'oli. Res ha de fer-se ros.

S A P O B L A

Fa dos anys que n'Antoni Caimari ha obert el servidor d'internet Screen a sa Pobla. Aquest servidor te el Nodo d'internet de Palma i dona servei a tot l'Estat espanyol. Fa connexions, hospedatge de pàgins web. Disenya pàgines web, va programacions, munta xarxes etc. N'Antoni és escultor en ferro i te l'escultura La Bèstia a la Plaça del Mercat de sa Pobla, l'Escarabat a la Plaça dels Reis Catòlics de Manacor i el Gall a la Fundació ACA de Búger. És fill del compositor Antoni Caimari, fundador i president de la Fundació ACA de Búger.

Fa 39 anys que na Joana Caldés regenta la Carnisseria Crestaix a sa Pobla. A la foto amb la seva nora Maria Magdalena Canyelles. Tel. 971 540 902

Fa 3 anys que en Rafel Vanrell és el gerent de les Bodegues Crestaix a sa Pobla. Embotellen vins selectes de taula i els distribueixen als supers, restaurants, hotels, etc. Tel. 971 540 741

En Joan Llorenç Reines fou propietari fundador del Col·legi Sant Albert Magne de sa Pobla l'any 1947. L'any 1957 va anar a fer de professor d'espanyol al Col·legi Alemany de Barcelona on va exercir durant 25 anys. Ara ja retirat de la docència fa d'agent immobiliari. És autor de l'himne de sa Pobla que diu així:

Ets un poble eixerit i feiner: sa Pobla
ets un poble valent i honrat: sa Pobla
tu ets, sa Pobla, nostra vila
nostra vila estimada
tots t'oferim nostra vida
nostra vida que tu ens has donada.

Sí, tots t'adoram
si tots t'admiram
avui i sempre
sempre et cantam.

Si, terra mimada,
si terra dotada
de molts d'encants
de bells infants.

Si, tots un dia te deixarem
però tu te quedaràs
al nostres fills acolliràs,
que amb goig nosaltres ho vegem.

Visca sa Pobla!
Visca!
Visca sa Pobla!
Visca!

El senyor Reinès és l'organitzador dels dinars tertúlia Ses Jonqueres Veres que se celebren tots els dilluns a la Fonda Europa de sa Pobla. Tel. 971 542 078

Fa mig any que les germanes de can Betsaxo d'Alcúdia regenten el Bar Restaurant sa Trobadeta al carrer de La Lluna de sa Pobla. Despatxen menús a 990 ptes. La seva especialitat és el peix fresc que bota. És un bar de jovent. Tel. 619 866 382

Fa 3 anys que na Carme Naranjo regenta el Video Club Hobby a sa Pobla. Tel. 971 542 425

Fa 30 anys que en Tomeu Bergués regenta la Impremta Bergués al carrer de s'Escola de sa Pobla. Son pare va obrir aquesta impremta l'any 1949. A la foto amb el seu fill Tomeu. Tel. 971 540 155

Fa 12 anys que en Marc Garcia regenta la Cafeteria Mara a sa Pobla. Tel. 971 862 632

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

..... C.P. ....

Població .....

C.I.F. .... Tel. ....

M'interessa una subscripció

ANUAL 30,05 € (5.000 PTS)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....

Adreça .....

Núm. entitat ..... Núm. sucursal .....

Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

MANCOR DE LA VALL

Fa mig any que en Bartomeu Mateu regenta el Bar Es Forn a Mancor de la Vall. A la foto amb el seu ajudant i germà Pep. Tel. 971 505 406

En Rafel Alou "Rafel de Palma" és l'amo del restaurant can Rafel, davant la Plaça de Braus de Ciutat. Entre el 1974 i 1989, en Rafel fou matador de braus o torero. Ara despatxa menús a 900 ptes., els diumenges i festius a 1.500. Tel. 971 901 027

Fa tres anys que eh Jacqui Martí i na Cati Amengual regenten el Restaurant Turixan a Mancor de la Vall. El pare d'en Jacqui va obrir aquest restaurant fa 19 anys. Despatxen menús a 1100 ptes. A la carta se menja per una mitjana de 2.500 ptes. El lloc està decorat amb un molí de moldre oliva. Tel. 971 503 292